

انجيلِ عيسیٰ مسیح دَ مُطابِقِ لُوقا

پيشگفتار

انجيلِ عيسیٰ مسیح مُطابِقِ لُوقا کلو دَ تفصیلِ نوشته شده. لُوقا دَ امزی انجيلِ عالی جناب تيوفيلُس ره مخاطبِ قرار دده دَ باره زندگی عيسیٰ مسیح دَ تفصیلِ توره مَوگيه. کلو دانشمندا دزی عقیده آسته که تيوفيلُس یگ شخصِ بلند رُتبه رومی بوده. هدفِ لُوقا از نوشته کدونِ امزی کتاب تشویقِ کدونِ تيوفيلُس و دوستای ایماندار شی آسته تا اونا دَ ایمان خُو اُستوار و مُستحکم بُمناه. دَمزی انجيلِ لُوقا نشو میدیه که خدمتِ عيسیٰ مسیح بخاطرِ پوره شُدونِ وعده و مُحَبَّتِ خُدا بلده قومِ شی بوده. لُوقا عيسیٰ ره نجات دهنده معرفی مونه که خُدا وعده آمدونِ شی ره دده بود و اُو باعثِ نجاتِ بنی اسرائیل و باقی مردمِ دُنیا موشد. امچنان دَمزی انجيلِ مُعجزه ها، مثلِ ها و تعلیمای عيسیٰ مسیح غدر کلو دیده موشه نسبت دَ ديگه انجيلِ ها. بطورِ نمونه مثلِ «باچه گم شده» یکی از مثلِ های مشهورِ امزی انجيلِ آسته که هر ایماندارِ عيسیٰ مسیح اُو ره دَ حافظه خُو دره. خاندنه ها بعد از خاندونِ امزی کتابِ مِیتنه پی بیره که تمامِ واقعه های که پیش از ظهورِ عيسیٰ مسیح و بعد از ظهورِ شی رُخ دد مُطابِقِ اراده خُدا بود و هر واقعه دقیق دَ وختِ مُعینِ خُو رُخ دد.

پيروای عيسیٰ مسیح انجيلِ شريف ره «عهدِ جديد» مَوگه. انجيلِ شاملِ ۲۷ بخشِ آسته. دَ چار بخشِ اولِ زندگی نامه عيسیٰ مسیح نوشته شده. لُوقا سومنه بخشِ کتابِ انجيلِ آسته. لُوقا یگ طبيب بود و ام یگ پيروِ مولا عيسیٰ. بعد از نوشته کدونِ زندگی نامه عيسیٰ مسیح، لُوقا بخشِ ديگه ره ام نوشته کده: بخشِ پَنجمِ کتابِ انجيلِ، که دَ باره کارای مُختلفِ پيروای مولا عيسیٰ بعد از رفتونِ مولا دَ عالمِ باله بود. بخشِ پَنجمِ انجيلِ دَ

باره پيروای مولا عیسی آسته که اونا د مطابق امر مسیح پیغام شی ره د هر جای میرسند. دیگه بخش های انجیل، بغیر از بخش آخر، تمام شی خط های آسته که از طرف یارای عیسی د پيروای شی د جای های مختلف دنیا ری شده. بخش آخر انجیل د باره واقعه های آینده پیشگویی مونه.

خدا د بعضی پيروای خو امر کده که بخشای انجیل ره نوشته کنه. ازی خاطر تمام بخشای کتاب انجیل کلام خدا آسته، و نه سنت ها و رواج های مردم.

تقریباً دو هزار سال پیش، د زمان عیسی مسیح، یگ شخص د نام «لوقا» زندگی نامه مولا عیسی ره نوشته کد. د سال ۳۳ میلادی عیسی مسیح د آسمو رفت. بعد ازو، د بین سال های ۶۰ و ۹۰ (م.) لوقا بخشای سوّم و پنجم انجیل شریف ره نوشته کد. د بخش پنجم، لوقا د باره سفر های یارای عیسی مسیح و پولس نوشته کد و از امی نوشته ها مو میدنی که لوقا کی بود.

دمزو زمان دنیا چندو ترقی نکد و چاپ خانه موجود نبود. مگم تمام کتابا حرف د حرف د دست نوشته شده. خیلی کتابای که د دست نوشته شد تا آلی ره موجود آسته. نسخه های اصلی لوقا اگرچه امروز موجود نییه، مگم نسخه های که از اصلی کاپی شده بود، اونا موجود آسته. بعضی نسخه های انجیل، مثل بخش لوقا، از سال ۱۸۰ (م.) تا آلی ره وجود دره. و نسخه های پوره انجیل از سال های ۳۰۰ و ۴۰۰ (م.) تا آلی ره موجود آسته.

پولس، که عیسی مسیح خود شی او ره وظیفه دده بود، د خط های خو نام لوقا ره نوشته کد و او ره د لقب «طیب محبوب» معرفی کد. د او زمان غدر متخصصین تایید موكد که لوقا یگ تاریخ نویس خوب بود. د زندگی نامه عیسی مسیح، بخش لوقا، مو چیزای خاص ره مینگری، مثلاً: محبت عیسی مسیح قد مردمای غریب، طریقه دعا،

فَعَالِيَتِ رُوحِ اَلْقُدْسِ دَ دُنْيَا، خِدْمَتِ خَاتُونِ دَ عَيْسَى مَسِيحِ، يَا بَخْشِشِ كُنَاهَايِ مَرْدُمِ.

ای ترجمه بخش لوقا از کتاب انجیل د زبون آزرگی یگ ترجمه تفسیری آسته. ترجمانا کوشش کده که معنای اصلی ره از زبون یونانی گرفته د لهجه آزرگی ترجمه کُنه. ازی خاطر تعداد الفاظ بخش لوقا د زبون یونانی قد تعداد الفاظ ترجمه شده د زبون آزرگی برابر نییه. مَهَمِ اینی آسته که معنای اصلی انجیل بخش لوقا از زبون یونانی د لهجه امروزی مردم محفوظ نگاه شده. اُمید آسته که خاندنه ها و شنونده های ازی کتاب خوش بشه و خبر شنه که خُدا د کتاب انجیل چی گفته.

فهرستِ عنوانها

مقصدِ لوقا از نوشته کدونِ زندگی نامه عیسی مسیح

پیشگویی تولد یحیی

خوشخبری تولد شدن عیسی د مریم

مریم د دیدون الیزابت موره

سرود مریم

تولد یحیی

پیشگویی زکریا

تولد عیسی

چوپونو و ملایکه ها

بردون عیسی د خانه خدا

عیسای دوازده ساله د اورشلیم

پیغام یحیی پیغمبر

یحیی عیسی ره غسل تعمید میدیه

شجره نامه عیسی

عیسی د بله و سوسه های شیطان کامیاب موشه

عیسی دَ مَنْطِقَه جَلِيلِيَه
 مردُمِ ناصِرَه عیسی ره رَد مُونَه
 عیسی یگِ آدَمِ جِنْدی ره شفا مِیدیه
 شفا دَدونِ نَاجورَا
 عیسی دَ دِیگَه جَای هَا تَعْلیمِ مِیدیه
 یارای اوّلِ عیسی مَسیح
 شفا ی یگِ آدَمِ کولی
 جور شُدونِ یگِ آدَمِ شَل
 لاوی مالیه گِیر یارِ عیسی مُوشه
 دَ بَارَه روزه
 جَر-و-بَحْث دَ بَارَه روزِ آرام
 عیسی بَسْم دَ روزِ آرام شفا مِیدیه
 دوازده رَسُولِ عیسی
 خوشی و غَم
 دَ بَارَه دِیگرو قضاوت نَکنید
 دِرخت و میوه شی
 تادو قوی و ضعیف
 شفا ی غُلامِ قومندانِ رومی
 زنده کدونِ باچه خاتونِ بیوه
 یحیی از بندی خانه نفرای خو ره دَ پیشِ عیسی رَیی مُونَه
 شاهدی عیسی دَ بَارَه یحیی
 خاتونِ بدکار بخشیده مُوشه
 خاتونوی که از عیسی پیروی مُوکد (۱:۸)
 مَثَلِ تُخْمِ زَدونِ دِیغو
 تفسیرِ مَثَلِ دِیغو

مَثَلِ چِراغِ
 آبه و برارای عیسی
 آرام کدونِ طوفان
 بُر کدونِ جنیات از آدمِ جندی (۲۶:۸)
 جور شُدونِ خاتونِ مریض و زنده کدونِ دُخترِ یایروس
 وظیفه دوازده رسولِ عیسی
 تشویشِ هیرودیس حکمران
 نان ددو د پنچ هزار
 اقرارِ پترُس د باره عیسی
 عیسی د باره مرگ خو پیشگویی مونه
 تبدیلی شکلِ مسیح
 جور شُدونِ آدمِ جندی
 عیسی بسم د باره مرگ خو پیشگویی مونه
 کی د مینکلِ مردُم بزرگ آسته
 کسی که د ضدِ شمو نبشه، او قد شمو آسته
 تعصبِ مردُم سامره
 شرط های پیروی از عیسی
 ری کدونِ هفتاد پیرو (۱۰:۱۰)
 سرزنشِ مردُمای بے ایمان
 پس آمدونِ هفتاد پیرو
 اختیاراتِ مسیح
 مهم ترین حکم
 قصه عیسی د باره یگ سامری نیکوکار
 ملاقاتِ عیسی د خانه مرتا و مریم
 عیسی دعا کدو ره د یارای خو یاد میدیه

تُهَمَّتْ دَ بَلِّهِ عَيْسَى
 درخاست بَلْدَه مُعْجِزَه
 تَعْلِيمِ دَ بَارِه نُوْرٍ بَاطِنِي (۳۳:۱۱)
 عَيْسَى رَهْبِرَايِ مَذْهَبِي رَه سِرْزَنِش مُوْنَه
 پْرَهِيْزِ از رِيَاكَارِي
 از اِنْسَانِ نَتْرَسِ بَلْكَه از خُدَا بَتْرَسِ
 اِقْرَارِ پِيْمَانِ قَدِ مَسِيْحِ
 مَثَلِ اَدَمِ دَوْلْتَمَنْدِ
 تَوَكُّلِ و اِعْتِمَادِ دَ خُدَا
 دَوْلْتِ اَسْمَانِي
 تِيَارِي بَلْدَه پَسِ اَمْدُونِ مَسِيْحِ
 مَثَلِ نُوْكِرِ و فَادَارِ و بِيْ وَا
 اِخْتِلَافَاتِ
 مَثَلِ فِصْلِ هَايِ سَالِ و قِضَاوَتِ از طَرْفِ خُدَا
 مَثَلِ دَ بَارِه تُوْبِه كَدُو و قِضَاوَتِ از طَرْفِ خُدَا
 تُوْبِه يَا مَرْگِ
 مَثَلِ دَ بَارِه صَبْرِ و حَوْصِلِه خُدَا
 شِفَا دَدُونِ مَرِيضِ دَ رُوْزِ شَمْبِه
 كُتْه شُدُونِ پَادِشَاهِي خُدَا دَ دُنْيَا
 مَثَلِ رَاهِ تَنْگِ
 غَمِ و غُصْبِه عَيْسَى بَلْدَه شَارِ اَوْرُشَلِيْمِ
 عَيْسَى دَفْعِه دِيْگِه دَ رُوْزِ شَمْبِه شِفَا مِيْدِيَه
 دَرَسِ خَاكْسَارِي و بِيْ كِبْرِي
 مِهْمَانِي دَ پَادِشَاهِي خُدَا
 اَرْزِشِ پِيْرُوِي مَسِيْحِ

نَمَكِ بے مَزِه - پَیرو بے نَظْم
 مَثَلِ گوسپونِ گُمُشْدِه
 مَثَلِ پَیْسِه گُمُشْدِه
 مَثَلِ باچِه گُمُراهِ شُدِه
 مَثَلِ ناظِرِ هُوشِیَار
 مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتْمَنَدِ و فَقِیْر
 بَخْشِشِ و اِیْمَان
 مَثَلِ مَالِکِ و مُزْدُور
 مَرِدِ سَامِرِی شُکْرگُزَار
 پِیْشْگُویِ ظُهورِ مَسِیْح
 مَثَلِ دَ بَارِه یِگِ بَیوِه زَنِ و قَاضِی بے اِنصَاف
 مَثَلِ دُعَایِ آدَمِ فَرِیْسِی و یِگِ جِزِیَه گِیْر
 عِیْسِی بَچْکِیچَای رِیْزِه رِه دُوسْت دَرِه
 آدَمِ سَرْمَایَه دَارِ و زِنْدَگِی اَبْدِی
 سِوْمَنِه پِیْشْگُویِ عِیْسِی دَ بَارِه مَرْگِ و قِیَامِ شِی
 شَفَایِ فَقِیْرِ کُور
 زَکَایِ جِزِیَه گِیْر
 یِگِ مَثَلِ دَ بَارِه مَسِیْحِ و پَادِشَاهِی اَیْنَدِه شِی
 دَاخِلِ شُدُونِ عِیْسِی دَ شَارِ اَوْرُشَلِیْم
 بُر کَدُونِ سَوْدَاگَرَا اَز خَانِه خُدا
 قُدْرَتِ و اِخْتِیَارَاتِ عِیْسِی
 مَثَلِ بَاغِوَانِ هَایِ ظَالِمِ
 جِوَابِ عَاقِلَانِه
 بَحْثِ دَ بَارِه قِیَامَتِ
 رِیَاکَاَرِی

هدیه بیوه زن فقیر
خرابی خانه خدا و بلاهای آخر زمان
پیشگویی د باره تباهی شار اورشلیم
پس آمدون مسیح
پند از مثل درخت انجیر
انتظار بلده پس آمدون مسیح
تصمیم قتل عیسی
آخری شام عیسی قد یارای شی
گفتگوی د باره بزرگی
پیشگویی انکار شمعون پترس
پیشگویی عیسی د باره خطرهای آینده
دعای عیسی د کوه زیتون
گرفتار شدن عیسی
انکار پترس از عیسی
بے احترامی د عیسی
عیسی د پیش شورای عالی یهود
عیسی د مرگ محکوم موشه
کشته شدن عیسی د صلیب
فوت عیسی
دفن کردن عیسی
عیسی دوباره زنده موشه
د راه اغیل عماوس
عیسی د یارای خو ظاهر موشه
رفتون عیسی د عالم باله

مقصدِ لوقا از نوشته کدونِ زندگی نامه عیسی مسیح

۱ غدر کسا دست د کار شده د باره قصه واقعه های که د مینکل مو رخ دده نوشته
کد^۲ و امو قصه ها د وسیله کسای که از شروع شاهدای عینی و خدمتگرای کلام خدا
بود دز مو رسید. ^۳ آلی ما ام بعد از مطالعه دقیق تمام چیزا از شروع تا آخر، صلاح دیدم
که امی توره ها ره دز شمو جناب عالی تیوفیلس د ترتیب نوشته کنم، ^۴ تا شمو بتنید د
باره حقیقت تورای پی بُرید که دز شمو گفته شده.

پیشگویی تولد یحیی

۵ د زمان پادشاهی هیرودیس، پادشاه یهودیه، یگ پیشوا د نام زکریا زندگی موكد. او از
پیشوایون دسته آبپاه بود و خاتون شی که الیزابت نام دشت از اولاده هارون بود. ^۶ هر
دوی شی د حضور خدا عادل بود و د مطابق تمام احکام و قوانین خداوند بدون کم-
و-کاست رفتار موكد. ^۷ لیکن اونا اولاد ندشت، چراکه الیزابت نازای بود و هر دوی شی
سالخورده بود.

۸ یگ روز وختیکه زکریا د نوبت دسته خو د حضور خدا وظیفه پیشوایی ره انجام میدد،
د مطابق رسم-و-رواج پیشوایو پشک د نام ازو بر شد که د جای مقدس خانه خداوند
داخل شنه و بخور خوشبوی در بديه. ^{۱۰} د وخت در ددون بخور خوشبوی تمام جمعیت
مردم د برون خانه خدا عبادت موكد. ^{۱۱} اوخته یگ ملایکه خداوند د زکریا ظاهر شد.
ملایکه د طرف راست قربانگاه بخور خوشبوی ایسته بود. ^{۱۲} زکریا از دیدون ملایکه ترس
خورد و رنگ از اونگه شی پرید. ^{۱۳} لیکن ملایکه دزو گفت: ”آی زکریا، ترس نخور،
چراکه دعاهای تو قبول شده و خاتون تو الیزابت یگ باچه د دنیا میره و تو نام شی ره
«یحیی» بیل. ^{۱۴} او باعث خوشی و خوشحالی تو موشه و غدر کسا د غیت پیدا شدن
شی خوشحالی موكنه، ^{۱۵} چراکه او د نظر خداوند یگ آدم بزرگ موشه. او باید هرگز

شراب انگور و دیگه وچی کدنی های نشه‌آور وچی نکنه. او حتی از رحمِ آبه خو پُر از روح القدس آسته.^{۱۶} او بسیاری از بنی اسرائیل ره سون خداوند، خدای ازوا هدایت مونه.^{۱۷} او قد روح و قدرتِ الیاس پیشلونِ خداوند موره تا که دلِ های آته‌گو ره سون بچکچای ازوا دور بديه و سرکش ها ره د حکمتِ آدمای عادل بیره تا یگ قوم تیار شده ره بلده خداوند آماده کنه.

^{۱۸} زکریا د ملایکه گفت: ”از کجا بدتم که ای کار موشه؟ چون ما یگ آدم پیر آستم و خاتون مه ام سالخورده.“

^{۱۹} ملایکه د جواب شی گفت: ”ما جبرائیل آستم که د حضورِ خدا ایسته موشم. او مره ریی کده تا قد از تو توره بگم و ای خوشخبری ره دز تو بدم.^{۲۰} اینه، آلی تو گنگه موشی و توره گفته نَمیتنی تا روزی که ای کار انجام شنه، چراکه تو د تورای مه باور نکدی؛ ای چیزا د وختِ مقررِ خو پوره موشه.“

^{۲۱} د امزو غیت مردم منتظرِ زکریا بود و بخاطرِ دیر کدون شی د جای مقدس حیرو مند. ^{۲۲} وختیکه زکریا برو آمد او قد ازوا توره گفته نَتست. اوخته، مردم پی برد که د منه جای مقدس یگو رویا دیده، چون او سون ازوا اشاره موكد و گنگه بود.

^{۲۳} وختیکه روزای خدمت شی تامو شد، او پس د خانه خو رفت. ^{۲۴} بعد از چند وخت خاتون شی الیزابت حامله شد و بلده پنج ماه خود ره از مردم تاشه کد و گفت: ^{۲۵} ”خداوند ای ره بلده مه انجام دده و د ای روزا د بله مه نظرِ لطف کده تا رسوایی بے اولادی ره که د مینکلِ مردم دشتم از مه دور کنه.“

خوشخبری تولدِ شدونِ عیسی د مریم

^{۲۶} د ماه ششمِ حاملگیِ الیزابتِ خدا ملایکه خو جبرائیل ره د یکی از شارای جلیلیه که

ناصیره نام دشت، ریی کد ^{۲۷} تا د پیش یگ دخترِ خانه که نامزادِ یگ آدم د نام یوسف بود بوره. یوسف از خانوارِ داوود بود و امو دخترِ مریم نام دشت. ^{۲۸} ملایکه داخل شده دزو گفت: ”سلام، ای کسی که موردِ لطف قرار گرفتے! خداوند قد تو آسته.“

^{۲۹} لیکن مریم از توره ملایکه کلو پریشان شد و د چورت مند که ای چی رقم گپ آسته. ^{۳۰} مگم ملایکه دزو گفت: ”ای مریم، ترس نخور، چراکه خدا دز تو لطف کده. ^{۳۱} اینه، تو حامله شده یگ باچه پیدا مونی و نام شی ره عیسی بیل. ^{۳۲} او بزرگ موشه و باچه حضرت اعلیٰ گفته موشه. خداوند۔ خدا تختِ بابه کلون شی داوود ره دزو میدیه، ^{۳۳} و او د بله خانوارِ یعقوب تا ابد حکمرانی موکنه و پادشاهی شی هرگز ختم نموشه.“

^{۳۴} اوخته مریم د ملایکه گفت: ”ای توره چطور شده میتنه د حالیکه ما قد هیچ مرد نزدیک نشدیم؟“

^{۳۵} ملایکه د جواب شی گفت: ”روح القدس دز تو مییه و قدرتِ حضرت اعلیٰ بله تو سایه موکنه و تو حامله موشی. و امزی خاطر او نلغه مقدس «باچه خدا» گفته موشه. ^{۳۶} اونه، الیزابت قومای تو ام د سین پیری حامله شده و یگ باچه د کوره خو دره. او ره که مردم نازای موگفت، ای ماه ششم حاملگی شی آسته، ^{۳۷} چراکه د پیش خدا هیچ چیز ناممکن نییه.“

^{۳۸} اوخته مریم گفت: ”ما بنده خداوند آستم. بیل که مطابق توره تو د حق مه شنه.“ بعد ازو ملایکه از دیر ازو رفت.

مریم د دیدونِ الیزابت موره

^{۳۹} و دمزو روزا مریم حرکت کد و د عجله د یکی از آغیلای کوهستون یهودیه رفت ^{۴۰} و د خانه زکریا درآمده الیزابت ره سلام دد. ^{۴۱} وختیکه الیزابت سلام مریم ره شنید، نلغه د

گوره شی پیچک زد و اَلِيزَابِت پُر از روح اَلْقُدَس شُدِه ^{۴۲} قَد آوازِ بِلندِ گُفت: ”تُو دَ مینکلِ خاتُونو برکتِ یافته اَسْتی و بَرکتِ یافته اَسْتِه ثَمَرِ رَحْمِ تُو. ^{۴۳} ما چی اَسْتُم که آبه مَولای مه دَ پیشِ از مه اَمده؟ ^{۴۴} چُون امی که آوازِ سلامِ تُو دَ گوشِ مه رسید، نلغه از خوشی دَ گوره مه دَ پیچک زدو شُد. ^{۴۵} نیک دَ بَخْتِ خاتُونی که باورِ کد، چُون چیزای که از طرفِ خُداوند دَز شی گُفته شُد، پوره موشه.“

سُرودِ مَریم

^{۴۶} و مَریم گُفت:

”جان مه خُداوند ره ستایش مونه

^{۴۷} و روح-و-روان مه بخاطرِ خُدا نجات دِهنده مه خوشی مونه،

^{۴۸} چراکه او دَ بِلِه بنده ناچیز خُو لُطف کده.

اینه، بعد ازی تمام نسل ها مره بَرکتِ یافته مَوگه،

^{۴۹} چراکه قادرِ مُطلقِ کارای کتِه بَلده مه کده.

نامِ ازو مَقَدَس اَسْتِه.

^{۵۰} رَحْمَتِ ازو دَ بِلِه کسای که از شی مِترسه

نسل-اندر-نسل باقی مومنه.

^{۵۱} خُداوند قَد بازوی خُو قُدْرَتِ خُو ره نشو دده؛

او آدمای کبری ره د خیالاتِ دل شی تیت پَرَک کده.

^{۵۲} او زور تُوها ره از تخت های شی تا اندخته

و آدمای فروتن ره سر بلند کده.

^{۵۳} او گُشنه ها ره قد چیزای خوب سیر کده،

ولے دولت مند ا ره دست خالی ری کده.

^{۵۴} او خدمتگار خو اسرائیل ره کومک کده

و رحمت خو ره د یاد اُورده،

^{۵۵} امو رقم که د بابه کلون مو

ابراهیم و اولاده شی وعده ابدی کد.

^{۵۶} اوخته مریم تقریباً سه ماه د پیش ایزابت مند و بعد از و پس د خانه خو رفت.

تولد یحیی

^{۵۷} وخت زیدون ایزابت رسید و او یگ باچه د دنیا اُورد. ^{۵۸} وختیکه همسایه ها و خانوار

شی ای ره شنید که خداوند لطف و مهربانی کته د حق ازوا کده، اونا د خوشحالی
شی شریک شد.

^{۵۹} د روز هشتم قوما شی آمد تا نلغه ره ختنه کنه و میخاست که نام آته شی زکریا ره د
سر ازو بيله. ^{۶۰} لیکن آبه شی جواب دده گفت: ”نه، نام شی باید یحیی ایشته شنه.“

^{۶۱} اونا دَزُو كُفْت: ”دَ قَوْمای تُو هیچ كس ای رقم نام ندره.“ ^{۶۲} اوخته اونا سُون آتِه شی اشاره كد كه اُو كُدَم نام ره میخایه دَ بِلَه نِلغه بیله. ^{۶۳} زَكْرِبَا یگ تَخْتِه طلب كد و نُوشتِه كد: ”نام شی «یحیی» آسته.“ پگ ازوا تعجُب كد. ^{۶۴} فَوْرِي دَانِ زَكْرِبَا واز شُد و زِبُون شی دَ حَرَكْت اَمَد؛ اُو دَ توره كُفْتو شُد و خُدا ره ستایش كد.

^{۶۵} ترس دَ بِلَه تمام باشنده های گرد-و-بر شی قرار گرفت و پگ امزی توره ها دَ كوهستون یهودیه نقل موشد. ^{۶۶} و هر كسی كه ای توره ها ره میسینید دَ دل خُو چورت زده موكُفْت: ”ای نِلغه چی جور موشه؟“ چُون واقِعاً دِسْت خُداوند قد شی بُود.

پیشگویی زکریا

^{۶۷} اوخته زکریا آتِه یحیی پُر از روح اَلْقَدَس شُد و پیشگویی كده كُفْت:

^{۶۸} ”مُتَبَارَك بَاد خُداوند، خُداي اِسْرَائِيل،

چراكه اُو دَ بِلَه قَوْم خُو نظر لُطْف كده

و اونا ره بازخريد كده.

^{۶۹} اُو یگ نجات دهنده زورتو بَلده مو

از خانوار خِدْمَتگار خُو داوود باله مونه.

^{۷۰} امو رقم كه اُو از دَانِ اَنْبِیَاي مُقَدَس خُو از قدیم كُفْتد كه

^{۷۱} مو ره از دِسْت دُشْمَنای مو

و از دِسْت پگ كَسای كه از مو نَفَرَت دَرِه نجات میدیه،

٧٢ تاكه دَ حَقِّ بابه كَلُونای مو لُطْف-و- مِهْربانی كُنه

و وعده مَقْدَس خُو ره ياد كُنه.

٧٣ قَسْمی ره كه قد بابه كلون مو اِبْرَاهِيم كد، اِي بُود كه

٧٤ اُو مو ره از دِسْتِ دُشْمَنای مو نِجَات بديه

تا مو بِنْتی اُو ره بَدُونِ تَرَس عِبَادت كُنی

٧٥ و دَ پاکی و عدالت دَ حُضُور شی

دَ تَمَامِ رُوزای عُمَر خُو خِدْمَت كُنی.

٧٦ و زَكْرِيَا دَ يَحْيَى كُفْت:

”و تُو باچه مه، پَيغمبرِ حَضْرَتِ اَعْلَى كُفْتَه مُوشی،

چراكه تُو پيشلونِ مَولا موری

تا راهِ شی ره تيار كُنی،

٧٧ تا خَبَرِ نِجَاتِ ره دَ قَوْمِ شی بدي،

كه دَ وَسِيْلَه بَخْشِيْدُونِ كُناه های ازوا دَزُوا عطا مُونه.

٧٨ بِخاطِرِ رَحْمَتِ بِي پايانِ خُدايِ مو

آفتو از عالمِ باله دَ بِلَه مو روشنی مُونه،

٧٩ تا د کسای روشنی بدیه

که د تریکی و سایه مرگ شیشه؛

و تا پایای مو ره د راه صلح-و- صفا هدایت کنه.

٨٠ امو نلغه کته شد و صاحب روح قوی گشت. او تا روز ظاهر شدن خو بلده قوم اسرائیل د بیابو زندگی موکد.

تولد عیسی

٢ و ایطور شد که دمزو روزا از طرف آوغوستس قیصر حکم شد که امپراطوری روم سرشماری شنه. ١ ای اولین سرشماری بود که د زمان کورینیوس والی سوریه انجام شد. ٢ و پگ مردم د منطقه خو رفت تا ثبت نام شنه. ٣ امزی خاطر یوسف ام از آغیل ناصیره جلیلیه د یهودیه د شار داوود که بیت-لحم نام دشت رفت، چراکه او از خانوار و نبیره داوود بود. ٤ او رفت تا قد مریم نامزاد خو ثبت نام شنه و مریم حامله بود. ٥ وختیکه اونا د اونجی بود، زمان زیدون مریم رسید ٦ و او باچه اولباری خو ره د دنیا آورد. مریم او ره د قنفاق پیچ کده د آخور خاولجی کد، چراکه بلده ازوا د مسافر خانه جای نبود.

چوپونو و ملایکه ها

٨ د امزو منطقه چوپونو د دشت ها بود-و- باش دشت که د غیت شاو از رمه خو نگاهوانی موکد. ٩ دمزو غیت یگ ملایکه خداوند بلده ازوا ظاهر شد و شکوه-و- جلال خداوند گرداگرد ازوا ره روشو کد و اونا غدر ترس خورد. ١٠ لیکن ملایکه دزوا گفت:

”نترسید؛ اینه، ما دَز شُمو یگ خوشخبری کڼه اُوردم که بلده خوشی پگِ مردُم آسته:
۱۱ امروز بلده شُمو دَ شارِ داوود یگ نجات دهنده پیدا شده که او مسیح و مولا آسته.
۱۲ نشانی بلده شُمو ای آسته که نلغه ره دَ قنَداق پیچ شده و دَ مَنه آخور پیدا مُونید.“

۱۳ و بے بلغه قد امزُو ملایکه یگ لشکرِ آسمانی ظاهر شد که خُدا ره ستایش کده مَوگفت:
۱۴ ”خُدا ره دَ بلندترین جای عالمِ باله جلال باد و دَ رُوی زمی صلح-و-سلامتی دَ بینِ کسای که مَورِدِ لُطفِ خُدا آسته.“

۱۵ وختیکه ملایکه ها از پیشِ ازوا دَ آسمو رفت، چوپونو قد یگدیگه خُو گُفت: ”بیید که دَ بیت-لَحَم بوری و امی چیز ره که رُخ دده بنگری، امی چیز ره که خُداوند مو ره از شی باخبر کده.“ ۱۶ پس اونا دَویده دَویده رفت و مریم و یوسف ره پیدا کد و نلغه دَ مَنه آخور خاو بود. ۱۷ وختیکه اونا نلغه ره دید، اونا بُر شده تورای ره که دَ باره نلغه دَزوا گُفته شُد، تیت کد. ۱۸ و هر کس دَ باره چیزی که چوپونو مَوگفت میشنید، حیرو مومند. ۱۹ مگم مریم پگِ امزی تورا ره دَ پیشِ خُو نگاه کده دَ باره شی دَ دلِ خُو فکر مَوکد. ۲۰ اوخته چوپونو پس دَ جای خُو رفت و خُدا ره بخاطرِ تمام چیزای که شنید و دید، حمد-و-ثنا مَوگفت. چُون امو رقم که دَزوا گُفته شُد، امو رقم بود.

۲۱ وختیکه هشت روز پوره شد، زمانِ ختنه شُدونِ نلغه رسید و نامِ ازو عیسی ایشته شد، امو نام که ملایکه پیش از قرارِ گِرِفَتونِ شی دَ رَحِمِ مریم دَ بله ازو ایشند.

بُردونِ عیسی دَ خانه خُدا

۲۲ وختیکه زمانِ پاک شُدونِ ازوا دَ مطابقِ شریعتِ موسی رسید، یوسف و مریم نلغه ره دَ اورشلیم اُورد تاکه او ره دَ خُداوند تقدیم کنه. ۲۳ چُون دَ شریعتِ خُداوند نوشته شده: ”هر باچه اولباری که پیدا موشه و قفِ خُداوند خنده موشه.“ ۲۴ امچنان اونا امدد تا یگ

قربانی دَ مُطَابِقِ چِیزی که دَ شَرِیعتِ خُداوندِ کُفته شُدِه تَقَدِیمِ کنِه، یعنی یِگِ جوره قُمری یا دُو چُوچه کُوتر.

^{۲۵} دَمزُو زمان دَ اورشَلِیمِ یِگِ شَخص دَ نامِ شِمعونِ زِندگی مُوکد. اُو یِگِ آدَمِ عَادِلِ و پرهیزگار بُود و دَ اِنْتِظارِ نِجاتِ اِسْرائِیلِ بُود و رُوحِ اَلْقُدسِ دَ بِلِه اَزُو قَرار دَشت. ^{۲۶} رُوحِ اَلْقُدسِ بَلدِه اَزُو معلُومدار کُدد که تا وختی اُو مَسِیحِ خُداوندِ رِه نَنگرِه، نَمُومرِه. ^{۲۷} اوخته شِمعون دَ هِدایتِ رُوحِ اَلْقُدسِ دَ خانِه خُدا اَمَد و غِیْتیکِه یوسُف و مَرِیمِ عِیسی یعنی نِلغِه رِه دَ داخِلِ اُورد تا کارای رِه که رَسَمِ شَرِیعتِ بُود، بَلدِه شی پُوره کنِه، ^{۲۸} شِمعون نِلغِه رِه دَ بَغْلِ خُو گِرِفت و خُدا رِه سِتایش کده کُفت:

^{۲۹} ”آی خُداوند، آلی دَ خِدْمَتگار خُو دَ مُطَابِقِ توره خُو

اِجازِه رِفْتو ازی دُنیا رِه دَ آرامی مِیدی،

^{۳۰} چراکه چِیمای مِه نِجات تُو رِه دید،

^{۳۱} اُمُو نِجات رِه که تُو دَ حُضُورِ تَمامِ قَوْمِ ها آماده کدی،

^{۳۲} نوری رِه که بَلدِه مِلَّتِ ها حَقِیقتِ رِه بَرَمَلا مونه

و شِکوه-و- جلالِ قَوْمِ تُو اِسْرائِیلِ اَسْتِه.“

^{۳۳} آتِه و آبه نِلغِه از تورای که دَ بارِه شی کُفته شُد حِیرو مَند. ^{۳۴} اوخته شِمعون اونا رِه بَرکت دَد و دَ آبه شی مَرِیمِ کُفت: ”اینه، ای نِلغِه مُقَرر شُدِه تا سَبَبِ اُفتدو و بَلند شُدونِ غَدَر کسا دَ اِسْرائِیلِ بَشِه و یِگِ نِشانی که قد شی مُخَالَفَتِ مُوشِه ^{۳۵} تا فِکر های دِلِ غَدَر کسا بَرَمَلا شَنِه؛ و غَمِ رَقَمِ شَمشیرِ قَلبِ اَز تُو رِه اَم پاره مونه.“

^{۳۶} د اُونجی یگ خاتو بود که حنا نام دشت و نبیه بود. او د دختر فنوئیل از طایفه آشیر بود و غدر سالخورده شدد. او بعد از توی خو مدت هفت سال قد شوی خو زندگی کدد ^{۳۷} و بعد ازو تا سن هشتاد و چار سالگی بیوه مند. او هرگز از خانه خدا دور نموشد، بلکه شاو و روز قد دعا و روزه عبادت موكد. ^{۳۸} دمزو وخت حنا ام د پیش ازوا آمده خدا ره شکر کد و د باره نلغه قد پگ کسای که انتظار نجات ره د اورشلیم میکشید توره گفت.

^{۳۹} وختی یوسف و مریم تمام چیزا ره د مطابق شریعت خداوند د جای آورد، اونا پس د جلیلیه د شار خودون خو آمد، یعنی د ناصره. ^{۴۰} امو نلغه کته شده قوی شد. او پر از حکمت بود و فیض خدا د بله شی بود.

عیسای دوازده ساله د اورشلیم

^{۴۱} آته و آبه عیسی هر سال د وخت عید پصح د اورشلیم مورفت. ^{۴۲} غیتیکه عیسی دوازده ساله شد، پگ ازوا مطابق رواج خو بلده عید د اورشلیم رفت. ^{۴۳} وختیکه روزای عید تیر شد اونا پس ری شد، امو باچه، یعنی عیسی د اورشلیم مند، لیکن آته و آبه شی ازی توره بے خبر بود. ^{۴۴} اونا گمان موكد که عیسی د بین قافله موجود آسته، امزی خاطر اونا تقریباً یگ روزه راه ره سفر کد، ولے بعد ازو د بین قوما و دوستای خو د طلب ازو بر شد. ^{۴۵} وختیکه عیسی ره پیدا نتست، اونا بلده پالیدون ازو پس د اورشلیم رفت. ^{۴۶} بعد از سه روز او ره د خانه خدا پیدا کد که د مینکل معلما شستند و د تورای ازوا گوش میدد و ازوا سوال موكد. ^{۴۷} هر کسی که تورای شی ره گوش موكد از پی بردو و از جواب های شی حیرو مومند. ^{۴۸} وختیکه آته و آبه شی عیسی ره د اونجی دید تعجب کد و آبه شی دزو گفت: ”باچه مه، تو چرا ای کار ره کدی؟ توخ کو، ما و آته تو پریشان شده تو ره چیقس طلب کدے.“

^{۴۹} عیسی دزوا گفت: ”چرا شمو مره طلب موكدید؟ آیا شمو نمیدنستید که ما باید د خانه

آته خُو بَشْم؟“^{۵۰} لیکن تورِه ره که دزوا گُفت اونا پی نبرد. ^{۵۱} پس او قد ازوا ری شد و د ناصره آمد و ازوا اطاعت موكد. و آبه شی پگ ازی توره ها ره د دل خُو نگاه موكد. ^{۵۲} عیسی د حکمت و قد-و-قامت رُشد موكد و امچنان د حاصل کدون رضای خدا و مردم.

پیغام یحیی پیغمبر

^۳ د سال پوزدهم حکمرانی تیدریس قیصر، پنیوس پیلاتس والی ولایت یهودیه بود؛ هیرودیس حکمران جلیلیه، و برار شی فیلیپس حکمران ایتوریه و منطقه تراخونیتس بود؛ لیسانیاس حکمران آبلین بود ^۲ و آناس و قیافا پیشوایون بزرگ. د امزو غیت کلام خدا د یحیی باچه زکریا د بیابو نازل شد. ^۳ اوخته او د تمام منطقه گرد-و-بر دریای اردن رفته غسل تعمید ره اعلان موكد که مردم توبه کنه تا گناهای ازوا بخشیده شنه. ^۴ امو رقم که د کتاب توره های اشعیا نبی نوشته شده:

”آواز کسی که د بیابو چیغ زده موهیه:

’راه ره بلده خداوند آماده کنید

و راهروی شی ره راست-و-سیده کنید،

^۵ هر قول پُر موشه،

هر کوه و تپه آوار موشه،

راه های گج راست موشه،

و جای های پَخش-و-بلند یگ برابر موشه.

۶ و تمام بشر نجاتِ خُدا ره مینگره.“

۷ اوخته یحیی د جمعیتِ مردمی که بلده غُسلِ تعمید د پیش شی امدد گُفت: ”او اولادای تیرمار! کی دز شُمو اخطار دد که از غُصبی که امدنی یه دوتا کُنید؟“^۸ پس ثمری بدید که لایق تویه بشه و شروع کده قد خود خُو نکید که، ’ابراهیم بابه کلون مو یه‘؛ چون ما دز شُمو موگم که خُدا میتنه امزی سنگا بلده ابراهیم اولاده پیدا کُنه.^۹ حتی امی آلی، تیشه د ریشه برختا ایشته شُده؛ پس هر برخت که ثمرِ خُوب ندیه، قطع شُده د آتش پورته موشه.“

۱۰ جمعیتِ مردم از شی پُرسان کد: ”پس مو چی کار کنی؟“

۱۱ یحیی د جواب ازوا گُفت: ”کسی که دُو پیرو دره، قد کسی که هیچ ندره تقسیم کُنه؛ و کسی که نان دره ام امی رقم کُنه.“

۱۲ مالیه گِیرا ام بلده غُسلِ تعمید امدد. اونا ازو پُرسان کد: ”اُستاد، مو چیز کار کنی؟“

۱۳ یحیی دزوا گُفت: ”از چیزی که د بَله شُمو امر شُده، کلوتر نگیرید.“

۱۴ عسکرا ام از شی پُرسان کده گُفت: ”و مو چیز کار کنی؟“ او دزوا گُفت: ”از هیچ کس زورگیری نکنید و نه ام د بَله کس تهمتِ ناحق کُنید، بلکه د تنخای خُو قناعت کُنید.“

۱۵ د حالیکه مردم پُر از اُمید بود و د دل خُو د باره یحیی چورت میزد که آیا او مسیح آسته یا نه،^{۱۶} یحیی د جواب پگ ازوا گُفت: ”ما شُمو ره قد آو غُسلِ تعمید میدم، ولے یگ کس مییه که از مه کده قدرتمند آسته و ما حتی لایق شی ره ندرم که بند چپلی شی ره واز کنیم. او شُمو ره قد روح اَلقُدس و آتشِ تعمید میدیه.^{۱۷} شاخی ازو د دست شی

آسته تا خرمونجوى خو ره پاک کده گندم ره د دى خانه خو نخيره کنه، ولے کاه ره د آتش گل ناشدنى در میده.

^{۱۸} پس یحییٰ قد نصیحت های کلو خوشخبری ره د مردم اعلان موكد. ^{۱۹} لیکن هیرودیس حکمران که بخاطر هیرودیا خاتون برار خو و بخاطر تمام شرارت های دیگه که کدد، از طرف یحییٰ سرزنش شد، ^{۲۰} او ای ره ام د تمام شرارت های خو اضافه کد که یحییٰ ره د بندی خانه اندخت.

یحییٰ عیسیٰ ره غسل تعمید میده

^{۲۱} یگ روز وختیکه تمام مردم غسل تعمید گرفتند، عیسیٰ ام غسل تعمید گرفت و د غیتیکه دعا موكد آسمو شق شد ^{۲۲} و روح القدس د شکل یگ کوتر د بله ازو نازل شد. اوخته یگ آواز از آسمو آمده گفت: ”تو باچه دوست-دشتنى مه آستی که از تو خوش-و-راضی آستم.“

شجره نامه عیسیٰ

^{۲۳} و عیسیٰ تقریباً سی ساله بود که خدمت خو ره شروع کد. او د گمان مردم باچه یوسف بود و یوسف باچه ایلی، ^{۲۴} باچه متات، باچه لاوی، باچه ملکی باچه ینای باچه یوسف ^{۲۵} باچه متاتیا باچه آموس باچه ناحوم باچه حسلی باچه نجی ^{۲۶} باچه مخت باچه متاتیا باچه شمعى باچه یوسخ باچه یودا ^{۲۷} باچه یوحنا باچه ريسا باچه زروبايل باچه شلتيئیل باچه نیری ^{۲۸} باچه ملکی باچه ادی باچه قوسام باچه ایلمادام باچه عیر ^{۲۹} باچه یوشع باچه العازار باچه یوریم باچه متات باچه لاوی ^{۳۰} باچه شمعون باچه یهودا باچه یوسف باچه یونان باچه ایلیاقیم ^{۳۱} باچه ملیا باچه مینان باچه متاتا باچه ناتان باچه داوود ^{۳۲} باچه یسی باچه عوبید باچه بوغز باچه سلمون باچه نحشون ^{۳۳} باچه عمیناداب

باچه آرام باچه حصرون باچه فارص باچه يهودا^{۳۴} باچه يعقوب باچه اسحاق باچه
 ابراهيم باچه تارح باچه ناحور^{۳۵} باچه سيروج باچه رعو باچه فالج باچه عبر باچه صالح
 باچه قينان باچه ارفكشاد باچه سام باچه نوح باچه لامك^{۳۷} باچه متوشالحي باچه حنوخ
 باچه يارد باچه مهلل ايل باچه قينان^{۳۸} باچه انوش باچه شيث، باچه آدم؛ و آدم از خدا
 بود.

عيسى بله وسوسه هاي شيطو کامياب موشه

۱ عيسى پُر از روح القدس از دريای اُردُن پس آمد و دَ وسيله روح القدس دَ بيابو
 هدايت شد^۲ و دَ اونجی مدت چل روز شيطو او ره وسوسه كد. او دزی مدت هيچ چيز
 نخورد و امو روزا كه آخر شد، او گُشته شد.

۳ اوخته ابليس دزو گُفت: ”اگه تو باچه خدا اُستی دَ امزی سنگ بگی كه نان جور شنه.“

۴ عيسى دَ جواب ازو گُفت: ”دَ كلام خدا نوشته شده كه ’انسان تنها دَ وسيله نان زنده
 نييه.‘“

۵ بعد ازو ابليس او ره دَ يگ بلندی برده دَ يگ لحظه تمام مملكتای دُنیا ره دزو نشو دَد
 ۶ و گُفت: ”پگ امزی قدرت ها و شان-و-شوكت ازيا ره دز تو ميدم، چراكه دز مه دده
 شده، و ما دَ هر کسی كه دل مه شنه ميدم. ۷ پس اگه تو مره سجده كنی پگ شی از تو
 موشه.“

۸ ليكن عيسى دَ جواب شی گُفت: ”نوشته شده كه، ’خداوند، خدای خو ره سجده كو و
 تنها او ره عبادت كو!‘“

۹ اوخته ابليس او ره دَ اورشليم برده دَ بلندی خانه خدا ايستلجی كد و دزو گُفت: ”اگه تو

باچه خُدا اَستی خود ره از اینجی تا پورته کُو، ^{۱۰} چُون نوِشته شُدِه که

’اُو دَ بارِه ازتُو دَ ملایکه های خُو حُکم مونه

تا اونا از تُو حِفاظت کُنه‘

و ^{۱۱}

’اونا تُو ره دَ دِستای خُو میگیره،

نَشنه که پای تُو دَ کُدم سنگ دُکه کُنه.‘“

^{۱۲} لیکن عیسی دَ جواب شی گُفت: ”گُفته شُدِه که، ’خُداوند، خُدای خُو ره آزمایش نَکُو!“

^{۱۳} وختیکه پگِ وِسوسه های اِبلیس تامو شُد اُو تا یگِ مَدَت از عیسی دُور شُد.

عیسی دَ منطقه جَلیلیه

^{۱۴} و عیسی دَ قُدرتِ روح اَلقُدس پس دَ جَلیلیه اَمَد و خبر دَ بارِه ازو دَ تمامِ امزُو منطقه تیت شُد. ^{۱۵} اُو دَ عِبادت خانه های ازوا تعلیم میدَد و پگِ اُو ره تعریف-و-توصیف مُوکد.

مردُمِ ناصِرِه عیسی ره رَد مونه

^{۱۶} وختی اُو دَ ناصِرِه، دَمزُو جای که کُته شُد اَمَد، اُو دَ مُطابِقِ عادت خُو دَ روزِ آرام دَ عِبادت خانه رفت و ایسته شُد که کلامِ خُدا ره بَخانه. ^{۱۷} اوخته طومارِ اِشعیا نبی دَزُو دَده شُد و اُو طومار ره واز کده اُمُو جای ره پیدا کد که نوِشته یه:

۱۸”روح خُداوند دَ بِلِه ازمه قرار دَره،

چراکه او مَره مَسَح کده

تا بَلدِه غَرِيبا خوشخبري بَدُم.

او مَره رِي کده تا آزادي ره بَلدِه اَسِيرا

و بِنايي ره بَلدِه کورا اِعلان کُنم،

مَظْلُوما ره از شَرِ ظالِما خلاص کُنم

۱۹ و سالِ لُطف-و-مِهرياني خُداوند ره اِعلان کُنم.“

۲۰ بعد اَزو طومار ره لوله کده دَ خادِمِ عِبادت خانه دَد و شِشت که وَعَظ کنه. تمام کساي که دَ مَنه عِبادت خانه بُود چيمای خُو ره دَ عيسی دُوختد ۲۱ و اُو توره خُو ره شُرُوع کده دَزوا کُفت: ”امروز ای پيشگويی پوره شُدِه دَ گوشای شُمُو رَسِيد.“

۲۲ تمام مَرْدُم تعريف-و-توصيف شي ره مُوكد و از تورای پُرْفِيزی که از دان شي بُر مُوشد حيرو مَندد و مُوگُفت: ”آيا ای باچه يوسُف نيبه؟“

۲۳ عيسی دَزوا کُفت: ”شُمُو حتماً ای مَثَل ره دَ بِلِه ازمه مُوگِيد که ’او طيبب، تُو خود خُو ره شفا بدی!‘ و ام مُوگِيد که ’چيزای ره که مو شَنِيدِی که تُو دَ کَفَرناحوم کدِی، دَ اينجی ام کُو، دَ آغِيلِ خود خُو.“ ۲۴ و عيسی کُفت: ”ما حَقِيقَت ره دَز شُمُو مُوگُم، هيچ پيغمبر دَ منطِقَه خود خُو قَبُول نَشُدِه. ۲۵ و يگ حَقِيقَت ديگه ره ام دَز شُمُو مُوگُم، دَ دَورونِ اِلياس پيغمبر غَدَر خاتُونوی بيوه دَ سرزَمينِ اِسْرائيل بُود، دَ امزُو غِيتيکه آسمو سِه و نيم سال بسته شُدِه بارش نَکد و قحطی سخت تمام سرزَمی ره گِرِفت. ۲۶ مگم خُدا

إلياس ره دَ پيشِ هيجِ كُدمِ ازوا رِي نكدِ جُزِ دَ پيشِ يگِ خاتونِ بيوه دَ صرفتِ دَ مُلكِ صيدون. ^{۲۷} و امی رقمِ دَ زمانِ اَلِيشعِ پيغمبرِ غدرِ نفرای کولی گِرِفته دَ اِسرائيلِ بُوَد، ولے هيجِ كُدمِ ازوا پاک نَشُدِ بَغيرِ از نعمانِ سُوْرِيه‌ای.

^{۲۸} اوخته تمامِ كَسای كه دَ مَنه عِبادتِ خانه بُوَد از شِنيدونِ امزی تورا غدرِ قارِ شُد ^{۲۹} و باله شُدِه عيسی ره از شارِ بُرِ كدِ و اُو ره دَ شيخی تپه كه شارِ ازوا دَ بَله شی آباد شُد بُرد، تاكه اُو ره از اُونجی تا پورته كنه. ^{۳۰} ليكنِ اُو از مينكلِ ازوا تيرِ شُدِ و رفت.

عيسی يگِ آدمِ جندي ره شفا ميديه

^{۳۱} بعد ازو عيسی تا شُدِه دَ كَفَرناحومِ كه يکی از شارای جليليه آسته رفت، و اونا ره دَ روزِ آرامِ دَ عِبادتِ خانه تعليمِ دَد. ^{۳۲} مردُمِ از تعليمِ شی حيرو مند، چراكه توراى شی پُر قُدرتِ بُوَد. ^{۳۳} دَ امزُو غيتِ دَ عِبادتِ خانه يگِ آدمِ جندي بُوَد كه روحِ ناپاک دشت و اُو قد آوازِ بلند چيغِ زده گُفت: ^{۳۴} ”اى عيسای ناصری! قد ازمو چی غرضِ درى؟ آيا امدے كه مو ره نابود كنى؟ ما تُو ره مينخشُم كه تُو كى آستى. تُو امو مَقَدَسِ خُدا آستى.“

^{۳۵} ليكنِ عيسی دَ بَله ازو هيبَتِ كده گُفت: ”چپِ بشی و ازو بُرِ شو!“ اوخته جنِ اُو آدمِ ره دَ پيشِ رُوى ازوا دَ زمی اندخت و بدونِ ازى كه دَزُو ضررِ برسَنه از شی بُرِ شُد. ^{۳۶} اونا پگِ شی حيرتِ زده شُدِه قد يگديگه خُو موگُفت: ”اى چی رقمِ توره آسته؟ اُو قد قُدرتِ و اِختيارِ دَ ارواحِ ناپاکِ حُكمِ مونه و اونا بُرِ موشه.“ ^{۳۷} و خبرِ ازو دَ هر جای امزُو منطقه تيتِ شُد.

شفا ددونِ ناجورا

^{۳۸} عيسی بعد از بُرِ شُدو از عِبادتِ خانه دَ خانه شِمعونِ رفت و خُسْرُمادرِ شِمعونِ سختِ تَو كُدُد. پس اونا از عيسی خواهشِ كدِ كه اُو ره شفا بديه. ^{۳۹} اوخته عيسی دَ بَله سرِ شی

أَمَدَه دَ بِلَه تَو هَيْبَت كَد و تَو أُو رَه اَيْلَه كَد. أُو فَوْرِي بِالَه شُد و دَ خِدْمَتِ اَزْوَا مَشْغُول شُد.

٤٠ بعد از آفتو شِشتو، پگِ كَسَايِ كِه نَفْرَايِ نَاجُورِ دَشْت و اُمُو نَاجُورَا دَ مَرَضِ هَايِ رَقْمِ رَقْمِ گِرِفْتَارِ بُوْد، اُونَا رَه دَ پِيشِ عِيسَى اُورْد و اُو دِسْتَايِ خُوْرَه دَ بِلَه هِر كُدَمِ اَزْوَا اَيْشْتَه اُونَا رَه شَفَا دَد. ٤١ و جِنِيَاتِ اَمِ دَ اَمْرِ عِيسَى اَز غَدْرِ كَسَا بُر مُوشُد و چِيغِ زَدَه مُوَكَّفَت: ”تُو بَاچِه خُدا اَسْتِي!“ لِيَكِنِ عِيسَى دَ بِلَه اَزْوَا هَيْبَتِ مُوكَد و نَمِي اَيْشْت كِه تَوْرَه بُوْگِيَه، چُونِ جِنِيَاتِ مِيْدَنِسْت كِه اُو مَسِيحِ اَسْتَه.

عِيسَى دَ دِيْگَه جَايِ هَا تَعْلِيْمِ مِيْدِيَه

٤٢ دَ غَيْتِ رُوزِ وَازِ شُدُو عِيسَى بُر شُدَه دَ يِگِ بِيَابُو رَفْت. اُوخْتَه مَرْدُمِ دَ طَلَبِ اَزُو بُر شُد و غَيْتِيْكَه دَ پِيشِ اَزُو رَسِيْد، اُونَا اُو رَه شَلَّه شُد كِه اَزِ پِيشِ اَزْوَا نَرُوَه. ٤٣ و لَمِي عِيسَى دَزْوَا كُفْت: ”مَا خُوشْخَبْرِي دَ بَارَه پَادِشَاهِي خُدا رَه دَ دِيْگَه شَارَا اَمِ بَايْدِ اِعْلَانِ كُنْم، چِرَاكِه مَا بَلَدِه اَمْزِي مَقْصَدِ رَيْيِ شُدِيْم.“ ٤٤ اَمِي رَقْمِ اُو دَ عِبَادَتِ هَايِ يَهُودِيَه تَعْلِيْمِ مِيْدَد.

يَارَايِ اَوَّلِ عِيسَى مَسِيحِ

٥ يِگِ رُوزِ كِه عِيسَى دَ لَبِ بَنْدِ گَنْيَسَارْتِ اَيْسْتَه بُوْد، مَرْدُمِ تُشَه-و-تِيْلَه كَدَه دَ گِرْدِ شِي جَمِ شُد تَا كَلَامِ خُدا رَه گُوشِ كَنَه. ٦ دَ اَمْزُو غَيْتِ عِيسَى دُو كِشْتِي دَ لَبِ بَنْدِ دِيْد كِه مَاهِي گِيْرَا اَزِ مَنَه شِي بُر شُدُد و تَوْر هَايِ خُوْرَه مُوشُشْت. ٢ پَسِ اُو دَ يِكِي اَمْزُو كِشْتِي هَا كِه اَزِ شِمْعُونِ بُوْد، سِوَارِ شُد و اَزِ اُو خَاهِشِ كَد كِه كِشْتِي رَه يِگِ كَمِ وَرِي اَزِ لَبِ بَنْدِ دُوْر كَنَه. بَعْدِ اَزُو تَاهِ شِشْتِ و اَزِ مَنَه كِشْتِي دَ مَرْدُمِ تَعْلِيْمِ دَد. ٤ وَخْتِيْكَه تَوْرَه هَايِ خُوْرَه خَلَاصِ كَد دَ شِمْعُونِ كُفْت: ”كِشْتِي رَه سُونِ چُقُورِي اَو بِيْر و تَوْر هَايِ خُوْرَه بَلَدِه مَاهِي گِيْرِي دَ اَو بَنْدَزِيْد.“ ٥ شِمْعُونِ دَ جِوَابِ شِي كُفْت: ”اَسْتَاد، مُو تَمَامِ شَاو زَحْمَتِ

کشیدی، لیکن هیچ چیز گرفته نَتِنستی. مگم آلی که تو موگی، اینه، ما تور ها ره د آو میندزم.

^۶ وختیکه اونا ای کار ره کد، غدر کلو ماهی گرفت، د اندازه که نزدیک بود تور های ازوا پاره شنه. ^۷ اوخته اونا سون همکارای خو که د کشتی دیگه بود، اشاره کد تا آمده اونا ره کومک کنه. پس اونا آمد و هر دو کشتی ره پر کد، د اندازه که کشتی ها نزدیک بود غرق شنه. ^۸ وختیکه شمعون پترس ای معجزه ره دید د پایای عیسی اُفتده گفت: ”یا مولا! از مه دور شو، چراکه ما آدم گناهکار استم.“ ^۹ چون او و کسای که قد شی بود از تعداد کلون ماهیای که گرفتند حیرت زده شد. ^{۱۰} و یعقوب و یوحنا باچه های زیدی که همکارای شمعون بود، ام حیرو مند. اوخته عیسی د شمعون گفت: ”ترس نخور! ازی بعد د جای ماهی مردم ره میگیری.“ ^{۱۱} پس اونا کشتی ها ره د خشکی آورده تمام چیزا ره ایله کد و از پشت عیسی ری شد.

شفای یگ آدم کولی

^{۱۲} یگ روز وختیکه عیسی د یکی از شارا بود، د اونجی یگ آدم بود که او ره کاملاً کولی گرفتند. او آدم امی که عیسی ره دید، روی د خاک اُفتد و عذر-و-زاری کده گفت: ”یا مولا، اگه تو بخاهی، میتنی مره پاک کنی.“ ^{۱۳} عیسی دست خو ره دراز کد و د بله شی ایشته گفت: ”ما میخایم؛ پاک شو.“ فوری مرض کولی او ره ایله کد. ^{۱۴} و عیسی دزو حکم کده گفت: ”د هیچ کس چیز نگی، بلکه رفته خود ره د پیشوا نشو بدی و بلده پاک شدون خو هدیه ره که موسی امر کده، تقدیم کو تا بلده پگ یگ شاهده بشه که پاک شدی.“

^{۱۵} ولے خبر عیسی دیگه ام کلوتر تیت شد، د اندازه که مردمای کلو جم موشد تا تورای شی ره گوش کنه و از ناجوری های خو شفا پیدا کنه. ^{۱۶} لیکن عیسی د بیابو مورفت و

جور شُدونِ یگِ آدمِ شل

^{۱۷} یگ روز وختیکه عیسیٰ تعلیم میدد و فریسیا و عالمای دین از تمام آغیلای جلیلیه و یهودیه و از اورشلیم آمده د اُونجی شِشْتد و قُدرتِ خُداوند بلده شفای ناجورا قد عیسیٰ بود، ^{۱۸} بے بلغه چند نفر یگِ آدمِ فلج ره د بله یگ جاگه گِرَفته اُورد. اونا کوشش کد که او ره داخل بیره و د پیشِ عیسیٰ بیله، ^{۱۹} مگم از خاطرِ جمعیتِ مردم هیچ راه پیدا ننتست که او ره داخل بیره. اوخته اونا د بله بام بُر شد و مریض ره قد جاگه شی از بینِ خشت ها د مینکل جای د پیشِ عیسیٰ تاه کد. ^{۲۰} وختیکه عیسیٰ ایمان ازوا ره دید، د مریض گُفت: «ای مرد، گناه های تو بخشیده شد.» ^{۲۱} اوخته عالمای دین و فریسیا قد یگدیگه خو گُفت: «ای کی آسته که کُفرگویی مونه؟ کی میتنه گناه ها ره ببخشه غیر از خدا و بس؟» ^{۲۲} عیسیٰ فکر های ازوا ره پی برده د جواب ازوا گُفت: «چرا ای رقم فکر ها ره د دل های خو جای میدید؟» ^{۲۳} کُدم شی آسو آسته: آیا گُفتون ازی که، 'گناه های تو بخشیده شد' یا گُفتون ازی که، 'باله شو و راه بورو؟' ^{۲۴} لیکن تا بدید که «باچه انسان» قُدرت- و- اختیارِ بخشیدون گناه ها ره د روی زمی دره، بنگرید که چیز کار مومم. و عیسیٰ د امزو آدمِ فلج گُفت: «تو ره موگم: 'باله شو و جاگه خو ره گِرَفته خانه خو بورو.» ^{۲۵} و او د پیشِ روی ازوا دستی باله شد و جاگه ره که د بله شی خاو بود گِرِفت و خدا ره حمد- و- ثنا گُفته طرفِ خانه خو رفت. ^{۲۶} یگ ازوا حیرو منده خدا ره ستایش کد د حالیکه ترس خوردد و موگُفت: «امروز چیزای عجیب- و- غریب ره دیدی.»

لاوی مالیه گیر یارِ عیسیٰ موشه

^{۲۷} بعد ازو عیسیٰ ازونجی بر شده یگ مالیه گیر ره دید که لاوی نام دشت و د جای مالیه گِرِفتو شِشْتد. عیسیٰ دزو گُفت: «از پشتِ ازمه بیه.» ^{۲۸} و او باله شده تمام چیز ره ایله

کد و از پشتِ عیسی ربی شد. ^{۲۹} اوخته لاوی دَ خانِه خُو یگ مِهمانی کُته بَلدِه عیسی گرفت و یگ جمِ کُته مالیه‌گیرا و مردُمای دیگه ام قد ازوا دَ سرِ دِسترخو شِشتند. ^{۳۰} پس فریسیا و عالمای دینِ ازوا دَ بَلِه یارای عیسی نِق نِق کده گُفت: ”چرا شُمو قد مالیه‌گیرا و گُناهکارا مُخورید و وُچی مُونید؟“ ^{۳۱} عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”کسای که جور آسته دَ طیبِ ضرورتِ ندره، بلکه کسای که ناجور آسته دَ طیبِ ضرورتِ دره. ^{۳۲} ما نمدیم که مردُمای عادلِ ره دعوتِ کنم، بلکه امدیم که گُناهکارا ره بَلدِه توبه دعوتِ کنم.“

دَ باره روزه

^{۳۳} اوخته اونا دَ عیسی گُفت: ”شاگردای یحیی اکثراً روزه میگیره و دُعا مونه و پیروای فریسیا ام امی رقم مونه، لیکن یارای ازتو همیشه مُخوره و وُچی مونه.“ ^{۳۴} عیسی دَ مَثَل دَزوا گُفت: ”آیا میتنید مهمونای توی خانه ره تا وختیکه داماد قد ازوا آسته وادار کنید که روزه بگیره؟“ ^{۳۵} ولے روزای مییه که داماد از وا گِرِفته مُوشه؛ اوخته دَمزُو روزا اونا روزه میگیره.“

^{۳۶} او اینی مَثَل ره ام دَزوا گُفت: ”هیچ کس کالای نو ره چک نمونه که یگ ٹوٹه شی ره گِرِفته دَ کالای کُهنه پینه کنه؛ اگه نه کالای نو پاره مُوشه و ٹوٹه ره که از کالای نو گِرِفته ام قد کُهنه جور نمیه. ^{۳۷} و امی رقم هیچ کس شرابِ تازه ره دَ مَشک های کُهنه شیو نمونه. اگه بُکنه، شرابِ تازه مَشک ها ره ترقنده لُوو مُوشه و مَشک ها ضایع مُوشه. ^{۳۸} پس شرابِ تازه باید دَ مَشک های نو دَخیره شنه. ^{۳۹} هیچ کس بعد از خوردونِ شرابِ کُهنه، شرابِ نو نمیخایه، چُون او مُوگه: ’کُهنه خُو بتر آسته.“

جَر-و-بَحْث دَ باره روزِ آرام

^۶ دَ یگ روزِ آرام عیسی از منِه کِشت های گندم تیر مُوشد و یارای شی خوشه های

گندم ره کنده دَ قَفِ اَلْغِه خُو مُومَلِيد و مُوخورد. ^۲ اوخته بعضی از فریسیا گُفت: ”چرا کاری ره مُونید که انجام دَدون شی دَ روزِ آرامِ رَوا نییه؟“ ^۳ عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”آیا شُمو نَخانید که داوود چیز کار کد زمانیکه خود شی و رفیقای شی گُشنه بُود؟ ^۴ اُو دَ خانه خُدا داخل شُد و نانِ تقدیم شُدِه ره گِرِفْتِه خورد و دَ رفیقای خُو ام دَد، نانی ره که خوردون شی بَلَدِه هیچ کس رَوا نییه بغیر از پیشوايو.“ ^۵ و اُو اِدامه دَدِه دَزوا گُفت: ”باچه انسان« صاحبِ روزِ آرامِ اَسْتِه.“

عیسی بسمِ دَ روزِ آرامِ شفا میدیه

^۶ دَ یگِ روزِ آرامِ دِیگِه عیسی دَ عِبادتِ خانه داخل شُد و دَ تعلیمِ دَدو شروع کد. دَ اُونجی یگِ آدم بُود که دِستِ راستِ شی خُشک شُد. ^۷ عالِمای دین و فریسیا نظر شی دَ عیسی بُود تا بِنگره که اُو دَ روزِ آرامِ شفا میدیه، یا نه، چُون اونا میخواست یگو راه پیدا کده اُو ره ملامت کنه. ^۸ لیکن عیسی فکر های ازوا ره پی بُرد و دَ آدمِ دِستِ خُشک شُدِه گُفت: ”باله شو و دَ مینکل جای ایسته شو.“ اُو باله شُدِه ایسته شُد. ^۹ اوخته عیسی دَزوا گُفت: ”از شُمو یگِ سوالِ مُونم: آیا دَ روزِ آرامِ نیکی کدو رَوا اَسْتِه یا بدی کدو، نجات دَدون جان یا نابود کدوون شی؟“ ^{۱۰} بعد ازو چار طرف خُو سُون پگِ ازوا توخ کد و دَزو آدم گُفت: ”دِستِ خُو ره دِراز کُو.“ اُو دِراز کد و دِستِ شی جور شُد. ^{۱۱} لیکن اونا سخت قار شُد و قد یگدیگِه خُو گُفت: ”قد عیسی چیز کار کنی؟“

دوازده رسُولِ عیسی

^{۱۲} دَ یکی امزو روزا عیسی بَلَدِه دُعا کدو دَ کوه رفت و امو شاو ره دَ عِبادتِ -و- دُعا دَ حُضُورِ خُدا تیر کد. ^{۱۳} وختیکه روز شُد، اُو پیروای خُو ره دَ پیشِ خُو کوی کد و از مینکلِ ازوا دوازده نفر ره اِنْتِخاب کده اونا ره «رسُول» لقب دَد که اینیا بُود: ^{۱۴} شِمعون که عیسی نام شی ره «پترُس» اِشْت، اَندریاس بَرارِ شِمعون، یَعقُوب، یوحَنّا، فِیلِیپُس،

بَرْتولما، ^{۱۵} متی، توما، یعقوب باچه حلفی، شمعون مشهور دَ غَیرتی، ^{۱۶} یهودا باچه یعقوب و یهودای اسخریوطی که امی نفر عیسی ره دَ گیر دَد.

^{۱۷} عیسی قد ازوا از کوه تیلو آمدَه دَ یگ جای اوار ایسته شد. تعداد کلون پیروای شی و یگ جمعیت کتِه مردم که از تمام یهودیه و اورشلیم و از ساحل صُور و صیدون آمد، دَ اُنجی ایسته بُود. ^{۱۸} اونا آمدد که تورای ازو ره گوش کنه و از مَرَض های خُو شفا پیدا کنه. کسای که بخاطر ارواح ناپاک دَ عذاب بُود، اونا جور شد. ^{۱۹} و پگ مردم کوشش مُوکد که دَ عیسی دست بزنه، چون ازو یگ قدرت بر مُوشد که پگ ره شفا میدد.

خوشی و غم

^{۲۰} اوخته عیسی روی خُو ره سون یارای خُو کده گفت:

”نیک دَ بخت شمو که غریب استید،

چراکه پادشاهی خدا از شمو یه.

^{۲۱} نیک دَ بخت شمو که آلی گُشنه استید،

چراکه سیر مُوشید.

نیک دَ بخت شمو که آلی چخرا مُونید،

چراکه دَ وخت شی خنده مُونید.

^{۲۲} نیک دَ بخت شمو وختیکه مردم بخاطر «باچه انسان»

از شمو بد مُوبره،

شُمُو رِه اَز مینکل خُو بُر مُونِه،

شُمُو رِه دَو-و- دَشَنام مِیدیه

و شُمُو رِه بَدنام مُوکنِه.

۲۳ دَمزُو رُوز خوشی کُنید و قِرَتک-و- خیزک بزَید،

چُون اَجْر شُمُو دَ عَالِمِ بَالِه غَدْر بُزُرگ اَسْتِه،

چراکه بابِه کَلونای اَزوا ام قَد پیغمبرا امی رِقْم رِفْتار کَد.

۲۴ لیکِن وای دَ حَالِ اَز شُمُو کَسای کِه دَوْلَتَمَنَد اَسْتِید،

چراکه شُمُو رَا حَتی خُو رِه تیر کَدید.

۲۵ وای دَ حَالِ اَز شُمُو کَسای کِه سیر اَسْتِید،

چراکه گُشَنه مُوشِید.

وای دَ حَالِ اَز شُمُو کَسای کِه آلی خَنده مُونید،

چراکه ماتم و چَخرا دَ اِنْتِظار شُمُو اَسْتِه.

۲۶ وای دَ حَالِ شُمُو

وختیکِه مَرْدُم شُمُو رِه تَعْرِیف-و- تَوَصِیف مُونِه،

چراکه بابِه کَلونای امزی مَرْدُم

قد انبیای دروغی امی کار ره کد.

^{۲۷} مگم شُمو کسای که گوش میگیرید، دز شُمو مُوگم که دُشمنای خُو ره دوست دَشته بشید و کسای که از شُمو نَفَرَت دَره قد شی خُوبی کُنید؛ ^{۲۸} کسای که شُمو ره نَالَت مُونه بَلَدِه ازوا خیر-و-بَرکت طلب کُنید و کسای که شُمو ره آزار-و-اَدیت مُونه بَلَدِه ازوا دُعا کُنید. ^{۲۹} اگه یگو کس د کومه رَاسَت تُو قد چپات میزنه، کومه دیگه خُو ره ام سُون ازو دُور بدی. و اگه یگو کس چپن تُو ره میگیره، پیرون خُو ره ام ازو دِریغ نَکو. ^{۳۰} هر کس که از تُو یگو چیز طلب مُونه دَزو بدی و کسی که یگو چیز تُو ره مُوبره از شی پس طلب نَکو. ^{۳۱} پس امو رقم که شُمو میخاهید مردُم قد شُمو رفتار کُنه، شُمو ام امو رقم رفتار کُنید.

^{۳۲} اگه شُمو تنها کسای ره دوست دَشته بشید که شُمو ره دوست دَره، ای بَلَدِه شُمو چی فایده دَره؟ چُون حتی گُناهکارا ام دوستدارای خُو ره دوست دَره. ^{۳۳} و اگه شُمو تنها قد کسای خُوبی کُنید که قد شُمو خُوبی مُونه، ای بَلَدِه شُمو چی فایده دَره؟ چُون حتی گُناهکارا ام امی رقم مُونه. ^{۳۴} اگه شُمو فقط د کسای قرض بدید که اُمید پس گِرِفتون شی ره دَرید، ای بَلَدِه شُمو چی فایده دَره؟ چُون حتی گُناهکارا د گُناهکارا قرض میدیه تا او ره پس بگیریه.

^{۳۵} لیکن شُمو دُشمنای خُو ره دوست دَشته بشید و قد ازوا خُوبی کُنید. قرض بدید و هیچ اُمید پس گِرِفتون شی ره نَدَشته بشید. اوخته اَجَر شُمو غَدَر کَلو مُوبشه و شُمو بچکیچای حضرت اعلیٰ مُوشید، چُون او حتی د حَق ناشکرا و بدکارا ام مهربو آسته. ^{۳۶} پس رَحْمَدِل بشید امو رقمیکه آته آسمانی شُمو رَحیم آسته.

د بَارِه دِیْگرو قضاوَت نکِنید

۳۷ د بَارِه دِیْگرو قضاوَت نکِنید تا قضاوَت نشنید؛ دِیْگرو ره محکوم نکِنید تا محکوم نشنید؛ بېخسید تا بېخسیده شنید. ۳۸ بدید تا دز شمو دده شنه. یگ منک خوب فشار دده شده، تکان دده شده و سرریزی کده د بغل شمو ایشته موشه، چون د منکی که میدید، د امزو منک دز شمو دده موشه.

۳۹ اوخته، عیسی اینی مثل ره دزوا گفت: ”آیا آدم کور میتنه که یگ کور دیگه ره کوتل کنه؟ آیا هر دوی شی د چاه نموفته؟ ۴۰ شاگرد از استاد خو کده باله تر نییه، لیکن هر کسی که تعلیم کامل گرفته بشه، او مثل استاد خو موشه.

۴۱ چرا پر کاه ره د چیم برار خو مینگری، ولے از دستک چیوی که د چیم خود تو آسته بے خبری؟ ۴۲ چطور میتنی که د برار خو بگی: برار، مره بیل که پر کاه ره از چیم تو بر کنم، د حالیکه د چیم خود تو دستک چیو آسته و تو نمینگری؟ او ریاکار، اول دستک چیو ره از چیم خود خو بر کو. اوخته خو تر مینگری و میتنی پر کاه ره از چیم برار خو بر کنی.

دِرخت و میوه شی

۴۳ هیچ درخت خوب میوه بد نمیدیه و درخت بد ام میوه خوب نمیدیه. ۴۴ امی رقم هر درخت از میوه خو سنخته موشه، چراکه مردم انجیر ره از قد خار جم نمونه و انگور ره از بوته خار نمپینه. ۴۵ آدم خوب از خزانه خوب دل خو چیزای خوب بر مونه و آدم شیرین از خزانه بد خو چیزای بد بر مونه، چون دان انسان از چیزی که د دل انسان پریمو آسته، توره موگیه.

تادو قوی و ضعیف

^{۴۶} چرا مره «یا مولا، یا مولا» گفته کوی مونیید، و چیزی ره که موگیم انجام نمیدیید؟ ^{۴۷} هر کسی که د پیش ازمه مییه و تورای مره گوش گرفته دزوا عمل مونه، ما بلده شمو نشو میدم که او مثل کی آسته: ^{۴۸} او مثل آدمی آسته که د وخت خانه آباد کدو زمی ره غوج کند و تادو شی ره د بله سنگ ایشت. پس غیتیکه سیل آمد، سیل آو امو خانه ره زد، مگم حتی تکان دده ننتست، چراکه محکم آباد شد. ^{۴۹} لیکن کسی که تورای مره گوش میگیره و دزوا عمل نمونه، مثل آدمی آسته که خانه خو ره د روی زمین بدون تادو جور کد. وختیکه سیل آو او ره زد، او دستی چپه شد و خرابی امزو خانه غدر کلو بود.

شفای غلام قومندان رومی

^۱ وختیکه عیسی تورای خو ره د گوش مردم رسنده خلاص کد، او د کفرناحوم در آمد. ^۲ د اونجی یگ قومندان رومی یگ غلام دشت که او ره کلو دوست دشت و امو غلام سخت ناجور و نزدیک د مردو بود. ^۳ وختیکه قومندان رومی د باره عیسی خبر شد، او ریش سفیدای یهودیا ره د پیش ازو ری کد تا از شی خواهش کنه که بییه و غلام شی ره شفا بدیه. ^۴ اونا د پیش عیسی آمد و غدر غدر- و- زاری کده دزو گفت: ”او آدم آرزش شی ره دره که امی نیکی ره د حق ازو کنی، ^۵ چراکه او قوم مو ره دوست دره و یگ عبادت خانه ام بلده ازمو آباد کده.“ ^۶ پس عیسی قد ازوا ری شد و د حالیکه اونا نزدیک خانه رسیدد قومندان دوستای خو ره د پیش ازو ری کده گفت: ”یا مولا، خود ره زحمت ندی، چراکه ما لایق شی ره ندرم که تو د زیر چت خانه مه بییی. ^۷ امزی خاطر خود ره لایق ازی ندیدم که د پیش تو بییم. فقط امزونجی حکم کو و خدمتگار مه شفا پیدا مونه. ^۸ چراکه خود مه آدم زیر امر استم و عسکرا زیر امر ازمه آسته؛ وختی د یگ شی موگم، ’بورو!‘ او مورره و د دیگه شی موگم، ’بیه!‘ او مییه و د غلام خو موگم، ’اینی

کار ره بُکُو! او مُوکنه.“

^۹ وختیکه عیسی ای تورا ره شنید، تعجب کد و روی خوره سون جمعیتی که از پشت شی میمد دور دد و گفت: ”دز شمو موگم که حتی د مینکل مردم اسرائیل ام امی رقم ایمان پیدا نکدیم.“^{۱۰} وختیکه نفرای ری شده پس د خانه قومندان رسید، دید که غلام جور شده.

زنده کدون باچه خاتون بیوه

^{۱۱} چند وخت بعد عیسی د یگ شار د نام نائین رفت. یارای شی و یگ جمعیت کته قد شی قتی رفت.^{۱۲} امی که او نزدیک درگه شار رسید، دید که جنازه یگ مرد برده موشه. امو جنازه یگانه باچه آبه خو بود و آبه شی بیوه بود. غدر مردم امزو شار قد ازو قتی مورفت.^{۱۳} وختیکه مولا عیسی او ره دید، دل شی د حال خاتون بیوه سوخت و دزو گفت: ”چخرا نکو.“^{۱۴} اوخته نزدیک آمده دست خوره بله تابوت ایش و نفرای که تابوت ره موبرد ایسته شد و عیسی گفت: ”آی جوان، ما تو ره موگم که باله شو.“^{۱۵} امو مرده باله شده ششت و د گپ زدو شد. و عیسی او ره د آبه شی تسلیم کد.

^{۱۶} اوخته، پگ مردم ره بیم گرفت و اونا خدا ره ستایش کده گفت: ”یگ پیغمبر بزرگ د مینکل ازمو آمده.“ و ام گفت: ”خدا د بله قوم نظر لطف کده.“^{۱۷} و خبر د باره ازو د تمام یهودیه و پگ منطقه های چاردور تیت شد.

یحیی از بندی خانه نفرای خوره د پیش عیسی ری مونه

^{۱۸} شاگردای یحیی خبر پگ امزی چیزا ره بلده ازو رسند. اوخته یحیی دو نفر از پیروای خوره کوی کد^{۱۹} و اونا ره د پیش عیسی ری کد که پُرسان کنه: ”آیا تو امو کس استی که آمدنی یه یا مو چیم د راه کدم کس دیگه بشی؟“

۲۰ وختی امو دُو نفر د پيشِ عيسى رسيد، اونا گُفت: ”مو ره يحيای تعميد دهنده د پيش تو ربي كده تا پُرسان كنى كه، ’آيا تو امو كس استى كه آمدنى يه، يا مو چيم د راه كدم كس ديگه بشي؟“

۲۱ دمزو مجل عيسى غدر مردم ره كه گرفتار مَرَض ها، بلا ها و ارواح ناپاك بود شفا دده بود و غدر كورا ره بينا كدد. ۲۲ اوخته عيسى د جواب ازوا گُفت: ”بوريد، چيزاي ره كه ديديد و شنيديد د يحيى خبر بديد؛ دزو بگيد كه كورا بينا موشه، لنگا راه موره، كولى گرفته ها پاك موشه، كر ها شنوا موشه، مرده ها دوياره زنده موشه و د غريبا خوشخبرى دده موشه. ۲۳ نيك د بخت كسى كه از مه دلخور نشنه.“

شاهدى عيسى د باره يحيى

۲۴ وختي كه قاصداى يحيى رفت، عيسى قد جمعيت مردم د باره يحيى د گپ زدو شد و گُفت: ”بلده توخ كدون چيزخيل د بيابو رفتيد؟ بلده توخ كدون يگ نى كه از باد ميلرزه؟ ۲۵ خى بلده توخ كدون چيزخيل رفتيد؟ بلده ديدون آدمى كه كالاي ابريشمى د جان شى آسته؟ اونه، كساي كه كالاي دولى مپوشه و عيش-و-نوش مونه جاي شى د قصر هاى پادشايو آسته. ۲۶ پس بلده ديدون چيزخيل برو رفتيد؟ بلده ديدون يگ پيغمبر؟ ارى، ما دز شمو موگم كه يحيى از پيغمبر كده بزرگتر آسته. ۲۷ او امو كس آسته كه د باره شى نوشته شده:

’اينه، ما رسول خو ره پيشلون تو ربي مونم،

تا راه تو ره پيش روى تو آماده كنه.’

۲۸ ما دز شمو موگم: د مينكل كساي كه از خاتونو زيده شده، هيچ كس از يحيى كده بزرگتر نييه؛ ولى ريزه ترين شخص د پادشاهى خدا ازو كده بزرگتر آسته.“

٢٩ تمام مردم که ای تورا ره شنید، د شمول مالیه‌گیرا عدالتِ خدا ره تصدیق کد، چراکه اونا از دستِ یحییٰ غسلِ تعمیدِ گرفتند. ٣٠ لیکن فریسیا و عالمای شریعت خاست-و- اراده خدا ره بلده خو قبول نکد، چراکه غسلِ تعمیدِ گرفتو از دستِ یحییٰ ره رد کد. ٣١ عیسیٰ ادامه دده گفت: ”مردم ای نسل ره قد چیزخیل برابر کنم؟ امیا مثلِ چی آسته؟ ٣٢ امیا مثلِ بچکیچای آسته که د بازار شسته و یگدیگه خو ره کوی کده موگیه: ’بلده شمو سرنی زدی، شمو بازی نکدید و نوحه خاندی، شمو ماتم نکدید.’

٣٣ چون یحیای تعمید دهنده که آمده، او نه نان موخوره و نه شراب وچی مونه. ولے شمو موگید، ’او جن دره.‘ ٣٤ و «باچه انسان» که آمده ام موخوره و ام وچی مونه، ولے شمو موگید: ’اونه، او آدم پرخور و شرابی و رفیق مالیه‌گیرا و گناهکارا آسته!‘ ٣٥ لیکن حکمت د وسیله دوستدارای خو ثابت موشه.

خاتون بدکار بخشیده موشه

٣٦ یکی از فریسیا عیسیٰ ره بلده نان خوردو دعوت کد. پس عیسیٰ د خانه فریسی رفت و د سرِ دسترخو شست. ٣٧ دمزو شار یگ خاتو زندگی موكد که گناهکار بود. او وختی شنید که عیسیٰ د خانه فریسی د سرِ دسترخو شسته، او یگ بوتلِ سنگی پُر از عطر ره گرفته آورد. ٣٨ او د پشتِ سرِ عیسیٰ د نزدیک پایای شی چخرا کده ایسته شد و قد آودیده خو پایای شی ره د شستو شد و قد مویای خو خشک کد. بعد ازو پایای شی ره ماخ کده د عطر ملیدو شد.

٣٩ وختی امو فریسی که عیسیٰ ره دعوت کدد ای کار ره دید، او د دلِ خو گفت: ”اگه ای آدم پیغمبر موبود، حتماً پی موبرد که ای کی و چی رقم خاتو آسته که دزو دست میزنه، چون ای یگ گناهکار آسته“ ٤٠ اوخته عیسیٰ د جواب ازو گفت: ”شمعون! ما یگ گپ درم که باید قد ازتو بگم.“

أُو كُفَّت: ”بُكِّي أَسْتَاد.“

٤١ عِيسَى كُفَّت: ”أَز يَك أَدَم دُو نَفَر قَرَضَار بُود، يَك شَى پَنَج صَد دِينَار و دِيكِه شَى پَنجَاه دِينَار.“ ٤٢ أَزَى كِه أُونَا چِيزَى نَدَشْت كِه بَدِيه، أُو قَرَضِ هَر دُوَى شَى رِه بَخْشِيد. أَلَى كُدَم أَزَوَا كَلُوتَر أُو رِه دُوسْت مِيدَنَه؟“

٤٣ شِمَعُون دَ جَوَاب شَى كُفَّت: ”دَ نَظَر مِه أُمُو كَس كِه قَرَضِ شَى كَلُوتَر بَخْشِيدِه شُد.“

عِيسَى دَز شَى كُفَّت: ”قَضَاوَت تُو دُرُسْت أَسْتِه.“ ٤٤ اُوخْتِه رُوى خُو رِه سُونِ أَمْرُو خَاتُو

كَدِه دَ شِمَعُون كُفَّت: ”أَمَى خَاتُو رِه مِينْكَرَى؟ مَا دَ خَانِه تُو أَمْدَم؛ تُو بَلْدِه شُشْتُونِ پَايَاى مِه آو نَدَدَى، مِگَمِ اِى خَاتُو پَايَاى مَرِه قَدِ آوِدِيدِه خُو شُشْتِ و قَدِ مُوِيَاى خُو خُشْكَ كَدِ.

٤٥ تُو رُوى مَرِه مَآخِ نَكْدَى، مِگَمِ اِى اَزِ و خْتِيكِه مَا دَ اِينْجَى اَمْدِيمِ پَايَاى مَرِه مَآخِ كَدِه رِى

يَه و بَسِ نَمُونِه.“ ٤٦ تُو سَرِ مَرِه قَدِ رُوغُو چَرَبِ نَكْدَى، مِگَمِ اِى دَ پَايَاى مِه عَطْرِ مَلِيدِ. ٤٧ پَسِ

دَزِ تُو مُوگَمِ كِه گُناهاى اَزَى كِه كَلُو بُودِ بَخْشِيدِه شُد، اَمْزَى خَاطِرِ اِى مَرِه كَلُو مُحَبَّتِ

كَدِ. لِيكِنِ اَزِ كَسَى كِه كَمْتَرِ بَخْشِيدِه شُدِه، مُحَبَّتِ شَى كَمْتَرِ أَسْتِه.“

٤٨ اُوخْتِه عِيسَى دَ خَاتُو كُفَّت: ”گُناهاى تُو بَخْشِيدِه شُدِه.“

٤٩ كَسَاى كِه قَدِ اَزُو دَ سَرِ دِسْتَرخُو شِشْتُد، قَدِ يَكْدِيكِه خُو دَ كَبِ زَدُو شُد و كُفَّت: ”اِى

كِيِ أَسْتِه كِه حَتَى گُناها رِه مُوِيَخْشِه؟“ ٥٠ بَسْمِ عِيسَى دَمْرُو خَاتُو كُفَّت: ”اِيْمَانِ تُو، تُو رِه

نِجَاتِ دَدِه. بَخِيْر- و- سَلَامَتِ بُوْرُو.“

خَاتُونُوى كِه اَزِ عِيسَى پَيْرُوى مُوكَدِ

٨ بعدِ اَزُو عِيسَى شَارِ دَ شَارِ و آغِيلِ دَ آغِيلِ رَفْتِه مَوْعِظِه مُوكَدِ و خُوشخَبْرَى رِه دَ بَارِه

پادشاهى خُدا اِعْلانِ مُوكَدِ و دِوَازْدِه يَارِ شَى اَمِ قَدِ شَى قَتَى بُودِ. ٢ اَمْچُنَانِ چَنْدِ خَاتُو كِه اَزِ

ارواحِ ناپاک و ناجوری ها شفا پیدا کُدد، او ره همراهی مُوکد، یعنی: مَریم مشهور د مَریمِ مَجْدَلِیَه که ازو هفت جِن بُر شُدُد، ^۳ یونا خاتونِ خُوزا رِئیسِ قِصرِ هیرودیس، سوسَن و غَدِر خاتونوی دِیگه که قد مال-و-دارایی خُو د عیسی و یارای شی خِدْمَت مُوکد.

مَثَلِ تُخْمِ زَدُونِ دِیغُو

^۴ وختیکه جمعیتِ کُتِه مردُم جَم شُد و هنوز ام از هر شار د پیشِ عیسی میمد، او مَثَلِ اُورده گُفت: ^۵ ”یگ دِیغُو بِلدِه تُخْمِ زَدُو بُرو رفت. او د حالیکه تُخْمِ پاش میدد یگ مقدار شی د راه اُفتده پایمال شُد و مُرغکوی هُوَا اَمده اونا ره خورد. ^۶ یگ مقدار شی د زمینِ سَنگلاخ اُفتد و سوز کد، مگم ازی که زمی نَم نَدَشَت، اونا خُشک شُد. ^۷ یگ مقدار شی د مینکل خارا اُفتد و خارا قد ازوا قتی کُتِه شُدِه اونا ره قَپِه کد. ^۸ مگم یگ مقدار شی د زمینِ خُوب اُفتد و سوز کده صد برابر حاصلِ دد.“

وختیکه امی ره گُفت، د آوازِ بِلندِ اِعلانِ کد: ”هر کسی که گوشِ شِنُوا دره گوشِ بَگیره!“

^۹ اوخته یارای شی ازو پُرسان کده گُفت: ”معنای امزی مَثَلِ چی آسته؟“

^{۱۰} عیسی گُفت: ”پی بُردونِ راز های پادشاهی خُدا بِلدِه شُمُو بَخشیده شُدِه، مگم بِلدِه دِیگرو د مَثَلِ گُفته مُوشه تا

’اونا توخ کُنه، ولے نَنگره

و گوشِ بَگیره، لیکن پی نَبَره.’

تفسیرِ مَثَلِ دِیغو

^{۱۱} معنای امزی مَثَلِ اینی آسته: تُخْم، کلامِ خُدا آسته. ^{۱۲} اُمُو تُخْمای که دَ راه اُفَتَد، کسای آسته که گوش مُوکنه، مگم شَیْطو مییه و کلامِ ره از دلهای ازوا گِرِفْتَه مُویره تا اونا ایمان نیره و نجات پیدا نکنه. ^{۱۳} اُونای که دَ زَمینِ سَنگِلاخ اُفَتَد، کسای آسته که وختی کلامِ ره گوش مُونه اُو ره دَ خوشی قَبول مُوکنه، مگم امی کسا ریشه ندره. امزی خاطر تا یگ مَجَلِ ره ایمان دره، ولے دَ وختِ آزمایش از راه بُر مُوشه. ^{۱۴} و تُخْمای که دَ بَینِ خارا اُفَتَد، کسای آسته که گوش مُونه، لیکن رفته رفته تَشویشِ ها، مال-و-دولت و عیش-و-نوشِ زَندگی اونا ره قَپه مُونه و ایمانِ ازوا دَ پُختگی نَمیرسه. ^{۱۵} مگم اُونای که دَ زَمینِ خُوب موفته کسای آسته که کلامِ ره مِیشَنوَه و قدِ دِلِ پاک و نِیْتِ نیک اُو ره نِگاهِ مُونه و قدِ صَبَر-و-حَوصِلَه ثَمر میره.

مَثَلِ چِراغ

^{۱۶} هیچ کس چِراغِ ره روشو نَمونه که اُو ره دَ زَیرِ یگ کاسه یا چارپایی بیله، بَلکه اُو ره دَ بَله چِراغدان میله تا کسای که داخلِ مییه بَتنه بَنگره. ^{۱۷} چُون هیچ چیزِ نییه که تاشه بَشه و معلومدار نَشنه و هیچ چیزِ نییه که پوشیده بَشه و بَرَملا و بے پَرده نَشنه.

^{۱۸} پَس مُتَوَجِه بَشید که دَ چی رَقم چِیزا گوش بَدید؛ چُون کسی که دره، دَزُو کَلوتر دَدَه مُوشه، مگم کسی که ندره، حتی اُمُو چِیزِ ره که گُمانِ مُونه دره، ام از شی گِرِفْتَه مُوشه.

آبه و برارای عیسی

^{۱۹} دَ اَمزُو غَیْتِ آبه و برارونِ عیسی دَ پیشِ شی اَمَد که اُو ره بَنگره، لیکن اونا نَتَنِست که دَ پیشِ اَزو بَرسه، چراکه مَرْدُمِ غَدَرِ کَلو جَم بُود. ^{۲۰} اوخته یگو کس دَزُو گُفت: ”آبه تُو و

برارون تُو د بُرو ایسته یه و میخایه که تُو ره بنگره. “^{۲۱} مگم عیسی د جواب ازوا گُفت: “آبه و برارون مه کسای آسته که کلام خُدا ره گوش میگیره و دز شی عمل مونه.”

آرام کدونِ طوفان

^{۲۲} یگ روز عیسی قد یارای خُو د کِشتی سوار شُد و دزوا گُفت: “ببید که د او لب دریاچه بوری.” پس اونا ریی شُد. ^{۲۳} د حالیکه اونا ریی بُود عیسی خاو رفت. اوخته یگ طوفان شَدید د دریاچه پیدا شُد، د اندازه که کِشتی از او پُر موشد و اونا د خطرِ غرق شُدو بُود. ^{۲۴} اونا د پیشِ عیسی رفت و او ره بیدار کده گُفت: “اُستاد، اُستاد! مو نابُود موشی.”

پس عیسی باله شُده د بله طوفان و جلیپه های قوی هیبت کد و اونا ایسته شُد و آرامش برقرار شُد. ^{۲۵} اوخته او د یارای خُو گُفت: “ایمان شمو کجا یه؟” اونا ترس خوردد و حیرت زده قد یگدیگه خُو موگُفت: “ای چی رقم آدم آسته که حتی د بله باد و او حکم مونه و اونا از آید شی موشه.”

بُر کدونِ جنیات از آدمِ جندی

^{۲۶} پس اونا د سرزمینِ جدریا رسید که د او طرفِ دریاچه جلیلیه آسته. ^{۲۷} و امی که عیسی د خشکی تاه شُد، او قد یگ آدمِ جندی که امزو شار بُود رُوی د رُوی شُد. او از کلو دیر کالا نپوشیدد و د کُدم خانه زندگی نکُدد، بلکه د قبرستو بُود-و-باش دشت. ^{۲۸} وختیکه عیسی ره دید، او چیغ زده خود ره د پیش شی اندخت و د آواز بلند گُفت: “ای عیسی باچه خُداي مُتعال، دز مه چی غرض دری؟ دز تُو عذر موم که مره عذاب نکو.” ^{۲۹} چون عیسی د روح ناپاک امر کُدد که از او نفر بُر شنه. امو روح ناپاک چندین دفعه او ره گرفتد، اگرچه مردم او ره د زنجیرا و زولانه ها بسته کده از شی نگاهوانی

مُوكد، باز ام او زنجیرای خو ره مُنٹی مُوكد و جن او ره د بیابو مُوُبرد.

۳۰ پس عیسی از شی پُرسان کده گُفت: «نام تُو چی یه؟»

او گُفت: «لشکر.» چراکه جنیات کلو د پوست ازو در آمدد. ۳۱ اوخته اونا د پیش عیسی عذر-و-زاری کد که دزوا امر نکنه که اونا د چاه بے آخر بوره.

۳۲ دَمزُو غیت یگ گله کته خوک د بغل تپه میچرید. و جنیات د پیش عیسی عذر-و-زاری کد که دزوا اجازه بدیه تا اونا د پوست خوک ها داخل شنه. پس عیسی دزوا اجازه دد. ۳۳ اوخته جنیات امزو آدم بر شده د پوست خوک ها در آمد و تمام گله از دامنه تپه د منه دریاچه هُجوم برده غرق شد. ۳۴ وختی چوپونوی خوک ها ای واقع ره دید، اونا دوتا کد و ای خبر ره د شار و آغیلای اطراف تیت کد. ۳۵ اوخته مردم برو آمد تا بنگره که چی گپ شده. اونا وختی د پیش عیسی رسید، امو آدم ره دید که جنیات از شی بر شد؛ او د پیش پای عیسی شیشند و کالا پوشیدد و هوشیار شد. اونا ای ره دیده ترس خورد. ۳۶ و کسای که ای واقع ره دیده بود، دزوا نقل کد که امو آدم جندی چی رقم جور شد. ۳۷ اوخته پگ مردم آغیلای چاردور جرسین از عیسی خواهش کد که از منطقه ازوا بوره، چراکه اونا سخت گرفتار ترس-و-وحشت شد.

پس عیسی د کشتی سوار شد تا پس بوره. ۳۸ اوخته امو آدم که از شی جنیات بر شد د پیش عیسی زاری کد که او ره ام قد خو بیره. مگم عیسی او ره ری کده گُفت: ۳۹ «پس د خانه خو بورو و نقل کو که خدا چیقس کار کته بلده تو کده.»

اوخته او رفته د تمام شار اعلان کد که عیسی چیقس کار کته بلده شی کده.

جور شُدونِ خاتونِ مریض و زنده کدونِ دخترِ یایروس

^{۴۰} وختیکه عیسی پس د جلیلیه آمد، مردم د دم راه شی آمد، چراکه پگ ازوا منتظر شی بود. ^{۴۱} اوخته، یگ نفر د نام یایروس که رهبر عبادت خانه بود آمده خود ره د پیش پای عیسی اندخت و عذر-و-زاری کد که د خانه شی بییه، ^{۴۲} چون او فقط یگ دختر دشت که تقریباً دوازده ساله بود و او نزدیک مردو بود.

امی که عیسی حرکت کد مردم د بله ازو د تشه-و-تيله کدو شد. ^{۴۳} د اونجی یگ خاتو بود که مدت دوازده سال خونریزی دشت. باوجود که او تمام دارایی خو ره بلده تداوی خو خرچ کد، هیچ کس نتستد که او ره تداوی کنه. ^{۴۴} امو خاتو از پشت عیسی آمده د دامون چپن شی دست زد و فوراً خونریزی شی بند شد. ^{۴۵} اوخته عیسی گفت: "کی دز مه دست زد؟" وختیکه پگ انکار کد، پترس گفت: "استاد، جمعیت مردم د گرد تو جم شده و د بله تو تشه-و-تيله مونه." ^{۴۶} لیکن عیسی گفت: "حتماً یگو کس دز مه دست زد، چون ما پی بر دم که یگ قدرت از مه بر شد." ^{۴۷} وختی امو خاتو فامید که تاشه شده نمیته، او لرزیده آمد و د پیش پای شی افتده د حضور پگ مردم گفت که از چی خاطر دزو دست زد و چی رقم فوراً شفا پیدا کد.

^{۴۸} عیسی دزو گفت: "دختر مه، ایمان تو، تو ره شفا دد. بخیر-و-سلامت بورو."

^{۴۹} عیسی هنوز توره موگفت که یگو کس از خانه رهبر عبادت خانه آمده دز شی گفت: "دختر تو فوت کد. آلی دیگه استاد ره زحمت ندی." ^{۵۰} وختیکه عیسی ای توره ره شنید، او د یایروس گفت: "ترس نخور؛ فقط ایمان دشته بش و او جور موشه."

^{۵۱} وختیکه عیسی د خانه یایروس رسید، او بغیر از پترس، یوحنا، یعقوب و آته و آبه دختر دیگه کس ره نه ایشست که قد شی داخل بوره. ^{۵۲} پگ کسای که د اونجی بود بلده

دُختر چخرا و مخته مُوكد، ليكن عيسى دزوا كُفت: ”چخرا نكنيد، او نمرده، بلكه خاو آسته.“^{۵۲} اوخته اونا د بله عيسى ريشخندی كد، چُون اونا ميدنست كه او مُرده.^{۵۴} ليكن عيسى دست دُختر ره گرفت و كوى كده كُفت: ”آى دُختر، باله شو!“^{۵۵} روح دُختر دزشى پس آمد و او يگدم ورخست. اوخته عيسى امر كد كه دزو يگو چيز بديه تا بخوره.^{۵۶} آته و آبه شى حيرو مند، مگم عيسى دزوا امر كد كه د باره چيزى كه رخ دده د هيچ كس نقل نكنه.

وظیفه دوازده رسول عيسى

۹ عيسى دوازده يار خو ره كوى كد و دزوا قدرت و اختيار دد تا جنيات ره بر كنه و مرض ها ره شفا بديه.^۲ بعد ازو اونا ره رى كد تا پادشاهى خدا ره اعلان كنه و ناجورا ره شفا بديه^۳ و دزوا كُفت: ”بلده سفر خو هيچ چيز نبريد: نه تياق، نه توبره، نه نان، نه پيسه و نه ام كالای اضافى.^۴ د هر خانه كه داخل موشيد، د امونجى بُمَيد تا وختيكه امزو جاي بر نشديد.^۵ اگه مردم كدم جاي قد شمو خوش آمد نكد، د وختيكه امزو جاي بر موشيد، خاك پاىاي خو ره تك بزويد تا د خلاف ازوا يگ شاهدهى بشه.“

۶ پس اونا رى شده آغيل د آغيل گشت و خوشخبرى ره اعلان كده د هر جاي مردم ره شفا دد.

تشويش هيروديس حكران

۷ د امزو غيت هيروديس حكران د باره تمام كاراي كه موشد شنيد و بيخى گيج شد، چُون بعضى مردم موكُفت كه يحيای تعميد دهنده از مُرده ها دوباره زنده شده.^۸ و بعضى كسا موكُفت كه الياس پيغمبر ظهور كده و بعضى هاى ديگه موكُفت كه يكي از انبيای زمان قديم دوباره زنده شده.

^۹ لیکن هیرودیس گفت: ”یحییٰ ره خود مه سر زدم. پس ای کی آسته که ما د باره شی ای رقم چیزا می‌شنوم؟“ و او کوشش کد که عیسی ره بنگره.

نان ددو د پنج هزار

^{۱۰} وختیکه رسولا پس آمد، اونا چیزای ره که انجام دده بود د عیسی نقل کد. اوخته عیسی اونا ره جدا کد و قد ازوا تنها د یگ شار د نام بیت صیدا رفت. ^{۱۱} ولے جمعیت مردم خبر شد و از پشت شی رفت. او قد ازوا منده نبشی کده د باره پادشاهی خدا قد ازوا توره گفت و کسای ره که د شفا ضرورت دشت، شفا دد.

^{۱۲} نزدیک آفتو ششتو امو دوازده رسول د پیش شی آمده گفت: ”مردم ره رخصت کو که د آغیلا و منطقه های گرد-و-بر رفته بلده خو شاورجای و نان پیدا کنه، چراکه مو د اینجی د یگ بیابو آستی.“

^{۱۳} عیسی د جواب ازوا گفت: ”شمو بلده ازوا یگو چیز بدید که بخوره.“

اونا گفت: ”مو بغیر از پنج نان و دو ماهی دیگه چیز ندری؛ ای بس نمونه جز که بوری و بلده پگ امزی مردم نان بحری.“ ^{۱۴} چون اونا تقریباً پنج هزار مرد بود. پس عیسی د یارای خو گفت: ”اونا ره د دل های پنجاه نفری بشندید.“ ^{۱۵} اونا امو رقم کد و پگ ره شند. ^{۱۶} اوخته عیسی امو پنج نان و دو ماهی ره گرفت و سون آسمو توخ کده شکرگزاری کد و اونا ره ٹوټه کده د یارای خو دد تا د پیش مردم بيله. ^{۱۷} پس تمام مردم خورده سیر شد و اونا ٹوټه-و-پرچه باقی منده شی ره که جم کد، دوازده سبد پر شد.

اقرار پترس د باره عیسی

^{۱۸} یگ روز وختیکه عیسی تنهای خو دعا موکد و یارای شی قد شی قتی بود، او ازوا

پُرسان کد: ”مردُم چی مُوگيه، که ما کي اَسْتُم؟“^{۱۹} اونا دَ جواب شی گُفت: ”بعضی ها مُوگيه که تُو یَحیایِ تَعْمیدِ دِهِنده اَسْتی، بعضی هایِ دِیگه اِلِیاسِ پِیغمبر و بعضی هایِ دِیگه ام مُوگيه که یکی از پِیغمبرایِ قَدیمِ دُوباره زنده شُدِه.“^{۲۰} عیسی دَزوا گُفت: ”شُمُو چی مُوگید که ما کي اَسْتُم؟“

پِتْرُس دَ جواب شی گُفت: ”تُو مَسیحِ خُدا اَسْتی.“

عیسی دَ باره مرگِ خُو پیشگویی مونه

^{۲۱} لیکن عیسی یارایِ خُو ره مَنع کد و دَزوا اَمْر کد که ای توره ره دَ هیچ کس نگیه.^{۲۲} اُو گُفت: ”لازم اَسْتِه که «باچه اِنسان» رَنج-و-عذابِ کَلو بِنگره و دَ وَسِیلِه رِیشِ سفید، پیشوايونِ عالی مقام و عالِمایِ دینِ رَد شُدِه کُشته شُنِه و دَ روزِ سِوَمِ دُوباره زنده شُنِه.“

^{۲۳} اوخته اُو دَ پَگِ مردُم گُفت: ”اگه کسی میخایه که از مه پیروی کنه اُو باید خود خُو ره اِنکار کنه و صلیبِ خُو ره باله کده از پُشتِ ازمه بییه.^{۲۴} چُون هر کسی که بخایه جان خُو ره نجات بدیه، اُو ره از دِستِ میدیه، مگم هر کسی که بخاطرِ ازمه جان خُو ره از دِستِ بدیه، اُو ره نجات میدیه.^{۲۵} چُون بلده اِنسان چی فایده دَرِه که تمامِ دُنیا ره دَ دِستِ بیره، مگم جان خُو ره از دِستِ بدیه یا تَلَفِ کُنِه؟^{۲۶} پس هر کسی که از مه و از تورایِ مه ننگِ دَشته بَشِه، «باچه اِنسان» ام وختیکه دَ بزرگی-و-جلالِ خود خُو و دَ جلالِ آتِه آسمانی و ملایکه هایِ مُقدَّسِ مییه، ازو ننگِ مونه.^{۲۷} مگم ما حقیقتِ ره دَز شُمُو مُوگُم: بعضی کسایِ که دَ اِینجی ایسته یِه مَزِه مرگِ ره نَمیچَشِه تا پادشاهیِ خُدا ره ننگره.“

تبدیلی شکلِ مَسیح

^{۲۸} هشت روز بعد امزیِ تورا عیسی پِتْرُس و یوحنا و یعقوب ره قد خُو گِرِفْتِه دَ بله یگ کوه رفت تا دُعا کنه.^{۲۹} دَ حالیکه اُو دُعا مُوکد نُمایِ چهره شی تغییر کد و کالایِ شی

رقم نور سفید شد. ^{۳۰} اوخته بے بلغه دُو مرد قد ازو د توره گفتو شد که اونا موسی و ایلاس بود. ^{۳۱} اونا د بزرگی-و-جلال ظاهر شد و د باره رفتون مسیح از ای دنیا که د اورشلیم واقع شدنی بود، توره موگفت.

^{۳۲} دمزو غیت چیمای پترس و رفیقای شی از خاو گرنگ شد. مگم وختیکه اونا کاملاً بیدار شد، بزرگی-و-جلال عیسی و امو دُو مرد ره که قد شی ایسته بود، دید. ^{۳۳} د حالیکه امو دُو نفر از عیسی جدا موشد، پترس دزو گفت: ”اُستاد، کلو خوب آسته که مو د اینجی آستی. اجازه بدی که سه سایبان جور کنی: یگ بلده ازتو، یگ بلده موسی و یگ ام بلده ایلاس.“ پترس هیچ نموفامید که چی موگه. ^{۳۴} او درو توره موگفت که یگ اُور آمده د بله ازوا سایه کد و غیتیکه اونا د اُور داخل موشد، یارا ره وهم گرفت. ^{۳۵} اوخته از اُور یگ آواز آمده گفت: ”اینمی باچه مه آسته، انتخاب شده مه؛ از آید شی شنید!“

^{۳۶} وختیکه آواز بند شد، عیسی تنهای خو د اونجی بود. ولے اونا دان خو ره گرفت و دمزو روزا د هیچ کس د باره چیزی که دیدد نقل نکد.

جور شدنِ آدمِ جندی

^{۳۷} روز دیگه شی وختیکه اونا از کوه تاه شد، یگ جمعیت کټه مردم د دم راه عیسی آمد. ^{۳۸} اوخته یگ نفر از مینکل مردم چیغ زده گفت: ”اُستاد، ما د پیش تو زاری مونم که د بله باچه مه یگ نظر لطف کو، چراکه امی یگ اولاد ره درم و بس. ^{۳۹} بے بلغه او ره یگ روح ناپاک میگیره و او یگدم چیغ میزنه و د سر شی حمله مییه، د اندازه که از دان شی قف بر موشه؛ امو روح او ره کلو فشار میدیه و د سختی ایله مونه. ^{۴۰} ما د پیش یارای تو عذر-و-زاری کدم که امو روح ره بر کنه، مگم اونا نتنست.“ ^{۴۱} عیسی د جواب شی گفت: ”ای نسل بے ایمان و گمراه، تا کی قد شمو بشم و شمو ره تحمل کنم؟ باچه خو

^{۴۲} غیتیکه باچه میمد جن او ره د زمی زد و سر شی حمله اورد، لیکن عیسی د بله روح ناپاک هیبت کده باچه ره شفا دد و او ره تسلیم آته شی کد. ^{۴۳} و پگ از بزرگی خدا حیرو مند.

عیسی بسم د باره مرگ خو پیشگوی مونه

د حالیکه پگ مردم از کارای عیسی حیرت زده شد، او د یارای خو گفت: ^{۴۴} ”ای توره ها ره د گوش خو بگیرید: «باچه انسان» د دست مردم تسلیم موشه.“ ^{۴۵} مگم اونا مقصد توره شی ره نفامید و ای توره ازوا تاشه مند تا پی نبره. و اونا ترس خورد که د ای باره ازو پرسان کنه.

کی د مینکل مردم بزرگ آسته؟

^{۴۶} یگ بحث د مینکل ازوا باله شد که کدم ازوا بزرگتر آسته. ^{۴۷} اوخته عیسی فکر های دل ازوا ره پی برد و یگ بچکیچه ره گرفته د پالوی خو ایستلجی کد ^{۴۸} و دزوا گفت: ”هر کسی که امی بچکیچه ره د نام ازمه قبول کنه، مره قبول کده و هر کسی که مره قبول کنه، امو ره قبول کده که مره ری کده. پس کسی که د مینکل شمو از پگ کده ریزه تر بشه، بزرگترین آسته.“

کسی که د ضد شمو نبشه، او قد شمو آسته

^{۴۹} اوخته یوحنا گفت: ”استاد، مو یگ نفر ره دیدی که د نام ازتو جنیات ره بر موکد و مو او ره منع کدی، چراکه او از جم ازمو نبود.“ ^{۵۰} لیکن عیسی دزو گفت: ”او ره منع نکنید، چون کسی که د ضد شمو نییه او قد شمو یه.“

تعصّبِ مردُمِ سامِرِه

^{۵۱} وختیکه زمانِ رفتونِ عیسی دَ عالمِ باله نزدیک مُوشُد، اُو قد اِرادِه محکم رُخ سُون اورشَلیم کده رَی شُد. ^{۵۲} اُو قاصِدا ره پیشلون خُو رَی کد و اونا رفته دَ یکی از آغیلای سامِرِه داخل شُد تا بلده ازو تیاری بگیریه. ^{۵۳} مگم مردُمِ سامِرِه قد عیسی خوش آمد نکد، چراکه رُخ ازو سُون اورشَلیم بُود و دَ اُونجی مورفت. ^{۵۴} وختی یارای شی یعقوب و یوحنا ای کار ره دید، کُفت: ”یا مولا، آیا میخاهی که مو درخاست کنی که آتش از آسمو تا بییه و امیا ره از بین بیره، [امو رقم که الیاس کد]؟“

^{۵۵} لیکن عیسی دَور خورده اونا ره سرزنش کد [و کُفت، ”شمو نمیدنید که از کُدم روح اَسْتید. ^{۵۶} چُون «باچه انسان» نَمده که نابود کنه، بلکه اَمده که نجات بدیه.“] اوخته اونا دَ یگ آغیلِ دیگه رفت.

شرط های پیروی از عیسی

^{۵۷} وختیکه اونا دَ راه رَی بُود، یگ نفر دَ عیسی کُفت: ”هر جای که بوری ما از پُشت تو مییم.“ ^{۵۸} ولے عیسی دَزو کُفت: ”روباه ها غار دَره و مُرغکوی آسمو وور دَره، مگم «باچه انسان» جای سر ایشتو ام ندره.“

^{۵۹} و اُو دَ یگ نفرِ دیگه کُفت: ”از پُشت مه بیه.“ مگم اُو کُفت: ”یا مولا، بیل که اوّل رفته آته خُو ره دَفن کنم.“ ^{۶۰} لیکن عیسی دَزو کُفت: ”بیل که مُرده ها، مُرده های خُو ره دَفن کنه، ولے تو بورو و خوشخبری پادشاهی خُدا ره اعلان کو.“

^{۶۱} و یگ نفرِ دیگه کُفت: ”یا مولا، ما از پُشت تو مییم، لیکن اجازه بدی که اوّل رفته از خانوار خُو خُدا حافظی کنم.“

۶۲ مگم عیسی دزُو کُفت: ”کسی که دِست شی دَ قلبه بَشه و پُشتِ سر خُو توخ کُنه، اُو دَ پادشاهی خُدا سَم نَمییه.“

رِی کدُونِ هفتادِ پیرو

۱۰ بعد ازُو مولا هفتاد نفرِ دیگه ره تعیین کد و اونا ره دُو دُو نفر پیشلون خُو دَ هر شار و جایی که خود شی رفتنی بُود رِی کد. ۲ پیش از رِی کدو اُو دزوا کُفت: ”حاصلِ کلو آسته، لیکن کارگر کم. امزی خاطر از صاحبِ حاصلِ خواهش کُنید که کارگرا ره بلده جم کدُونِ حاصلِ خُو رِی کُنه. ۳ حرکت کُنید. اینه، ما شُمو ره مثلِ باره‌گو دَ مینکلِ گرگا رِی مُونم. ۴ خلطه پَیسه، بوغچه و چپلی قد خُو نَبَرید و قد هیچ کس دَ راه سلام- و- علیک نکنید.

۵ دَ هر خانه که داخلِ موشید، اولِ بگید: ’سلامتی- و- آرامشِ دَمزی خانه بَشه.‘ ۶ اگه دَ اُونجی یگ آدمِ صلح‌طلب بَشه، سلام شُمو دَ بله ازُو قرار میگیره؛ لیکن اگه نَبَشه، سلام شُمو پس دَ خودون شُمو مییه. ۷ دَمزُو خانه بُمنید و هر چیزی که میدیه بُخورید و وُچی کُنید، چراکه کارگر حقدارِ مُزد خُو آسته. پس خانه دَ خانه نگرید.

۸ دَ هر شارِ که داخلِ موشید و مینگرید که قد شُمو خوش‌آمد مونه، اوخته هر چیزی ره که دَ پیش شُمو اِشت، بُخورید؛ ۹ و ناجورای ره که دَ اُونجی آسته شفا بدید و دزوا بگید که ’پادشاهی خُدا دز شُمو نزدیک شده.‘ ۱۰ مگم دَ هر شارِ که داخلِ موشید و مینگرید که قد شُمو خوش‌آمد مونه، اوخته دَ کُوچه های شی رفته بگید: ۱۱ ’حتی خاکِ شار شُمو ره که دَ بله پایای مو شِشته، دَ خلاف شُمو تَک میزنی. مگم بدنید که پادشاهی خُدا نزدیک شده.‘ ۱۲ ما دز شُمو مَوگم که دَ روزِ قضاوتِ بلده سَدومِ مجازاتِ سُبکترِ موشه نِسبت دَ امزُو شار.

سرزنشِ مردمایِ بے ایمان

^{۱۳} وای دَ حالِ تُو ای خورزین! و وای دَ حالِ تُو ای بیت-صیدا! چُون مُعجزایِ که دَ مَنه از شُمُو ظاهر شُد، اگه دَ صُور و صیدون ظاهر موشُد، اونا غَدِر وخت پیش پلاس مَپوشید و دَ خِگِشتر شِشْتَه توبه مَوکد. ^{۱۴} مگم آلی دَ روزِ قضاوتِ بَلدِه صُور و صیدون مَجازاتِ سُبکتر موشه نِسبتِ دَز شُمُو. ^{۱۵} و تُو، ای کَفَرناحوم، آیا تا آسمو سر تُو بلند موشه؟ نه، تُو دَ قارِ عالمِ مُرده ها سرنگون موشی!

^{۱۶} کسی که از آیدِ شُمُو شُنه، از آیدِ ازمه شُدِه و کسی که شُمُو ره رد کُنه، مره رد کده و کسی که مره رد کُنه، امو ره رد کده که مره ری کده.

پس آمدونِ هفتادِ پیرو

^{۱۷} و او هفتادِ پیرو دَ خوشی پس آمده گُفت: ”یا مولا، دَ نامِ از تُو حتی جنیاتِ ام از آید مو موشه.“ ^{۱۸} عیسی دَزوا گُفت: ”ما شیطو ره دیدم که مثلِ آتشک از آسمو تاه اُفتد. ^{۱۹} اینه، ما دَز شُمُو قُدرت-و-اِختیار دَدم که دَ بلِه مارها و گژدُم ها لَغه کُنید و دَ بلِه تمام قُدرت های دُشمو زور بَشید؛ و هیچ چیز دَز شُمُو ضرر رَسنده نَمیتنه. ^{۲۰} مگم بَلدِه ازی خوشی نکنید که ارواحِ ناپاک از آیدِ شُمُو موشه، بلکه بَلدِه ازی خوشی کُنید که نام های شُمُو دَ عالمِ باله نوشته شُدِه.“

اِختیاراتِ مسیح

^{۲۱} دَ امزو غیتِ عیسی دَ وسیله روحِ اُلقدس خوشی کده گُفت: ”ای آته، صاحبِ آسمو و زمی، از تُو شکرگزاری مَونم که ای چیزا ره از آدمایِ دانا و هوشیار تاشه کدے و بَلدِه بچکِچای ریزه بَرملا کدے. ارے ای آته، چُون خاست-و-اراده از تُو امی بود.

۲۲ آته مه تمام چیزا ره دز مه تسلیم کده؛ هیچ کس نمیدنه که باچه کی آسته بغير از آته و امی رقم هیچ کس نمیدنه که آته کی آسته بغير از باچه و بغير از کسای که باچه بخایه دزوا برملا کنه.

۲۳ اوخته روی خو ره سون یارای خو دور دد و تاشکی دزوا گُفت: ”نیک د بخت چیمای شمو که امو چیز ره مینگره که شمو مینگرید. ۲۴ چون ما دز شمو موگم که غدر پیغمبرا و پادشایو آرزو دشت که چیزی ره که شمو مینگرید بنگره، ولے ندید و چیزی ره که شمو میشنوید بشنوه، مگم نشنید.“

مهم ترین حکم

۲۵ د امزو غیت یگ عالم شریعت باله شده بلده آزمایش از عیسی سوال کد: ”اُستاد، ما چی کار کنم تا صاحب زندگی ابدی شوم؟“ ۲۶ او دز شی گُفت: ”د تورات چی نوشته یه؟ و تو او ره چی رقم میخانی؟“ ۲۷ او د جواب عیسی گُفت: ”خداوند، خدای خو ره قد تمام دل و تمام جان و تمام قوت و تمام عقل خو مُحبت کو و همسایه خو ره رقم خود خو آلی دوست دشته بش.“ ۲۸ عیسی دزو گُفت: ”تو جواب دُرست ددی. امی ره انجام بدی و تو زنده مومنی.“ ۲۹ لیکن او که می خاست خود ره حق ثابت کنه از عیسی پُرسان کد: ”همسایه مه کی آسته؟“

قصه عیسی د باره یگ سامری نیکوکار

۳۰ عیسی د جواب شی گُفت: ”یگ آدم از اورشلیم طرف شار اریحا مورفت که د دست دزا اُفتد. اوخته اونا او ره لُچ کده لٹ-و-کوب کد و نیم جان ایله کده رفت. ۳۱ تصادفی، یگ پیشوا امزو راه تیر موشد. وختیکه امو نفر ره دید، از دیگه بغل راه تیر شد. ۳۲ امی رقم یگ لای ام وختیکه د اونیجی آمد و او ره دید، از دیگه بغل راه تیر شد.“

^{۳۳} لیکن یگ مُسافرِ وختیکه دَ نزدیکِ ازو آمد و او ره دید، دلِ شی دَ حالِ ازو سوخت.
^{۳۴} اوخته دَ پیش شی آمده زخمای ازو ره قد شراب شُشت و روغو چرب کده بسته کد.
بعد ازو او ره دَ بله اُلاغ خو سوار کده دَ مُسافرِخانه اُورد و از شی نگاهداری کد. ^{۳۵} روزِ
دیگه شی نفرِ سامری دُو دینار ره بُر کده دَ صاحبِ مُسافرِخانه دَد و دَزو کُفت: 'ای آدم
ره خوبِ نگاه کُو و هر قدر که کلوتر ازی خرچ کُنی، وختیکه پس امدُم دَز تو میدُم.'

^{۳۶} آلی دَ نظر تو کدَم امزی سه نفر همسایه امزو آدم بُود که دَ دستِ دُزا اُفتدُد؟" ^{۳۷} عالمِ
شریعت کُفت: "امو کسی که دَزو دلسوزی کد." اوخته عیسی دَزو کُفت: "بورو، تو ام
امو رقم کُو."

ملاقاتِ عیسی دَ خانه مرتا و مریم

^{۳۸} دَ حالیکه اونا مورفت، عیسی دَ یگ آغیل داخل شد و دَ اُنجی یگ خاتو دَ نامِ مرتا او
ره دَ خانه خو مهمو کد. ^{۳۹} مرتا یگ خوار دشت دَ نامِ مریم. مریم دَ پیش پای عیسی
شستد و توره شی ره گوش موكد.

^{۴۰} لیکن مرتا که بخاطرِ کارای کلو هوشپرک شدد دَ پیشِ عیسی آمده کُفت: "یا مولا، آیا
مُتوجه نیستی که خوار مه مره تنها ایله کده تا تمامِ کار ره ما انجام بدُم؟ پس او ره تَش
کُو که قد مه کومک کُنه."

^{۴۱} مگم عیسی دَ جواب شی کُفت: "مرتا، مرتا! تو دَ وسیله چیزای کلو هوشپرک و
ورخطا موشی، ^{۴۲} لیکن فقط یگ چیز لازم آسته؛ و مریم امو حصه خوب ره انتخاب
کده که ازو گرفته نموشه."

عیسی دُعا کدو ره دَ یارای خُو یاد میدیه

۱۱ یگ روز عیسی دَ یگ جای دُعا مُوكد. وختیکه دُعا شی خلاص شد، یکی از یارای شی دَزُو گُفت: ”یا مولا، دُعا کدو ره دَز مو یاد بدی، امو رقم که یحیی دَ پیروای خُو یاد دد.“^۲ عیسی دَزُوا گُفت: ”هر وختیکه دُعا مُونید اینی رقم بگید:

’ای آته آسمانی، نام تو مُقدّس باد؛

پادشاهی تو ببیه؛

۳ نان روزانه مو ره هر روز دَز مو بدی؛

۴ گناهای مو ره ببخش،

چون مو ام قرضدارای خُو ره مُوبخشی

و مو ره دَ آزمایش قرار ندی.“

۵ اوخته عیسی دَزُوا گُفت: ”فرض کُنید که یکی از شمو یگ رفیق دشته بشه و د نیم شاو د پیش ازو رفته بگیه: ’برار، سه نان دَز مه قرض بدی.‘^۶ چون یکی از دوستای مه از سفر د خانه مه آمده و ما هیچ چیز ندرم که د پیش شی بیلم،^۷ اوخته او از منه خانه بگه: ’مره آزار ندی! آلی درگه قُلف شده و ما و بچکیچای مه د جاگه دَر آمدی؛ ما نمیتنم که باله شده دَز تو یگو چیز بدم.‘^۸ مگم ما دَز شمو مُوگم: حتی اگه او از روی دوستی باله نشنه و دزو یگو چیز ندیه، ولی از خاطر شله شدون شی، او باله موشه و هر چیزی که دوست شی ضرورت دشته بشه، دزشی میدیه. ^۹ امزی خاطر ما دَز شمو مُوگم: طلب کُنید و دَز شمو دده موشه؛ بپالید و شمو پیدا مُونید؛ تَخ تَخ کُنید و درگه بلده شمو واز

مُوشه. ^{۱۰} چُون هر کسی که طلب کُنه د دست میره و هر کسی که بپاله پيدا مونه و هر کسی که تَخَنَخ کُنه، درگه بلده شی واز موشه.

^{۱۱} آیا د مینکل شمو اوطور آته پيدا موشه که اگه باچه شی ازو ماهی طلب کُنه، او د جای ماهی دزو مار بدیه؟ ^{۱۲} یا اگه خِیگینه طلب کُنه، بلده شی دُمکَجک بدیه؟ ^{۱۳} پس اگه شمو که آدمای شریر استید، موفامید که چی رقم تحفه های خوب د بچکیچای خو بدید، چیقس کلوتر آته آسمانی روح القدس ره بلده کسای میدیه که از شی طلب مونه.

تَهْمَت د بِلَه عِیْسَى

^{۱۴} یگ روز عیسی یگ جن ره که د یگ نفر گنگه بود بر موكد. وختیکه جن بر شد، امو گنگه د توره گفتو شد و مردم حیرو مند. ^{۱۵} لیکن بعضی ازوا گفت: ”او جنیات ره د وسیله بعزلبول سردسته جنیات بر مونه.“

^{۱۶} و یگ تعداد دیگه از روی آزمایش ازو تقاضای معجزه آسمانی کد. ^{۱۷} لیکن عیسی فیکرای ازوا ره پی برد و دزوا گفت: ”هر مملکت که د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، بیرو موشه و هر خانوار که د ضد خانوار خو تقسیم شنه سرنگون موشه. ^{۱۸} اگه شیطو د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، پس پادشاهی شی چطور برقرار مومنه؟ چون شمو مویگد که ما د وسیله بعزلبول جنیات ره بر موم. ^{۱۹} اگه ما د وسیله بعزلبول جنیات ره بر موم، پیروای از شمو د وسیله چیزخیل اونا ره بر مونه؟ امزی خاطر اونا د بِلَه شمو قضاوت مونه. ^{۲۰} لیکن اگه ما قد قدرت خدا جنیات ره بر موم، بدید که پادشاهی خدا د بین شمو آمده.

^{۲۱} وختیکه یگ آدم زوروتو و مسلح از قلعه خو نگاهوانی مونه، مال-و-دارایی ازو محفوظ آسته. ^{۲۲} لیکن وختیکه یگ آدم زوروتوتر د بِلَه شی حمله کُنه، د بِلَه ازو زور موشه و سلاح

ازو ره که د بَلِه شی اِعْتِمَاد مُوکد، گِرِفْتِه مُویره و وُلجِه شی ره تَقْسِیم مُونه.

^{۲۳} هر کسی که قد ازمه نییه، دَ ضِد مه آسته و هر کسی که قد ازمه جم نَمُوکُنه، اُو تِیت پَرَک مُونه.

^{۲۴} وختیکه روح ناپاک از یگ آدم بُر مُوشه بَلدِه آرام گِرِفْتو دَ جای های خُشک موره، مگم پِیدا نَمِیتنه. اوخته اُو مُوگیه: 'پس دَ خانِه خُو مورم، امزُو جای که اَمدم.' ^{۲۵} وختیکه پس مییه، اُو اَمو خانِه ره جارُو شُدِه و مُنظَم مینگره. ^{۲۶} اوخته اُو رفته هفت روح دِیگه ره که بدتر از خود شی آسته میره و اونا دَ اُونجی داخل شُدِه جای-دَ-جای مُوشه؛ و آخِرکار حالتِ امزُو نفر بدتر از اوّل شی مُوشه.

^{۲۷} دَمزُو مَجَل که عیسی توره مُوگفت یگ خاتُو از مینکل جمعیت آواز خُو ره بلند کد و دَزُو گُفت: "نیک دَ بَخْتِ امزُو آبه که تُو ره زیده و دَز تُو شیر دده!" ^{۲۸} لیکن عیسی گُفت: "نه، نیک دَ بَخْتِ کسای که کلامِ خُدا ره گوش میگیره و دَزُو عمل مُونه."

درخواست بَلدِه مُعجزه

^{۲۹} وختیکه مردم دَ گِردِ عیسی کَلو جم شُد، اُو دَ توره خُو اِدامه دده گُفت: "ای نسلِ شریر مُعجزه طلب مُونه. مگم هیچ مُعجزه دَزوا نِشو دده نَمُوشه بغیر از مُعجزه یونس پیغمبر. ^{۳۰} چون اَمو رقم که یونس بَلدِه مردم نینوا از طرفِ خُدا یگ علامت بُود، اَمو رقم «باچه اِنسان» ام بَلدِه امزی نسل یگ علامت مُوشه. ^{۳۱} ملکه جنوب دَ روزِ قضاوتِ قد مردم امزی نسل باله مُوشه و امیا ره محکوم مُونه، چون اُو از دُورترین منطقه دُنیا اَمد تا حکمتِ سُلیمان ره گوش بگیره؛ و آلی یگو کس بزرگتر از سُلیمان دَ اینجی آسته. ^{۳۲} دَ روزِ قضاوتِ مردم نینوا قد امزی نسل ایسته مُوشه و ای نسل ره محکوم مُونه، چراکه مردم اُو زمان بخاطرِ موعظه یونس توبه کد؛ و آلی یگو کس بزرگتر از یونس دَ اینجی

تعلیم د باره نور باطنی

^{۳۳} هیچ کس چراغ ره روشو نمونه که او ره د یگ جای تاشه یا د زیر کاسه بیله، بلکه د بله چراغدان میله تا کسای که داخل مییه روشنی شی ره بنگره. ^{۳۴} چیم چراغ جان آسته. پس اگه چیم تو بینا بشه، تمام وجود تو روشو آسته. لیکن اگه چیم تو فاسد بشه، وجود تو ام د تریکی آسته. ^{۳۵} امزی خاطر هوش خو ره بگیر، نشنه روشنی که د وجود تو آسته د تریکی تبدیل شنه. ^{۳۶} پس اگه تمام وجود تو روشو بشه و هیچ حصه شی د تریکی نبشه، اوخته کاملاً روشو آسته، مثل روشنی چراغی که قد نور خو دز تو روشنی میدیه.

عیسی رهبرای مذهبی ره سرزنش مونه

^{۳۷} وختیکه تورای عیسی خلاص شد یکی از فریسیا او ره بلده چاشت مهمو کد. پس عیسی رفت و سر دسترخون ازو ششت. ^{۳۸} مگم امو فریسی وختی دید که عیسی پیش از نان دستای خو ره نششت، او تعجب کد. ^{۳۹} اوخته مولا عیسی دزو گفت: ”شمو فریسیا برون پیله و مشقاب ره پاک مونید، ولے درون خودون شمو پر از حرص و شرارت آسته. ^{۴۰} ای آدمای بے عقل! آیا، امو که برو ره جور کده، درون ره ام جور نکده؟ ^{۴۱} پس از چیزی که درید خیرات بدید و بنگرید که تمام چیزا بلده شمو پاک موشه.

^{۴۲} وای د حال شمو ای فریسیا، چون شمو از نعناع و اسپند و از هر رقم سوزی ده-یگ میدید، مگم عدالت و محبت خدا ره نادیده میگیرید. اینمیا ره شمو باید انجام میدید بدون که دیگای شی ره نادیده میگرفتید. ^{۴۳} وای د حال شمو ای فریسیا! چون شمو چوکی های مهم ره د عبادت خانه ها و سلام-و-احترام ره د بازار خوش درید. ^{۴۴} وای د حال شمو، چون شمو مثل قبر های نامعلوم استید که مردم د بله ازوا راه موره و

نَمُوفامه که دَ اُونجی چی اَسته.

^{۴۵} یکی از عالمای شریعت دَ جوابِ عیسی گُفت: ”اُستاد، تُو قد امزی تورای خُو دَز مو بے اِحترامی مونی.“ ^{۴۶} اوخته عیسی گُفت: ”وای دَ حالِ از شُمُو ام آی عالمای شریعت، چُون بار های ره دَ بله مردُم بار مُونید که بُردون شی سخت اَسته، مگم خودون شُمُو یگ کلک خُو ره ام دَز شی دَکه نَمیدید. ^{۴۷} وای دَ حالِ شُمُو، چراکه شُمُو قبر های پیغمبرای ره آباد مُونید که بابه کلونای شُمُو اونا ره کُشته. ^{۴۸} و دَمزی رقم شُمُو دَ باره بابه کلونای خُو شاهدی میدید و اعمالِ ازوا ره تایید مُونید، چراکه اونا پیغمبرا ره کُشت و شُمُو قبر های ازوا ره آباد مُونید. ^{۴۹} امزی خاطر حکمتِ خُدا مُوگیه: ’ما بلده ازوا پیغمبرا و رسولا ره ریی مُونم و اونا بعضی های شی ره مُوکُشه و بعضی های شی ره آزار- و- اذیت مونه.‘ ^{۵۰} ای ره گُفت تا خُونِ پگِ پیغمبرای که از شروعِ دُنیا ریختنده شُدّه امزی نسل بازخاست شُنه: ^{۵۱} از خُونِ هابیل گِرِفته تا خُونِ زکریا که اُو دَ بَینِ قُربانگاه و خانه خُدا کُشته شُد. اَرِی، ما دَز شُمُو مُوگم که امزی نسل بازخاست مُوشه. ^{۵۲} وای دَ حالِ شُمُو، آی عالمای شریعت! شُمُو کلی شناختِ پادشاهی خُدا ره گِرِفتید. خودون شُمُو داخلِ نَمُوشید و کسای که میخایه داخلِ شُنه، اونا ره مَنع مَکُونید.“

^{۵۳} وختیکه عیسی ازونجی بُر شُد، عالمای دین و فریسیا قد ازو سخت دَ مُخالِفَت کدو شُد و دَ باره چیزای کَلو ازو سوال کد؛ ^{۵۴} اونا دَ گیتِه شی بُود که یگو توره از دانِ ازو بُر شُنه تا اُو ره دَ دام بندزه.

پرهیز از ریاکاری

۱۲ دَمزُو غیت که هزارها نفر جم شُد و دَ اندازه کَلو بُود که دَ بله پای یگدیگه خُو بُر مُوشُد، عیسی اوّل قد یارای خُو دَ گب زِدو شُد و گُفت: ”از خمیرمایه فریسیا یعنی از ریاکاری ازوا احتیاط کُنید. ^۲ هیچ چیزی پوشیده نیسته که برملا نَشنه و هیچ چیزی تاشه

نبیه که معلومدار نشنه. ^۳ امزی خاطر چیزی که دَ تریکی گُفتید، دَ روشنی شنیده موشه و چیزی ره که دَ پُشتِ درگه های بند شُک زده گُفتید از بله بام ها اعلان موشه.

از انسان نترس، بلکه از خدا بترس

^۴ «دوستای مه، دَز شُمو مُوگم، از کسای که جسم ره مُوکشه و بعد ازو هیچ چیز نمیتنه ترس نخورید. ^۵ مگم ما دَز شُمو مُوگم که از کی بترسید: امزو بترسید که بعد از کُشتو قدرت دره که دَ دوزخ بندزه. ارے، ما دَز شُمو مُوگم که ازو بترسید! ^۶ آیا پنج مرغک دَ دُو پیسه سودا نموشه؟ باوجود ازی ام یکی ازوا از نظر خدا پرمُشت نموشه. ^۷ حتی موی های سر شُمو پگ شی دَ پیش ازو حساب شده. پس ترس نخورید، چون آرزش از شُمو باله تر از هزاران مرغک آسته.

اقرارِ پیمانِ قد مسیح

^۸ ما دَز شُمو مُوگم: هر کسی که مره دَ پیشِ مردم اقرار کنه، «باچه انسان» ام او ره پیشِ ملایکه های خدا اقرار مونه. ^۹ مگم هر کسی که مره پیشِ مردم انکار کنه، ما ام او ره دَ پیشِ ملایکه های خدا انکار مونم.

^{۱۰} هر کسی که دَ ضِدِ «باچه انسان» توره بگیه، بخشیده موشه. لیکن هر کسی که دَ ضِدِ روح القدس کُفرگویی کنه، بخشیده نموشه.

^{۱۱} وختیکه شُمو ره دَ عبادت خانه ها و دَ پیشِ حکمرانا و آدمای قُدرتمند مویره، غُصّه نکنید که چی رقم از خود دفاع کنید و چی بگید. ^{۱۲} چون دَ امزو غیت روح القدس دَز شُمو یاد میدیه که شُمو باید چی بگید.

مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتْمَنَد

۱۳ یگ آدم از مینکل مردُم د عیسی گُفت: ”اُستاد، د برار مه بُگی که میراثِ آتِه مو ره قد از مه تقسیم کنه.“ ۱۴ عیسی د جوابِ ازو گُفت: ”او آدم، کی مره د مینکل شمو قاضی یا تقسیم‌گر مقرر کده؟“

۱۵ اوخته عیسی د مردُم گُفت: ”خبردار بشید! از حرص-و-طمع دُوری کُنید، چراکه زندگی انسان د مال-و-دولت پریمو بستگی ندره.“ ۱۶ بعد ازو عیسی اینی مثل ره دزوا گُفت: ”زمین یگ آدم دولتْمند بلده شی حاصلِ کلو دد. ۱۷ اوخته او قد خود خُو فکر کده گُفت: ’ما چیز کار کنم، چون جای ندرُم که حاصلات خُو ره د اُونجی ذخیره کنم.‘ ۱۸ پس او گُفت: ’ما اینی کار ره موئم: دی‌خانه های خُو ره خراب کده دی‌خانه های کټه تر جور موئم و تمام حاصلات و مال های خُو ره د اُونجی ذخیره موئم؛ ۱۹ و د خود خُو موگم: ’او آدم، مال پریمو ذخیره کده که بلده چندین سال بس آسته. آلی آرام شسته عیش و نوش کُو و خوش بش.‘“ ۲۰ مگم خُدا دزُو گُفت: ’ای آدم بے عقل! امشاو جان تُو از تُو گرفته موشه و چیزای ره که جم کده از کی موشه؟‘

۲۱ امی آسته عاقبت کسی که بلده خُو مال-و-دولت ذخیره مونه، مگم د پیش خُدا دولتْمند نیسته.“

تَوَكُّل و اِعْتِمَاد د خُدا

۲۲ بعد ازو عیسی د یارای خُو گُفت: ”امزی خاطر دز شمو موگم: د باره زندگی خُو تشویش نکُید که چی بخورید یا د باره جسم خُو که چی بپوشید، ۲۳ چون زندگی از خوراک و جسم از پوشاک کده مُهمتر آسته. ۲۴ زاغ ها ره بنگرید: اونا نه کشت مونه و نه درو و نه دی‌خانه دره و نه کندو، ولے باز ام خُدا روزی ازوا ره میدیه. پس آرزش

از شُمو از مُرغکو کده چندین برابر کلوتر آسته. ^{۲۵} کُدم از شُمو میتنید که قد غم- و- غصّه خورِدو یگ ساعت عُمَر خُو ره یراز کُنید؟ ^{۲۶} پس اگه شُمو امی کار ریزه ره انجام دده نَمیتنید، چرا د باره چیزای دیگه غم- و- غصّه مُوخوَرید؟ ^{۲۷} گُل های سوسَن ره بَنگرید که چی رقم کته موشه: اونا نه زحمت میکشه و نه میریشه، ولے ما دز شُمو مُوگیم که حتی سُلیمان ام قد تمام شان- و- شوکت خُو رقم یکی امزوا کالا نپوشید. ^{۲۸} پس اگه خُدا علف دشت ره که امروز آسته و صَباح د تَندُور اَندخته موشه ای رقم مُوپوشنه، آیا شُمو ره غدر کلو خُویتَر نَمُوپوشنه، ای کم ایمانا؟ ^{۲۹} پس د طلب ازی نَبشید که چی بُخورید و چی وُچی کُنید، و غم- و- غصّه ام نَخوَرید، ^{۳۰} چراکه تمام مَلت های دُنیا د طلب یگ امزی چیزا آسته، مگم آته آسمانی شُمو میدنه که شُمو د امزی چیزا ضرورت درید؛ ^{۳۱} بلکه د طلب پادشاهی خُدا بَشید و امی چیزا ام دز شُمو دده موشه.

دولتِ آسمانی

^{۳۲} ای دَل ریزه، ترس نَخوَرید، چُون ای رضایتِ آته آسمانی شُمو آسته که پادشاهی ره دز شُمو عطا کُنه. ^{۳۳} هر چیزی که درید سَودا کده خیرات بَدید. بلده خُو خلطه های جور کُنید که کُهنه نَموشه و بلده شُمو خزانه های خلاص ناشدنی د عالم باله آسته، د جایی که دز شی نزدیک نَموشه و کویه او ره از بین نَمویره. ^{۳۴} چُون د هر جای که خزانه شُمو آسته، دل شُمو ام د اُمونجی یه.

تِیاری بلده پس امدونِ مسیح

^{۳۵} کمر خُو ره بسته کُنید و چراغ های خُو ره داغ کده تیار بَشید. ^{۳۶} مثل کسای بَشید که مُنتَظِرِ بادار خُو آسته تا او از توی بییه و هر غیتیکه او اَمده درگه ره تَخُخ کُنه اونا دستی بلده شی واز کُنه. ^{۳۷} نیک د بخت غلامای که بادار ازوا اَمده اونا ره چیم د راه بَنگره. ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم، او کمر خُو ره بسته کده اونا ره سرِ دِستَرخو مِیشنه و دزوا

خِدْمَت مُونِه. ^{۳۸} حَتَّى اگِه اُو نِيْمِ شَاوِ يَا پَسِ شَاوِ مِيِيه و اُونَا رِه چِيْمِ دَ رَاهِ مِيِنگرِه، نِيکِ دَ بَخْتِ اَمزُو غُلَامَا.

^{۳۹} مِگَمِ اِي رِه بَدِنِيْدِ کِه اگِه صَاحِبِ خَاْنِه مِيْدِنِسْتِ کِه دُزِ دَ کُدَمِ سَاعَتِ مِيِيه، اُو نَمِي اِيْشْتِ کِه دُزِ دَ خَاْنِه شِي دَاخِلِ شُنِه. ^{۴۰} پَسِ شُمُو اَم اَمَادِه بَشِيْدِ، چُونِ «بَاچِه اِنْسَانِ» دَ سَاعَتِي مِيِيه کِه شُمُو اِنْتِظَارِ شِي رِه نَدْرِيْدِ.

مَثَلِ نُوکَرِ وِفَادَارِ وِ بِيِ وِفَا

^{۴۱} پَتْرُسُ دَ عِيْسَى کُفْتِ: «يَا مَوْلَا، اِي مَثَلِ رِه تَنَهَا بَلَدِه اَزْمُو کُفْتِي يَا بَلَدِه پِگِ؟» ^{۴۲} مَوْلَا عِيْسَى کُفْتِ: «کِي اَسْتِه اَمُو نَاظِرِ صَادِقِ و دَانَا کِه بَادَارِ شِي اُو رِه دَ بِلِه دِيگِه خِدْمَتگَارَا مُقَرَّرِ کَنِه تَا اُو حَقِ خَوْرَاکِ اَزْوَا رِه دَ سِرِ وِخْتِ دَزْوَا بَدِيه؟» ^{۴۳} نِيکِ دَ بَخْتِ اَمزُو غُلَامِ کِه وِخْتِي بَادَارِ شِي مِيِيه، اُو رِه سِرِ کَارِ مِيِنگرِه. ^{۴۴} مَا حَقِيْقَتِ رِه دَزِ شُمُو مُوگِيْمِ، بَادَارِ شِي اُو رِه سِرپَرَسْتِ تَمَامِ دَارَايِي خُو مُقَرَّرِ مُونِه. ^{۴۵} لِيکِنِ اگِه اَمُو غُلَامِ قَدِ خُو بُوگِيه، 'اَمْدُونِ بَادَارِ مِه طَالِ خَوْرَدِه،' و شُرُوعِ دَلْتِ-و-کُوْبِ غُلَامَا و کَنِيْزَا کُنِه و خَوْرَدِه و وُچِي کَدِه نِشِه کَنِه، ^{۴۶} اُوخْتِه بَادَارِ اَمزُو غُلَامِ مِيِيه، وِلِي دَ رُوْزِي کِه اُو هِيچِ اِنْتِظَارِ شِي رِه نَدْرِه و دَ سَاعَتِي کِه اُو هِيچِ خَبَرِ نَدْرِه، و اُو رِه تِکِه تِکِه کَدِه قَدِ خِيَاْنَتگَارَا دَ يِگِ جَايِ پُوْرْتِه مُونِه.

^{۴۷} اَمُو غُلَامِ کِه خَاَسْتِ-و-اِرَادِه بَادَارِ خُو رِه مِيْدَنِه، وِلِي خُو دِ رِه اَمَادِه نَمُونِه و مُطَابِقِ خَاَسْتِ-و-اِرَادِه اَزُو رِفْتَارِ نَمُونِه، اُو غَدْرِ قَمچِي زَدِه مُوشِه. ^{۴۸} مِگَمِ کَسِي کِه نَمِيْدَنِه و نَاْفَاْمِيْدِه کَارِي مُونِه کِه لَائِقِ قَمچِي خَوْرَدُو اَسْتِه، اُو کَمِ قَمچِي مُوْخَوْرِه. دَ کَسِي کِه کَلُو دَدِه شُنِه، اَزُو کَلُو بَاَزَاَسْتِ مُوشِه؛ و دَ عُهْدِه کَسِي کِه کَلُو وِظِيْفِه اِيْشْتِه شُنِه، اَزُو کَلُوْتَرِ پُرْسَانِ مُوشِه.

^{۴۹} ما اَمَدِيم که دَ رُوی زمی آتِش بِرِیزُتُم و چِیقِس میخائِم که گاه ریختَنده مُوشُد! ^{۵۰} یگ غُسلِ تَعْمِیدِ اَسْتِه که ما باید بَگیرُم و چِیقِس زیرِ فِشارِ اَسْتُم تا وختیکه اُو تَکْمِیلِ شُنِه.
^{۵۱} آیا گُمانِ مُونید که ما اَمَدِيم تا صُلح- و- آشتی ره دَ زمی بیرُم؟ نه، بَلکه ما دَز شُمُو مُوگِیْم که ما بَلدِه تفرِقِه اَندختو اَمَدِيم! ^{۵۲} ازی بعد پَنج نفر که دَ یگ خانه بَشِه جدا مُوشِه؛ سِه دَ خِلاَفِ دُو و دُو دَ خِلاَفِ سِه قرار میگیرِه. ^{۵۳} آتِه جدا شُدِه دَ خِلاَفِ باچِه قرار میگیرِه و باچِه دَ خِلاَفِ آتِه؛ اَبِه دَ خِلاَفِ دُختر و دُختر دَ خِلاَفِ اَبِه؛ خُسْرُمادر دَ خِلاَفِ بیری و بیری دَ خِلاَفِ خُسْرُمادر.

مَثَلِ فَصْلِ هَايِ سَالِ وَ قِضَاوَتِ اَزِ طَرَفِ خُدا

^{۵۴} اوخته عیسی دَ جَمعیّتِ مَرْدُمِ گُفت: ”شُمُو وختی مِینگرید که اَوُر دَ طَرَفِ غَرَبِ پَیدا مُوشِه فَوَری مُوگِید، ’بارِشِ مُوباره‘ و اَمُوطور مُوشِه. ^{۵۵} وختی مِینگرید که باد از طَرَفِ جَنُوبِ مِییه شُمُو مُوگِید، ’گرمی کَلو مُوشِه‘ و اَمُو رَقْمِ مُوشِه. ^{۵۶} او ریاکارا! شُمُو مِیدَید که رُخِ زمی و اَسْمو ره چی رَقْمِ تَشْخِیصِ بَیدِید، پس چَطور زما نِ حاضِرِ ره تَشْخِیصِ دَدِه نَمِیتَید؟

مَثَلِ دَ بَارِه تَوْبِه کَدُو وَ قِضَاوَتِ اَزِ طَرَفِ خُدا

^{۵۷} و چرا شُمُو بَلدِه خُودون خُو قِضَاوَتِ نَمُونِید که چی دُرُست اَسْتِه؟ ^{۵۸} دَ حَالِیکه قَدِ مُدَعی خُو سُونِ مَحْکَمِه موری، کوشِشِ کُو که دَ راهِ قَدِ اَزُو صُلحِ کنی؛ اگه نه، اُو تُو ره دَ پِیشِ قاضی کَشِ مُونِه و قاضی تُو ره دَ دِستِ عِسکرِ تَسْلِیمِ مُونِه و عِسکرِ تُو ره دَ بَنَدی خا نِه مِیندَزِه. ^{۵۹} ما دَز تُو مُوگُم، تا که اَخِرینِ پِیسِه ره نَدی، اَزونجی بُر شُدِه نَمِیتَی.

۱۳ دَمَزُو غَيْتِ بَعْضِي هَاي كِه دَ اُونجِي حَاضِرِ بُوْد، اُونَا دَ عَيْسِي دَ بَارِه نَفْرَاي خَبِر دَد كِه اَز جَلِيلِيه بُوْد و پِيلاَتوس خُونِ اَزوَا رِه قَد خُونِ قُرْبَانِي هَاي اَزوَا كُت كُد. ۲ عَيْسِي دَزوَا كُفْت: "اَيَا شُمُو خِيَال مُونِيد كِه اَمِي جَلِيلِي هَا بَخَاطَرِي كِه اَز پَگِ جَلِيلِي هَاي دِيگِه كَدِه كُناهِكَارَتَر بُوْد اَمِي رَقْم رَنج-و-عَذَاب رِه دِيده كُشْتِه شُد؟ ۳ نَه! مَا دَز شُمُو مُوَكِيم، اُو رَقْم نَبُوْد، بَلَكِه اَكِه اَز كُناهِ هَاي خُو توبِه نَكْنِيد، پَگِ شُمُو رَقْمِ اَزوَا اَلِّي نَابُوْد مُوشِيد. ۴ اَيَا اُمُو هَزْدِه نَفْرِي كِه بُرَجِ «سِيلُوْحَا» دَ بَلِه اَزوَا چِپِه شُد و اُونَا كُشْتِه شُد، اَيَا خِيَال مُونِيد كِه اُونَا اَز تَمَامِ بَاشِنْدِه هَاي اَوْرُشَلِيم كَدِه كُناهِكَارَتَر بُوْد؟ ۵ نَه! مَا دَز شُمُو مُوَكِيم، اُو رَقْم نَبُوْد، بَلَكِه اَكِه اَز كُناهِ هَاي خُو توبِه نَكْنِيد، پَگِ شُمُو رَقْمِ اَزوَا اَلِّي نَابُوْد مُوشِيد."

مَثَلِ دَ بَارِه صَبْرِ و حَوْصِلِه خُدا

۶ بَعْدِ اَزوَا عَيْسِي اَيْنِي مَثَلِ رِه كُفْت: "يَكِ اَدَمِ دَ بَاغِ خُو دِرَخْتِ اَنجِيرِ شَنْدُد. وختِي اُو اَمَدِ كِه اَز شِي مِيوِه بَجِينِه چِيْزِي پِيدَا نَتَنِسْت. ۷ اوخته اُو دَ بَاغَوَانِ كُفْت: 'اَيْنِه سِه سالِ اَسْتِه كِه مَا مِيِيمِ تا اَمَزِي دِرَخْتِ اَنجِيرِ مِيوِه بَجِينِمِ و هَنوزِ اَمِ چِيْزِي دَزِ شِي پِيدَا نَمِيْتَمِ. اِي رِه بَزَن! زَمِي رِه عَبَثِ كِرْفْتِه.' ۸ بَاغَوَانِ دَ جَوَابِ شِي كُفْت: 'صَاحِبِ، يَكِ سالِ دِيگِه اَمِ اُو رِه بِيَلِ تا كِرْدِ شِي رِه پَايِ بِيَلِ كَدِه اُو رِه پَارُو بَدَمِ. ۹ اَكِه سالِ دِيگِه مِيوِه كَدِ، خُوبِ؛ وِلِي اَكِه نَكَدِ، اوخته اُو رِه بَزَن.'" "

شفا دَدونِ مَرِيضِ دَ رُوزِ اَرَامِ

۱۰ يَكِ رُوزِ اَرَامِ عَيْسِي دَ يَكِي اَز عِبَادَتِ خَاْنِه هَا تَعْلِيمِ مِيدَد. ۱۱ دَ اُونجِي يَكِ خَاْتُو بُوْد كِه مُدْتِ هَزْدِه سالِ كِرْفَتَارِ يَكِ رُوحِ بُوْد كِه اُو رِه ضَعِيْفِ و نَاْتَوَانِ كُدُد؛ پُشْتِ اَزوَا كُوبِ شُدُد و رَاسْتِ ايسْتِه شُدِه نَمِي تَنِسْت. ۱۲ وختِيكِه عَيْسِي اُو رِه دِيدِ، اُو رِه كُويِ كَدِ و دَزوَا

گفت: ”آی خاتو، تُو از ضَعَف-و-ناتوانی خُو خلاص شُدی!“^{۱۳} اوخته عیسی دِستای خُو ره دَ بِلَه ازو ایشْت و اُو فَوَری راست ایسته شُدِه خُدا ره شُکر-و-سپاس کد.

^{۱۴} مگم رهبرِ عِبادت خانه قار شُد، چراکه عیسی اُو خاتو ره دَ روزِ آرام شفا دَد. پس سرِ قار دَ مردُم گُفت: ”شَس روز آسته که باید دَزوا کار انجام دده شنه. دَمزُو روز ها بیید و شفا پیدا کُنید، نَه دَ روزِ آرام.“

^{۱۵} مولا عیسی دَ جوابِ ازو گُفت: ”آی آدمای ریاکار! آیا هر کُدم شُمو گاو یا اُلاغ خُو ره دَ روزِ آرام از آخور واز کده نَمویرید تا دَ زشی آو بیدید؟“^{۱۶} پس ای خاتو که اولادِه ابراهیم آسته و مُدتِ هژده سال شیطو ای ره دَ بند خُو گِرِفْتد، نَباید ازی بند دَ روزِ آرام آزاد مُوشد؟“^{۱۷} وختیکه اُو امی توره ره گُفت، پگِ مُخالفین شی شرمندِه شُد، مگم باقی مردُم پگ شی بخاطرِ کارای عجیبی که دَ وسیله ازو انجام شُد، خوشی مُوکید.

کُته شُدونِ پادشاهی خُدا دَ دنیا

^{۱۸} اوخته عیسی گُفت: ”پادشاهی خُدا رقمِ چیزخیل آسته؟ و اُو ره قد چیزخیل مانند کُنم؟“^{۱۹} رقمِ تَخَمِ شَرشَم آسته که یگِ آدمِ گِرِفْتِه دَ باغِ خُو کِشت کد و اُو کُته شُدِه یگِ بَرخت جور شُد و مُرغکوی هوا دَ مَنه شاخه های شی وور جور کد.“

^{۲۰} اُو بسم گُفت: ”پادشاهی خُدا ره قد چیزخیل مانند کُنم؟“^{۲۱} اُو رقمِ خَمیرمایه آسته که یگِ خاتو اُو ره گِرِفْت و قد سه کاسه آرد گُت کد تا تمامِ خَمیر رسید.“

مَثَلِ راهِ تَنگ

^{۲۲} عیسی دَ شارَا و آغیلا تعلیم دده سُون اورشَلیم مورفت.^{۲۳} اوخته یگو کس ازو پُرسان کد: ”یا مولا! آیا تنها تعدادِ کمِ مردُم نجات پیدا مونه؟“ عیسی دَزوا گُفت: ”کوشش

کَنید که از درگه تَنگ داخِل شُنید؛ چُون ما دَز شُمو مُوگِیم، غَدَر کسا کوشِشِ مُونه که داخِل شُنه، مگم نَمیتنه.^{۲۵} ولِی وختیکه صاحبِ خانه باله شُدِه درگه ره بسته کُنه و شُمو دَ بَرُو ایسته شُدِه شُرُوع دَ تَخ تَخ کدُونِ درگه کُنید و بُگید، 'صاحب، درگه ره بلده مو واز کُو،' اُو دَ جَوَاب شُمو مُوگیه: 'ما شُمو ره نَمینخشم که از کُجا اَسْتید.'^{۲۶} اوخته شُمو مُوگید که 'مو قد تُو خوردی و وُچی کدی و تُو دَ کوچه های مو تعلیم ددی.'^{۲۷} لیکن اُو بسم مُوگه: 'ما شُمو ره نَمینخشم که از کُجا اَسْتید. اَی بدکارا، از مه دُور شُنید!'^{۲۸} دَ اُو زمان شُمو اِبْرَاهیم، اِسحاق، یعقوب و تمامِ اَنبیا ره دَ پادشاهی خُدا مینگرید و خودون شُمو بَرُو پورته مُوشید، دَ جایی که چخرا و دَندوخیی اَسْتِه.^{۲۹} اوخته مردُم از شَرَق و غَرَب و از شمال و جنوب اَمده دَ پادشاهی خُدا دَ یگ دِستَرخو میشینه.^{۳۰} اینه، کسای که آخِر اَسْتِه، اَوّل مُوشه و کسای که اَوّل اَسْتِه، آخِر مُوشه.

غَم و غُصّه عیسی بَلده شارِ اورشَلیم

^{۳۱} دَمزُو غَیت چند نفر فریسی اَمده دَزُو کُفت: "خود ره بُر کده از اینجی بورو، چراکه هیرودیس پادشاه میخایه تُو ره بُکُشه."

^{۳۲} عیسی دَزُوا کُفت: "بورید و دَمزُو روباه بُگید که 'ما اِمروز و صَباح جَنیات ره از مردُم بُر مُونم و ناجورا ره شفا میدیم و دَ روزِ سوّم کار خُو ره تکمیل مُونم.'^{۳۳} لیکن اِمروز و صَباح و دیگه صَباح باید دَ راهِ خُو سُون اورشَلیم اِدامه بدیم، چُون ناممکن اَسْتِه که پیغمبر بَرُو از اورشَلیم کُشته شُنه.

^{۳۴} اَی اورشَلیم، اَی اورشَلیم که پیغمبرا ره مُوکُشی و رسُولای ره که دَ پیش تُو ریی مُوشه سنگسار مُونی! چندین دفعه خاستم که بچکیچای تُو ره یگجای کُتم، رقمیکه یگ مُرغ چُوچه های خُو ره زیرِ بالِ خُو جم مُونه، مگم تُو نخاستی.^{۳۵} اینه، خانه شُمو بَلده شُمو بیرو باقی مُومنه. و ما دَز شُمو مُوگِیم که دیگه مَره نَمینگرید تا وختیکه بُگید، 'مُبارک

آسته کسی که د نام خُداوند مییه.“

عیسی دفعه دیگه د روز آرام شفا میدیه

۱۴ یگ روز آرام عیسی د خانه یکی از رهبرای فریسیا بلده نان خوردو رفتد و اونا د دقت او ره زیر نظر دشت. ۲ د اونجی د پیش روی عیسی یگ نفر شیشه بود که جان شی آماس دشت. ۳ اوخته عیسی از فریسیا و عالمای شریعت پرسان کد: ”آیا شفا ددو د روز آرام روا آسته یا نه؟“

۴ اونا چپ مند. اوخته عیسی امو نفر ره گرفته شفا دد و د راه شی ری کد. ۵ بعد ازو روی خو ره سون ازوا کده گفت: ”اگه باچه یا گاو یکی از شمو د روز آرام د مته یگ چاه بفته، آیا فوری او ره بر نمونید؟“

۶ اونا بسم نتنست دزو یگ جواب بدیه.

درس فروتنی و بے کبری

۷ وختی عیسی دید که مهمونا جای های باله ره د مهمونخانه از خود مونه، او یگ مثل آورده دزوا گفت: ۸ ”هر وختیکه تو ره د توی دعوت مونه د باله جای نشی. موشه که از تو کده مهمون مهمتر دعوت شده بشه ۹ و صاحب خانه که هر دوی شمو ره دعوت کده بییه و دز تو بگیه، ’جای خو ره دمزی نفر بدی.‘ اوخته تو شرمنده شده د دان درگه میشینی. ۱۰ پس وختیکه تو دعوت موشی، رفته د دان درگه بشی تا غیتیکه صاحب خانه بییه و دز تو بگیه، ’برار، باله تر بشی.‘ اوخته تو د پیش مهمونا سر بلند موشی. ۱۱ چون هر کسی که خود ره کته نشو بدیه، خار-و-ذلیل موشه و هر کسی که خود ره خار-و-ذلیل نشو بدیه، سر بلند موشه.“

۱۲ بعد از دَمَزُو کس که او ره دعوت کدُ ام گُفت: ”هر وختیکه یگ مهمانی بلده نان چاشت یا شاو میدی، دوستا، برارو، قوما و همسایه های پیسه دار خور ره دعوت نکو؛ موشه که اونا ام د عَوْض شی تو ره مهمانی بدیه و قرض تو ادا شنه. ۱۳ پس وختیکه مهمانی مونی غریبا، لنگا، شل ها و کورا ره دعوت کو. ۱۴ اوخته تو برکت پیدا مونی، چون اونا توان شی ره ندره که دز تو پس مهمانی بدیه. و اجر تو د روز قیامت عادلان دز تو دده موشه.“

مهمانی د پادشاهی خدا

۱۵ یکی از مهمونا وختیکه امی توره ها ره شنید، او گُفت: ”نیک د بخت کسی که د پادشاهی خدا دعوت شده نان بخوره.“ ۱۶ اوخته عیسی اینی مثل ره دز شی گُفت: ”یگ آدم یگ مهمانی کته ترتیب دد و غدر مردم ره دعوت کد. ۱۷ د وخت نان شام او غلام خور ره ربی کد تا د کسای که دعوت شدد بگیه، ببید که تمام چیزا تیار آسته.“ ۱۸ مگم پگ ازوا یگ بعد از دیگه شروع د عذر-و-بانه کد. یگ شی گُفت: ’ما یگ توته زمی خریدیم که باید بورم و او ره بنگرم. لطفاً عذر مَره قبول کو. ۱۹ دیگه شی گُفت: ’ما پنج جوهره نرگا و خریدیم و مورم که اونا ره آزمایش کنم. لطفاً عذر مَره قبول کو. ۲۰ نفر دیگه گُفت: ’ما نو توی کدیم و ازی خاطر آمده نمیتنم.’

۲۱ غلام پس آمد و امو پیغام ها ره د بادار خو گُفت. اوخته صاحب خانه قار شده د غلام خو گُفت: ’فوری د کوچه ها و بازار های شار بورو و غریبا، لنگا، شل ها و کورا ره گرفته بیرو. ۲۲ غلام پس آمده گُفت: ’صاحب، چیزی ره که امر کددی انجام ددم، ولے هنوز ام جای آسته. ۲۳ اوخته بادار د غلام خو گُفت: ’د راه ها و اطراف شار بورو و مردم ره شله شده بیرو تا خانه مه پر شنه. ۲۴ ما دز شمو موگم، امو نفرای که دعوت شده بود، هیچ کدم شی مزه نان مَره نمپچشه.“

آرزش پيروى مسيح

۲۵ يگ روز يگ جمعيت کته قد عيسى قتي مورفت و او روى خو ره دور ده دزوا گُفت:
۲۶ ”هر کسى که پيش ازمه بييه و از آته و آبه، خاتو و اولاد، برارو و خوارو و حتى از
جان خو تير نشنه، نميته پيرو مه شنه. ۲۷ هر کسى که صليب خو ره باله نگنه و از پشت
مه نييه، نميته پيرو مه شنه. ۲۸ کي آسته د مينکل شمو که قصد آباد کدون يگ برج ره
دشته بشه و اول شسته خرچ شى ره سنجش نکنه تا بنگره که توانايي تکميل کدون شى
ره دره يا نه؟ ۲۹ اگه نه، وختيکه او تادو شى ره بيله و توانايي تکميل کدون شى ره ندشته
بشه، هر کسى که بنگره، ريشخند کده. ۳۰ موگه: ’اي آدم آباد کدو ره شروع کد، مگم
توانايي تکميل کدون شى ره ندشت.’

۳۱ يا کدم پادشاه آسته که د خلاف ديگه پادشاه جنگ در بديه، بدون ازی که اول خوب
فکر کنه که آيا ميتنه قد لشکر ده هزار نفری د مقابل لشکر بيست هزار نفری که د خلاف
ازو مييه ايسته شنه؟ نه. ۳۲ چون اگه بيد که وس شى نمیکشه، د حالیکه ديگه پادشاه
هنوز دور آسته او قاصد خو ره رى مونه و شرطهای صلح ره پُرسان موکُنه. ۳۳ دمزی
رقم هيچ کدم از شمو ام نميتيد که پيرو ازمه شنيد تاکه تمام دارايي خو ره ايله نکُيد.

مثل نمک بے مزه

۳۴ نمک خوب آسته؛ ليکن اگه نمک مزه خو ره از دست بديه، چطور ميتنه که مزه شى
پس بييه؟ ۳۵ او نه بلده زمی کار مييه و نه بلده پارو، بلکه مردم او ره دور پورته مونه. هر
کسى که گوش شنوا دره، گوش بگيره!

مَثَلِ گوسپونِ گُمُشده

۱۵ دَ امزُو غَيْتِ مالیه‌گیرا و گُناهارا پگ شی جم مُوشد تا دَ تورای عیسی گوش بدیه. ۲ مگم فریسیا و عالمای دین نق نق کده مُوگفت: ”ای آدم گُناهارا ره دَ پیش خُو میله و قد ازوا نان مُوخوره.“

۳ اوخته عیسی اینی مَثَلِ ره دَزوا گُفت: ۴ ”اگه یکی از شُمو صد دانه گوسپو دَشته بَشه و یکی ازوا گُم شنه، آیا امو نود-و-نه گوسپو ره دَ بیابو ایله نمونه و بلده پالیدون امزُو گوسپونِ گُم شده نموره تا اُو ره پیدا کنه؟ ۵ وختیکه اُو ره پیدا کد، خوشی کده اُو ره دَ شانه خُو باله مونه ۶ و غیتیکه خانه رسید، اُو دوستا و همسایه‌گون خُو ره جم کده دَزوا مُوگه: ’قد مه خوشی کُنید، چراکه ما گوسپونِ گُمُشده خُو ره پیدا کدیم.‘ ۷ دَزی حساب ما دَز شُمو مُوگم که دَ عالمِ باله کلوتر خوشی مُوشه وختیکه یگ گُناهار توبه مونه نَسبت دَ نود-و-نه نفرِ عادلِ که احتیاج دَ توبه ندره.

مَثَلِ پیسه گُمُشده

۸ یا کُدم خاتو آسته که ده سیکه نُقره دَشته بَشه و غیتیکه یگ شی ره گُم کنه، چراغ ره روشو نکنه و خانه ره جارو کده خُوب نپاله تا اُو ره پیدا کنه؟ ۹ وختیکه اُو ره پیدا کد، اُو دوستا و همسایه‌گون خُو ره جم کده مُوگه: ’قد مه خوشی کُنید، چراکه ما سیکه گُمُشده خُو ره پیدا کدیم.‘ ۱۰ ما دَز شُمو مُوگم که دَمزی رقم دَ حُضورِ ملایکه های خُدا بخاطرِ یگ گُناهار که توبه مونه خوشحالی مُوشه.“

مَثَلِ باچه گُمراه شده

۱۱ عیسی اِدامه دده گُفت: ”یگ آدم بود که دُو باچه دشت. ۱۲ یگ روز باچه ریزه دَ آته

خو گُفت: 'آتی، حصّه که از مال-و-دارایی حق مه میرسه، دز مه بدی.' پس آته شی مال-و-دارایی خو ره د باین دُو باچه خو تقسیم کد.

^{۱۳} کلو روز تیر نشد که باچه ریزه هر چیزی که دشت جم کد و د یگ سرزمین دور رفت و د اُونجی مال-و-دارایی خو ره د عیاشی بریاد کد. ^{۱۴} وختیکه تمام دارایی خو ره خرچ کد، یگ قحطی سخت دمزو سرزمی پیدا شد که او سخت محتاج شد. ^{۱۵} پس او رفته مُزدور یکی از باشنده های امزو سرزمی شد؛ و او آدم امو باچه ره د دشت ری کد تا خوک های شی ره بچرنه. ^{۱۶} او باچه حتی خوش بود که از خوراک خوک ها کوره خو ره سیر کنه، لیکن هیچ کس دزو چیزی نمیدد.

^{۱۷} مگم یگ روز وختیکه او د خود آمد، او قد خود خو گُفت: 'مزدورای آته مه چیقس نان پریمو دره و حتی اضافی؛ ولی ما د اینجی از گُشنگی مورم. ^{۱۸} باله موشم و د پیش آته خو مورم و دزشی موگم: "آتی، ما د حضور خدا و د پیش از تو گناهکار استم؛ ^{۱۹} ما دیگه آرزش ازی ره ندرم که باچه تو گفته شنم. مره بحیث یکی از مزدورای خو قبول کو." ^{۲۰} اوخته او چابک باله شد و سون خانه آته خو ری شد.

د حالیکه او هنوز دور بود، آته شی او ره دید و دل شی دزو سوخت و دویده او ره د بغل خو گرفت و او ره ماخ کد. ^{۲۱} باچه شی دزو گُفت: 'آتی، ما د حضور خدا و د پیش از تو گناهکار استم؛ ما دیگه آرزش ازی ره ندرم که باچه تو گفته شنم.' ^{۲۲} مگم آته شی د خدمتگاری خو گُفت: 'زود کنید! خوبترین کالا ره بیرید و د جان شی بدید، انگشتی د دست شی کنید و چپلی ها ره د پای شی بدید. ^{۲۳} و گوسله چاغی ره اُورده حلال کنید تا بخوری و خوشحالی کنی، ^{۲۴} چراکه ای باچه مه مرده بود و پس زنده شده، گم شد و آلی پیدا شده.' و اونا د خوشحالی کدو شد.

^{۲۵} مگم باچه کته شی د کشت-و-کار بود. وختیکه او نزدیک خانه آمد، آواز ساز و بازی

ره شنید. ^{۲۶} اوخته او یکی از خدمتگارا ره کوی کده پُرسان کد: 'چی گپ آسته؟'
^{۲۷} خدمتگار د جواب شی گُفت: 'برار تُو اَمده و آته تُو گوسله چاغی ره حلال کده اوماغ
گرفته،' چراکه او ره صحیح-و-سلامت دُوباره پیدا کده. ^{۲۸} برار کُنه قار شد و نخواست
که د خانه داخل شنه. اوخته آته شی بُرو اَمد و پیش ازو زاری کد که خانه بییه. ^{۲۹} مگم
او د جواب آته خو گُفت: 'توخ کُو، سال ها آسته که ما مثل یگ غلام دز تُو خدمت کدیم
و هرگز از امر تُو سرکشی نکدیم. مگم تُو د تمام امزی وخت ها حتی یگ بَزغله ام دز مه
نددی تا قد دوستای خو میله کنم. ^{۳۰} لیکن وختیکه ای باچه تُو پس اَمد، امی کسی که
مال-و-دارایی تُو ره قد خاتونوی بدکار گم کد، تُو بلده شی گوسله چاغی ره حلال
کدی.' ^{۳۱} اوخته آته شی گُفت: 'باچه مه، تُو همیشه قد مه آستی و هر چیزی که درم از تُو
یه. ^{۳۲} آلی باید خوش بشی و خوشحالی کنی، چراکه برار تُو مُرده بود و پس زنده شده،
گم شدد و آلی پیدا شده!'"

مَثَلِ نَاظِرِ هُوشِيَارِ

۱۶ 'بعد ازو عیسی اینی مَثَلِ ره د یارای خو گُفت: "یگ آدم دولت مند بود که یگ ناظر
دشت؛ و دزو خبر دده شد که ناظر شی مال-و-دارایی ازو ره بر باد موکُنه. ^۲ پس او
ناظر ره طلب کد و دز شی گُفت: 'ای چی گیا آسته که د باره تُو میسنوم! حساب کار
خو ره دز مه بدی، چراکه تُو دیگه نَمیتنی ناظر مه بشی.' ^۳ ناظر قد خود خو گُفت: 'چیز
کار کنم، چون صاحب کار مه کار ناظری ره از مه میگیره؟ ما قوت بیل زدو ره ندرم و
از گدایگری ام شرم مه مییه. ^۴ آه! فامیدم که چیز کار کنم، تا بعد از برطرف شدن مه
از کار ناظری، مردم مره د خانه خو روی بدیه.'

^۵ پس او قرضدارای صاحب کار خو ره یگ یگ نفر کوی کده از نفر اول پُرسان کد: 'تُو
از صاحب کار مه چیکس قرضدار آستی؟' ^۶ او د جواب شی گُفت: 'صد خُم روغو.'

ناظرِ دَزُو گُفت: 'سَد خُو ره بَگیر و شِسته د زودی پَنجاه خُم نوشته کُو.'

^۷ بعد ازُو از یگ دیگه ازوا پُرسان کد: 'تُو چِقس قرضدار اَسْتی؟' اُو د جواب شی گُفت: 'صد بارِ خَر گندُم.' ناظرِ دَزُو گُفت: 'سَد خُو ره بَگیر و هشتاد خروار نوشته کُو.'

^۸ پس صاحبِ کار د ناظرِ خاین آفرین گُفت، چراکه اُو کارِ هوشیارانه کد؛ چُون مردُم امزی دُنیا د داد-و-گِرِفت د بَین نسل خُو از مردُم خُداشِناس کده هوشیارتر اَسْتِه. ^۹ ما دَز شُمُو مَوگِیم که د وسیله مال-و-دولتِ بے وفا دوستا پیدا کنید؛ تا د غیتیکه مال-و-دولت ره از دست میدید، اُمُو دوستا شُمُو ره د خانه های اَبَدی خوش آمدید بَگیه.

^{۱۰} کسی که د کار ریزه صادق بَشه، د کار کُنه ام صادق اَسْتِه و کسی که د کار ریزه ناراست بَشه، د کار کُنه ام ناراست اَسْتِه. ^{۱۱} پس اگه د باره مال-و-دولتِ بے وفا ناراست بَشید، کی مال-و-دولتِ حقیقی ره دَز شُمُو اِعتبار مونه؟ ^{۱۲} و اگه شُمُو د باره مالِ دیگر و صادق نَبشید، کی مالی ره که د آینده باید دَز شُمُو تعلق بَگیره دَز شُمُو میدیه؟

^{۱۳} هیچ غلام نَمیتنه که دُو بادار ره خدمت کُنه، چُون حتماً از یگ شی بد موبره و دیگه شی ره دوست میدنه، و یا د یگ شی وفادار مومنه و دیگه شی ره خار-و-حقیر حساب مونه. دَمزی رقم شُمُو نَمیتنید که ام بنده خُدا بَشید و ام بنده مال-و-دولت.

^{۱۴} فریسیا که پیسه-دوست بُود، وختی پگ امزی تورا ره شنید، اُو ره ریشخند کد. ^{۱۵} عیسی دَزوا گُفت: "شُمُو کسای اَسْتید که د نظرِ مردُم خودون ره دیندار نشو میدید، مگم خُدا از دلِهای شُمُو باخبر اَسْتِه؛ چُون چیزی که د پیشِ انسان اَرزِش کَلو دَره، د نظرِ خُدا زشت اَسْتِه.

^{۱۶} تورات و نوشته های اَنبیا تا زمانِ یحییِ راهنمای شُمُو بُود، لیکن از زمانِ یحییِ اِیسُو خوشخبری د باره پادشاهی خُدا اعلان شُدِه ری اَسْتِه و هر کس سخت کوشش مونه که

دَز شى داخِلِ شُنه. ^{۱۷} مگم نابُود شُدونِ آسمو و زمى آسوترِ آسته نِسبتِ دَزى كه يگ حرفِ توراتِ باطلِ شُنه.

^{۱۸} هر كسى كه خاتونِ خُو ره طلاقِ بديه و ديگه خاتو بگيره، او زنا مونه و هر كس قد خاتونى كه از شوى خُو طلاقِ شُده توى كُنه، او ام زنا مونه.“

مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتَمَنَدِ وَ غَرِيبِ

^{۱۹} عيسىِ اِدامه دده گُفت: ”يگ آدمِ دَوْلَتَمَنَدِ بُود كه كالايِ آرغوانى و كتانِ نَرَمِ مَويشيد و هر روز خُو ره قد خوشى دَ عيشِ-و-نوش تير موكد. ^{۲۰} دَ اونجى يگ آدمِ غريبِ دَ نامِ ايلعازر كه جان شى پُر از دانه بُود، دَ دانِ درگه ازو خاو بُود. ^{۲۱} ايلعازر دَ آرزو بُود كه از تُوته-و-پَرچه دِسترخونِ آدمِ دَوْلَتَمَنَدِ خود ره سير كنه. حتى سگا اَمده زخماى ازو ره مى ليسانيد.

^{۲۲} يگ روز امو آدمِ غريبِ فَوْتِ كد و ملايكة ها او ره دَ پالوى ابراهيمِ بُرد. اوخته آدمِ دَوْلَتَمَنَدِ ام فَوْتِ كد و دَفنِ شُد. ^{۲۳} مگم او دَ عالمِ مُردا دَ جاي كه دَ عذابِ بُود، چيمايِ خُو ره واز كد و از دُورِ ابراهيمِ ره ديد كه ايلعازر دَ پالوى شى شيشته. ^{۲۴} اوخته او دَ آوازِ بلند كوى كده گُفت: ’اى آته مه ابراهيم! دَز مه رَحْمِ كُو و ايلعازر ره رِي كُو تا كَلِكِ خُو ره دَ آو تر كده زبونِ مَرِه يَخِ كُنه، چُون ما دَ مَنِه امزى آتَشِ دَ عذابِ اَسْتُم.‘ ^{۲۵} مگم ابراهيمِ گُفت: ’باچه مه، دَ يادِ خُو بِيرو كه تُو دَ دُورونِ زندگى خُو چيزى خُوبِ ره نصيبِ شُدى و ايلعازر چيزاى بَدِ ره نصيبِ شُد، ليكنِ آلى اى آسوده يه و تُو دَ عذابِ اَسْتى.‘ ^{۲۶} علاوه ازى دَ مينكلِ ازمو و ازتو يگ غُوچى كُنه آسته، دَ اندازه كه هر كس بخايه ازينجى سُونِ ازتو تير شُنه، تير شُده نَمِيْتَنِه و ازونجى ام هيچ كس نَمِيْتَنِه سُونِ ازمو تير شُنه.‘ ^{۲۷} اوخته او گُفت: ’اى آته مه ابراهيم، از تُو خاهشِ مُونَمِ كه ايلعازر ره دَ خانه آته مه رِي كنى،‘ ^{۲۸} چُون ما پَنجِ بَرارِ دَرَمِ. او ره رِي كُو تا اونا ره باخبر كنه، نَشُنِه كه اونا ام

دَ امزی جای رَنج-و-عذاب بییه. ^{۲۹} اِبْرَاهِیم دَزُو کُفْت: 'اونا نوښته های مُوسی و اَنبیا ره دره؛ پس باید دَ تورای ازوا گوش بدیه. ^{۳۰} اُو کُفْت: 'اونا گوش نَمیدیه، آی آته مه اِبْرَاهِیم؛ لیکن اگه یگو کس از مُرده ها دَ پیش ازوا بوره، اونا از گناه های خُو توبه مونه. ^{۳۱} اِبْرَاهِیم دَزشی کُفْت: 'اگه دَ تورای مُوسی و اَنبیا گوش ندیه، حتی اگه یگو کس از مُرده ها ام زنده شنه، اونا توره شی ره قبول نمونه.'"

بَخْشِش و اِیْمَان

۱۷ ^۱ یگ روز عیسی دَ یارای خُو کُفْت: "امکان ندره که گُمراهیا نیه، مگم وای دَ حال کسی که گُمراهی دَ وسیله ازو مییه! ^۲ بلده ازو بهتر آسته که سنگ آسیا دَ گردون شی ازو شنه و اُو دَ چُقوری دریا پورته شنه نسبت دَزی که یکی امزی ریزه گینا ره گُمراه کنه. ^۳ پس احتیاط کُنید.

اگه یگ برار ایماندار تُو گناه کنه، اُو ره سرزنش کو؛ و اگه توبه کد، اُو ره بَخْش. ^۴ حتی اگه اُو روز هفت دفعه دَ ضد تُو گناه کنه و هفت دفعه دَ پیش تُو آمده بگه: 'ما توبه موم، تُو اُو ره بَخْش.'

^۵ اوخته رسولا دَ مولا عیسی کُفْت: "ایمان مو ره کلو کو."

^۶ مولا کُفْت: "اگه شمو دَ اندازه یگ تخم شرشم ايمان میدشتید، میتنستید که دَمزی درخت توت بگید، 'از ریشه خُو کنده شده دَ دریا شنده شو، و درخت از آید شمو موشد.'

مَثَلِ غُلامِ وِ بَادارِ

۷” کي د مينکل شمو د غلام خو که نو از قلبه کدو يا از گوسپو چرندو آمده موهگيه، زود شو، بيه د سر دسترخو بشي؟^۸ آيا دز شي نموهگيه: نان شاو ره بلده مه تيار کو و کمر خو ره بسته کده مره خدمت کو تا بخورم و وچی کنم؛ و بعد ازو خود تو بخور و وچی کو؟^۹ آيا شمو از غلام خو بخاطري که امر شمو ره د جای اورده تشکري مونيدي؟ نه.^{۱۰} پس شمو ام وختي پگ چيزاي ره که دز شمو امر شده انجام ميديد، بگيد: ’مو غلام هاي ناچيز آستي؛ مو فقط چيزي ره که وظيفه مو بود، انجام ددي.“

مَرِدِ سامِرِي شُکرگزارِ

۱۱ عيسى که سون اورشليم ري بود، او د وخت تير شدو از سرحد سامره و جليليه^{۱۲} د يگ آغيل داخل شد. دمزو غيت ده نفر کولي گرفته د دم روي شي آمد و دور ايسته شده^{۱۳} د آواز بلند گفت: ”يا مولا عيسى، دز مو رحم کو!“

۱۴ عيسى سون ازوا توخ کده گفت: ”بوريد و خودون ره د پيشوايو نشو بديد.“ اونا د حالیکه مورفت از مرض کولي پاک شد.^{۱۵} يکي ازوا وختي ديد که جور شده، دور خورد و قد آواز بلند خدا ره حمد-و- ثنا گفت.^{۱۶} و خود ره د پيش پای عيسى پورته کده از شي شکرگزارى کد. اي آدم يگ سامري بود.

۱۷ عيسى پُرسان کده گفت: ”آيا ده نفر نبويد که پاک شديد؟ پس امو نه نفر ديگه کجا آسته؟^{۱۸} آيا هيچ کس د مينکل ازوا پيدا نشد که دور خورده خدا ره حمد-و- ثنا بگيه بغير امزي بيگنه؟“^{۱۹} اوخته عيسى دزو گفت: ”باله شو و بورو. ايمان تو، تو ره جور کد.“

۲۰ یگ روز فریسیا از عیسی پُرسان کد که پادشاهی خُدا چی وخت مییه؛ اُو دَ جواب ازوا گُفت: ”پادشاهی خُدا قد نشانی ها نمیه که دیده شُنه؛ ۲۱ و نه ام مردُم مُوگه که ’اینه، دَ اینجی آسته، یا ’اونه، دَ اُونجی آسته،‘ چُون دَ حقیقت پادشاهی خُدا دَ مینکل شُمو آسته.“ ۲۲ بعد ازو دَ یارای خُو گُفت: ”روزای مییه که آرزو مُونید یکی از روزای «باچه انسان» ره بنگرید، ولے دیده نَمیتَید. ۲۳ مردُم دَز شُمو مُوگه، ’اینه، دَ اینجی آسته، یا ’اونه، دَ اُونجی آسته،‘ نَرَوید و اونا ره دُمبال نکَید، ۲۴ چُون رقمی که آتَشک میزنه و آسمو ره از یگ طرف تا دیگه طرف شی روشو مونه، «باچه انسان» ام دَ روزی اَمَدون خُو اَمو رقم آسته. ۲۵ مگم اوّل لازم آسته که «باچه انسان» کَلو رَنج-و-عذاب بنگره و دَ وسیله امزی نسل رد شُنه. ۲۶ اَمو رقم که دَ روزای نوح بُود، دَ روزای «باچه انسان» ام اَمو رقم مُوشه. ۲۷ دَ روزای نوح مردُم مُو خورد و وُچی مُو کد و خاتو میگرفت و شوی مُو کد تا روزی که نوح دَ کِشتی داخل شد و طوفان اَمده پگ ازوا ره نابُود کد. ۲۸ دَ روزای لوط ام اَمو رقم بُود: مردُم مُو خورد و وُچی مُو کد و مشغول خرید و فروش، کِشت-و-کار و خانه آباد کدو بُود. ۲۹ لیکن دَ روزی که لوط از شارِ سدوم بُر شد، آتَش و گوگرد از آسمو بارید و پگ ازوا ره نابُود کد. ۳۰ دَ روزی که «باچه انسان» ظاهر مُوشه ام اَمو رقم مُوشه.

۳۱ دَمزُو روز کسی که دَ بله بام آسته و یگو چیز شی دَ منه خانه منده، بلده گِرفتون شی تاه نَشُنه و کسی که دَ سر کِشت آسته، ام پس دَ خانه نَرَوه. ۳۲ سرگذشت خاتون لوط ره دَ یاد خُو بیرید! ۳۳ هر کسی که بخایه جان خُو ره حفظ کنه، اُو ره از دِست میدیه، مگم هر کسی که جان خُو ره از دِست بدیه، اُو ره دَ دِست میره. ۳۴ ما دَز شُمو مُوگیم، دَ اَمزُو شاو دُو نفر که دَ یگ جاگه خاو آسته، یگ شی بُرده مُوشه و دیگه شی مومنه. ۳۵ دُو خاتو که دَ یگ جای دِستاس مونه، یگ شی بُرده مُوشه و دیگه شی مومنه. ۳۶ [دَ امزی

رقم دُو نفرِ که دَ سرِ کِشتِ آسته، یگ شی بُرده مُوشه و دِیگه شی مُومنه.][“

^{۳۷} اوخته یارای شی پُرسان کد: ”دَ کُجا، یا مولا؟“ عیسی دَ جوابِ ازوا کُفت: ”دَ هر جای که لاش بَشه، لاشخورا ام دَ امونجی جم مُوشه.“

مَثَلِ خاتونِ بیوه و قاضی بے انصاف

۱۸ عیسی دَ یارای خُو یگ مَثَلِ اُورده اونا ره تشویق کد که اونا همیشه دُعا کنه و ناامید نَشنه. ^۲ او کُفت: ”دَ یگ شار یگ قاضی بُود که نه از خُدا ترس دَشت و نه دَ غَمِ مردُم بُود. ^۳ دَ امزُو شار یگ خاتونِ بیوه بُود که همیشه دَ پیشِ ازو میمد و مُوگُفت: ”دَ برابرِ مُخالِفِ مه دَ حق مه انصاف کُو.“ ^۴ قاضی تا یگ مُدت دَ غَمِ شی نَشُد، مگم دَ آخِرِ قد خود خُو کُفت: ”اگرچه از خُدا ترس ندرم و دَ غَمِ مردُم ام نییم، ^۵ ولے بخاطری که امی خاتو بلده مه دردِ سر شُده، ما دَ داد شی میرسُم تا دایم آمده مره دَ تنگ نکنه.“ ^۶ بعد ازو مولا عیسی کُفت: ”شُمو شنیدید که قاضی بے انصاف چی کُفت! ^۷ پس آیا خُدا دَ حقِ اِنِتخاب شُده های خُو که شاو و روز دَ پیشِ ازو ناله-و-فریاد مُونه، انصاف نمونه؟ آیا او دَ انصاف کدو دَ حقِ ازوا دیر مُونه؟ ^۸ ما دَز شُمو مُوگیم که او زود دَ حقِ ازوا انصاف مُونه. مگم وختیکه «باچه انسان» مییه، آیا او ایمان ره دَ مردُم رُوی زمی پیدا میتنه؟“

مَثَلِ دُعاى آدمِ فریسی و یگ مالیه‌گیر

^۹ بعد ازو عیسی اینی مَثَلِ ره دَ بعضی کسای که دَ بله خود خُو اطمینان دَشت و دِیگرو ره خار-و-حقیر حساب مُوكد، کُفت: ^{۱۰} ”دُو نفر دَ خانه خُدا رفت که عبادت کنه، یگ شی فریسی بُود و دِیگه شی یگ مالیه‌گیر. ^{۱۱} اوخته فریسی تنهای خُو ایسته شُده اینی رقم دُعا کد: ”آی خُدا، تُو ره شُکر مُونم که ما مِثَلِ دِیگه مردُم اَلّی حریص، ظالم و زناکار

نَبِيْمٌ وَ نَهْ اَمِ مِثْلِ اَمْزِي مَالِيهْ گِيرِ اَسْتُمْ. ^{۱۲} ما هفتَه دُو دفعه روزه ميگيرُم و از هر عايد خُو ده-يگ ميدُم.

^{۱۳} مگم مَالِيهْ گيرِ دُور ايسْتَه شُدُد و حَتِي سُونِ اَسْمُو اَمِ تُوخِ نَمُوكِد، بَلَكِه دَ سِيْنِه خُو زَدَه مُوگُفْت: 'خُدَايَا، دَز مه گُناهِكارِ رَحْمِ كُو!' ^{۱۴} ما دَز شُمُو مُوگُم كه اِي اَدَمِ مَالِيهْ گيرِ عَادِلِ حِسَابِ شُدَه دَ خَاْنِه خُو رَفْتِ نِسَبَتِ دَزُو اَدَمِ دِيگِه. چُون هر كَسِي كه خُو دَ رِه بَالِه حِسَابِ كَنِه، خَار-و-ذَلِيلِ مُوشِه و هر كَسِي كه خُو دَ رِه خَار-و-ذَلِيلِ حِسَابِ كَنِه، سَرِيلِنْدِ مُوشِه.“

عيسِي بچكِيچاي ريزه رِه بَرَكْتِ مِيدِيه

^{۱۵} مَرْدُمِ حَتِي بچكِيچاي ريزه رِه دَ پيشِ عيسِي مِيُورِدِ تا دَ سَرِ اَزُوا دِسْتِ بَكِشِه. مگم وَخْتِيكِه يارايِ شِي اِي كارِ رِه دِيد، اُونَا مَرْدُمِ رِه سَرزَنَشِ كَد. ^{۱۶} اِيكِنِ عيسِي بچكِيچاي ريزه رِه كُوي كَد و دَ يارا گُفْت: "بيلِيدِ كه بچكِيچاي ريزه پيشِ اَزْمِه بِيِيه و اُونَا رِه مَنَعِ نَكُنِيد، چراكِه پادشاهِي خُدا دَمزِي رَقْمِ كَسَا تَعْلُقِ دَرِه. ^{۱۷} ما حَقِيقَتِ رِه دَز شُمُو مُوگُم، هر كَسِي كه پادشاهِي خُدا رِه رَقْمِ يگِ بچكِيچِه قَبُولِ نَكُنِه، اُو هَرگِزِ دَزْشِي دَاخِلِ نَمُوشِه.“

اَدَمِ دَوْلَتْمَنَدِ و زِنْدَگِي اَبَدِي

^{۱۸} يكي از رَهْبِرا از عيسِي سَوَالِ كَدِه گُفْت: "اِي اُسْتادِ نِيك، ما چِيْزِ كارِ كُنْمِ تا صَاْحِبِ زِنْدَگِي اَبَدِي شُنْم؟" ^{۱۹} عيسِي اَزُو پُرْسَانِ كَد: "چرا مَرِه نِيكِ مُوگِي؟ هِيچِ كَسِ نِيكِ نِيِيه بَغِيْرِ از خُدا و بَس. ^{۲۰} تُو اَحْكَامِ شَرِيعَتِ رِه مِيدَنِي كه مُوگِه: 'زِنا نَكُو، قَتْلِ نَكُو، دُزِي نَكُو، شاهِدِي دَرُوعِ نَدِي، اَتِه و اَبِه خُو رِه اِحْتِرامِ كُو.“

^{۲۱} اَمُو اَدَمِ دَ جَوَابِ شِي گُفْت: "ما پَگِ اَمْزِيَا رِه از رِيْزِگِي دَ جايِ اُورْدِيم.“

۲۲ عیسی وختیکه ای ره شنید، دزو گُفت: ”هنوز یگ چیز کم دری؛ تمام دارایی خو ره سودا کو و پیسه شی ره د غریبا بدی؛ اوخته تو د عالم باله صاحب یگ گنج موشی. بعد ازو بیه و از مه پیروی کو.“ ۲۳ وختیکه ای توره ره شنید او غمگی شد، چراکه غدر دولت مند بود. ۲۴ عیسی که او ره غمگی دید، گُفت: ”چیقَس سخت آسته که آدمای دولت مند د پادشاهی خدا داخل شنه! ۲۵ تیر شدون اُشتر از نیفه سیزو آسوتر آسته نسبت د داخل شدون آدم دولت مند د پادشاهی خدا.“ ۲۶ کسای که ای توره ره شنید، گُفت: ”پس کی میتنه نجات پیدا کنه؟“

۲۷ مگم عیسی گُفت: ”چیزی که بلده انسان ناممکن آسته، بلده خدا ممکن آسته.“

۲۸ پترس گُفت: ”اینه، مو خانه-و-زندگی خو ره ایله کدی و از تو پیروی مونی.“

۲۹ عیسی دزوا گُفت: ”ما حقیقت ره دز شمو موگم، هیچ کسی ره پیدا نمیتید که خانه یا خاتو یا بچکیچا یا برارو و یا آته-و-آبه خو ره بخاطر پادشاهی خدا ایله کنه ۳۰ و چندین برابر شی ره د امزی دنیا پس د دست نیره و د عالمی که مییه صاحب زندگی ابدی نشنه.“

سوّمنه پیشگویی عیسی د باره مرگ و دوباره زنده شدون شی

۳۱ بعد ازو عیسی امو دوازده یار خو ره د یگ گوشه بُرد و دزوا گُفت: ”اینه، مو د اورشکیم موری و هر چیزی که د وسیله انبیا د باره «باچه انسان» نوشته شده، پوره موشه. ۳۲ چون او د دست مردمای غیر یهود دده موشه و اونا او ره ریشخند و توهین مونه و د بله شی تف اندخته ۳۳ او ره قمچی میزنه و او ره موکشه. ولے او د روز سوم دوباره زنده موشه.“ ۳۴ مگم یارای شی هیچ کدم امزی چیزا ره نفامید و امی توره شی ازوا پوشیده مند، یعنی چیزای که گُفته شد، اونا پی نبرد.

شفای گدایگر کور

^{۳۵} وختیکه عیسی دَ نزدیکِ شارِ اریحا رسید، یگ آدم کور دَ بغلِ راهِ شیشه بُود و گدایی مُوكد. ^{۳۶} وختی آوازِ جمعیتی ره که تیر مُوشد شنید، اُو پُرسان کد: “چی گپ آسته؟”

^{۳۷} بعضی ها دَزُو گُفت: “عیسای ناصیره تیر مُوشه.” ^{۳۸} اوخته اُو چیغ زده گُفت: “ای عیسی باچه داؤود، دَ بَله مه رَحْم کُو!”

^{۳۹} کسای که پیش پیش مورفت دَ بَله ازو هَیبت کد که چُپ شنه. مگم اُو دیگه ام بلندتر چیغ زده گُفت: “ای باچه داؤود، دَ بَله مه رَحْم کُو!”

^{۴۰} اوخته عیسی ایسته شد و امر کد که اُو نفر ره دَ پیش شی بیره. و غَیتیکه اُو نزدیک آمد، عیسی از شی پُرسان کد: ^{۴۱} “از مه چی میخاهی که بَلده تُو انجام بدیم؟”

آدم کور گُفت: “یا مولا، ما میخایم که بسم بَینا شئم.”

^{۴۲} عیسی دَز شی گُفت: “بَینا شو! ایمان تُو، تُو ره شفا دد.”

^{۴۳} اُو فوراً دوباره بَینا شد و خُدا ره ستایش کده از دُمالِ عیسی ریی شد. وختیکه مردُم ای کار ره دید پگ شی خُدا ره حمد-و-ثنا گُفت.

زکای مالیه گیر

۱۹ ^۱ عیسی دَ اریحا داخل شد تا از مَنه شار تیر شنه. ^۲ دَ اُونجی یگ آدم دَ نام زکا بُود که اُو رئیس مالیه گیرا و آدم دولت مند بُود. ^۳ اُو میخاست بنگره که عیسی کی آسته، مگم بخاطر بیر-و-بارِ مردُم نَنست که بنگره، چُون قد شی کوتاه بُود. ^۴ اوخته اُو پیش دَویده

دَ یگِ دِرِختِ اَنجِرِ بِالِه شُدْ کِه عِیسی رِه بَنگرِه، چِراکِه اَو اَمزُو رَاه تیر مَوْشُد.

^۵ وختیکه عیسی دَ اَمزُو جَای رَسید، اَو بِالِه تُوخ کد و دَز شِی گُفت: ”زَکَا، زُود از دِرِخت تاه شو، چُون اَمروز باید دَ خانِه تُو بِشِینم.“ ^۶ پَس اَو دِستی تاه اَمده قَد خوشی عِیسی رِه دَ خانِه خُو بُرد. ^۷ اوخته پگِ کَسای کِه اِی واقِعِه رِه دید، نِقِ نِقِ کده گُفت: ”اَو دَ خانِه یگِ آدَم گُناهکار رفته مِهمو شُد.“

^۸ مَگم زَکَا ایسته شُدِه دَ مَولا عِیسی گُفت: ”یا مَولا، اینِه، ما نِیمِ دارایی خُو رِه دَ غریبا مَویخشم و اگِه از یگو کس کُدم چِیز رِه بازی دده گِرِفته بشم، چار چند شِی رِه پَس مِیدم.“

^۹ عِیسی دَزُو گُفت: ”اَمروز نِجات دَ اِی خانِه اَمد، چِراکِه اِی نَفَر اَم اَوْلادِه اِبْرَاهیم اَسْتِه. ^{۱۰} چُون «باچِه اِنسان» اَمده تا گُم شُدِه ها رِه پُپاله و نِجات بَدیه.“

یگِ مَثَلِ دَ بارِه مَسِیحِ و پادشاهی آیندِه شِی

^{۱۱} دَ حالیکه اَونا دَ اَمزی توره گوش مِیدد، عِیسی اِدامِه دده یگِ مَثَلِ اُورد، چِراکِه اَو دَ نَزْدِیکِ اورشَلِیم بود و اَونا فِکْر مَوکد کِه پادشاهی خُدا دَ اَمزُو زَمان قَد داخِل شُدون عِیسی دَ اورشَلِیم ظاهِر مَوْشِه. ^{۱۲} و اَو گُفت: ”یگِ آدَمِ نامتُو دَ یگِ سِرزَمینِ دُور رِی بود تا مَقامِ پادشاهی رِه بَلدِه خُو حاصِل کِنه و پَس دَ جَای خُو بیه. ^{۱۳} اوخته اَو ده نَفَر از غلامای خُو رِه کُوی کد و بَلدِه ازوا ده خَلطِه پِیسه دده گُفت: ’قَد اَمزیا تِجارت کُنید تا وختیکه ما پَس بییم.‘ ^{۱۴} لیکن باشنده های مُلک شِی اَمزُو آدَم بَد مَوبُرد و اَونا قاصِدا رِه از پُشت شِی رِی کده دَ شهنشاه گُفت: ’مو نَمیخاهی کِه اِی آدَم دَ سِر اَزمو پادشاهی کِنه.‘

^{۱۵} وختیکه اَو مَقامِ پادشاهی رِه حاصِل کده پَس اَمد، اَو اَمر کد تا اَمو غلاما کُوی شَنه

که او د زوا پیسه دده بود. او میخاست پی بیره که هر کدم شی چیقس فایده کده.

^{۱۶} اوخته اولنه آمده گفت: 'صاحب، خلطه پیسه تو ده خلطه پیسه دیگه فایده کده.' ^{۱۷} پادشاه دزو گفت: 'آفرین، ای غلام خوب. ازی که تو د باره چیز کم راست-و-صادق بودی، تو حکمران ده شار بش.' ^{۱۸} دو منه شی آمده گفت: 'صاحب، خلطه پیسه تو پنج خلطه پیسه دیگه فایده کده.' ^{۱۹} پادشاه دزو گفت: 'تو د بله پنج شار حکمرانی کو.'

^{۲۰} بعد ازو سو منه آمده گفت: 'صاحب، اینه خلطه پیسه تو. ما ای ره د یگ رخت پیچنده نگاه کدم، ^{۲۱} چون از تو ترس خوردم، چراکه تو یگ آدم سختگیر آستی؛ چیزی ره که د پیش کس نه ایشته، از شی میگیری و چیزی ره که کشت نکدی، درو مونی.' ^{۲۲} پادشاه دزو گفت: 'ای غلام شریر! ما تو ره قد توره های خود تو قضاوت مونم! تو میدنستی که ما سختگیر آستم، چیزی ره که نه ایشتم میگیرم و چیزی ره که کشت نکدیم درو مونم؛ ^{۲۳} پس چرا پیسه مره د صراف ندی تا وختیکه پس آمده بودم، او ره قد فایده شی میگرفتم؟'

^{۲۴} اوخته د حاضر پادشاه گفت: 'خلطه پیسه ره ازو بگیرد و د کسی بدید که ده خلطه پیسه دره.' ^{۲۵} اونا گفت: 'صاحب، او فعلاً ده خلطه پیسه دره.' ^{۲۶} پادشاه گفت: 'ما دز شمو موگیم، هر کسی که دره دزو دیگه ام دده موشه، مگم هر کسی که ندره، چیزی ره که دره ام از شی گرفته موشه.' ^{۲۷} و آلی دشمنای مره که نمیخاست ما د بله ازوا حکمرانی کنم، اونا ره د اینجی بیرید و د حضور مه بکشید."

داخل شدن عیسی د شار اورشلیم

^{۲۸} بعد از گفتون امزی مثل، عیسی پیش شده سون اورشلیم ری شد. ^{۲۹} وختیکه او د بیت-فاجی و د بیت-عنیا رسید، د جایی که کوه زیتون گفته موشد، دو نفر از یارای خو ره ری کده ^{۳۰} دزوا گفت: "د آغیلی که روی د روی آسته بورید. وختیکه دز شی داخل

شُنید، یگ کُره اُلاغ ره پیدا مُونید که د اُونجی بسته یه و هرگز کس د بَله ازو سوار نَشده؛
او ره واز کده بیرید. ^{۳۱} اگه یگو کس از شُمو پُرسان کنه که 'چرا ای ره واز مُونید؟' فقط
دزو بُوکید که 'مولا ای ره لازم دَره.'"

^{۳۲} پس نفرای ره که ری کد حَرکت کد و امو رقم که دزوا گُفتد، کُره اُلاغ ره پیدا کد.
^{۳۳} وختیکه کُره اُلاغ ره واز موكد، صاحبای شی ازوا پُرسان کده گُفت: "چرا کُره اُلاغ ره
واز مُونید؟" ^{۳۴} یارا گُفت: "مولا ای ره لازم دَره." ^{۳۵} پس اونا کُره اُلاغ ره د پیش عیسی
اُورد و چپن های خور ره د بَله شی اندخته عیسی ره د بَله شی سوار کد. ^{۳۶} و امی که
عیسی ری شد، مردم چپن های خور ره د راه شی د اوار کدو شد.

^{۳۷} وختیکه د نزدیک سرشیوکی کوه زیتون رسید، پگ جمعیت پیروای شی د خوشحالی
کدو شد و خدا ره بلده تمام مُعجزای که دیدد قد آواز بلند ستایش کده ^{۳۸} گُفت:

"مبارک آسته پادشاهی که د نام خداوند مییه!

صُلح-و-سلامتی د عالم باله

و بزرگی-و-جلال د بلندترین جای عالم باله!"

^{۳۹} اوخته بعضی از فریسیا از مینکل جمعیت مردم گُفت: "اُستاد، پیروای خور ره سرزنش
کو که چپ شنه!"

^{۴۰} عیسی د جواب ازوا گُفت: "ما دز شُمو مَوگیم، اگه اونا چپ شنه، سنگا د صدا
مییه."

^{۴۱} وختیکه عیسی د اورشلیم نزدیک شده شار ره دید، د چخرا کدو شد ^{۴۲} و گُفت: "کشکه
تو ام امروز پی موبردی که چیزخیل صُلح-و-سلامتی میره؛ مگم آلی امو چیزا از

چیمای تو تاشه منده. ^{۴۳} پس روزای د بَلِه تو مییه که دُشمنای تو د گِرداگرد تو سَنگر جور مونه و گرد تو ره گِرِفته از هر طرف تو ره محاصره مونه. ^{۴۴} اونا تو ره د خاک برابر کده بچکچای تو ره د مَنه تو نابود موکنه و نميله که د مَنه تو یگ سنگ ام د بَلِه دیگه سنگ باقی بُمَنه، چون تو زمانی ره که خُدا د بَلِه تو نظر کد، پی نبردی.

بُر کدون سَواداگرا از خانه خُدا

^{۴۵} بعد ازو عیسی داخلِ خانه خُدا رفت و د بُر کدون کسای شروع کد که د اُونجی خرید-و-فروش موکد ^{۴۶} و گُفت: ”نوشته شده که

‘خانه مه جای عبادت آسته؛ مگم شمو ای ره غار دُزا جور کدیدا!’

^{۴۷} ازو بعد عیسی هر روز د خانه خُدا تعلیم میدد، مگم پیشوایونِ عالی مقام، عالمای دین و کئه کلونای قوم پُشت یگ فرصت میگشت که او ره از بین بیره، ^{۴۸} لیکن هیچ فرصت پیدا ننتست، چرا که تمام مردم دلبسته تورای شُد که ازو میشنید.

قُدرت و اِختیاراتِ عیسی

۲۰ یگ روز د حالیکه عیسی د خانه خُدا مردم ره تعلیم میدد و خوشخبری ره اعلان موکد، پیشوایونِ عالی مقام، عالمای دین و ریش سفیدا آمد ^۲ و سوال کده گُفت: ”دز مو بگی که قد کدم اِختیار ای کارا ره مونی و کی ای اِختیار ره دز تو دده؟“

^۳ او د جواب ازوا گُفت: ”ما ام از شمو یگ سوال پُرسان مونم و شمو دز مه جواب بدید: ^۴ آیا غُسلِ تعمیدِ یحیی از عالمِ باله بود یا از انسان؟“ ^۵ اونا قد یگدیگه خو مشوره کده گُفت: ”اگه بگی که از عالمِ باله بود، اوخته او موگیه، پس چرا دزو ایمان نوردید؟“

۶ و اگه بگی که از انسان بود، مردم پگ شی مو ره سنگسار مونه، چون اونا عقیده دَره که یحیی پیغمبر بود. ۷ پس اونا د جواب شی گُفت: ”مو نمیدنی که از کجا بود.“

۸ اوخته عیسی دزوا گُفت: ”ما ام دز شمو نموگم که قد کدم اختیار ای کارا ره انجام میدیم.“

مَثَلِ باغوانای ظالم

۹ بعد ازو عیسی اینی مَثَل ره د مردم گُفت: ”یگ آدم یگ باغ انگور جور کد و او ره د باغوانا اجاره دد و خود شی بلده کلو وخت د سفر رفت. ۱۰ د فصل انگور او یگ غلام خور ره د پیش باغوانا ری کد تا اونا حق شی ره از حاصل باغ انگور بدیه؛ مگم باغوانا غلام ره لت-و-کوب کده دست خالی ری کد. ۱۱ اوخته او یگ غلام دیگه ره ری کد؛ مگم اونا او ره ام لت-و-کوب کده تحقیر کد و دست خالی ری کد. ۱۲ بعد ازو غلام سوّم خور ره ری کد؛ مگم اونا او ره ام زخمی کده از باغ برو پورته کد. ۱۳ پس صاحب باغ قد خود خو گُفت: ’چیز کار کنم؟ بیه، باچه دوست دشتنی خور ره ری مونم؛ شاید اونا دزو احترام کنه!‘ ۱۴ مگم وختی باغوانا او ره دید، اونا د بین خو مشوره کده گُفت: ’اینمی وارث آسته. بیید که ای ره بکشی تا میراث شی از مو شنه.‘ ۱۵ پس اونا او ره از باغ انگور برو پورته کد و کُشت.

آلی صاحب باغ قد ازوا چیز کار مونه؟ ۱۶ او مییه و امو باغوانا ره نابود مونه و باغ انگور ره د دیگه نفرا تسلیم مونه.“

وختیکه مردم ای تورا ره شنید، اونا گُفت: ”خدا نکنه.“

۱۷ عیسی سون ازوا توخ کده گُفت: ”پس مقصد امزی نوشته چی آسته که موگیه:

سنگی ره که اُستاکارا رد کد

سنگِ مُهمِ تادو شُده.

^{۱۸} هر کسی که د بِلِه امزو سنگ بُفته تکه-و-پرچه موشه؛

و اگه امو سنگ د بِلِه کدم کس بُفته، او ره جو جو مونه.

^{۱۹} وختی پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین پی بُرد که ای مثل ره د ضِدِ ازوا کُفته، اونا قصد کد که او ره د امزو ساعت دستگیر کنه، مگم اونا از مردم ترس خورد.

جوابِ عاقلانه

^{۲۰} پس نظرِ ازوا د عیسی بُود و اونا جاسوسای خور ره ام ری کد. امو جاسوسا خود ره راستکار نشو میدد تا عیسی ره قد تورِه خود شی د دام بندزه و تا او ره د حکمران و اختیاردارای والی تسلیم کنه. ^{۲۱} اوخته اونا ازو پُرسان کده کُفت: ”اُستاد، مو میدنی که تورِه تو و تعلیم تو دُرست اُسته و از کس طرفداری نمونی، بلکه راهِ خُدا ره د راستی تعلیم میدی. ^{۲۲} آیا مالیه ددو د قیصر بلده مو روا اُسته یا نه؟“

^{۲۳} لیکن عیسی که حیلِه-و-مکرِ ازوا ره فامید، دزوا کُفت: ^{۲۴} ”یگ سِکه یگ دیناری ره دز مه نشو بدید. امی عکس و نشان از کی اُسته؟“

اونا کُفت: ”از قیصر.“ ^{۲۵} عیسی دزوا کُفت: ”پس چیزی ره که از قیصر اُسته د قیصر بدید و چیزی ره که از خُدا اُسته د خُدا.“

^{۲۶} خلاصه، اونا نَتَنِست که او ره د پیشِ مردمِ قد تورِه شی د دام بندزه و اونا از جوابِ ازو حیرو شُده چپ مند.

بَحْث دَ بَارِه قِيَامَت

^{۲۷} اوخته بعضی از صدوقیا که مُنکرِ قیامت آسته دَ پیشِ عیسی آمد ^{۲۸} و ازو سوال کده گُفت: ”اُستاد، موسی بلده ازمو نوشته کده که اگه برارِ یگ آدم بُمَره و خاتون شی بے اولاد دَ جای شی بُمَنه، او آدم باید قد امزو خاتو توی کنه و بلده برارِ خو اولاد پیدا کنه. ^{۲۹} یگ زمان هفت برار بود؛ اولنه شی خاتو گرفته بے اولاد مُرد. ^{۳۰} بعد ازو دوّمنه ^{۳۱} و سوّمنه ام امو خاتو ره گرفت تا برارِ هفتم و پگ شی بے اولاد مُرد. ^{۳۲} دَ آخرِ امو خاتو ام مُرد. ^{۳۳} پس دَ روزِ قیامت او خاتون کدم ازوا موشه؟ چون هر هفت شی او ره خاتو کدد.“

^{۳۴} عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”مردمای امزی عالم خاتو میگیره و شوی مونه. ^{۳۵} مگم کسای که لایقِ عالمِ باله و قیامتِ مُرده ها آسته، نه خاتو میگیره و نه شوی موکنه. ^{۳۶} دَ حقیقت اونا نمومره، چراکه اونا مثلِ ملایکه ها آسته و بچکیچای خدا گُفته موشه و مردمای آسته که قیامت ره تجربه مونه. ^{۳۷} مگم دَ باره قیامتِ مُرده ها، موسی خود شی دَ موضوعِ «بوته سوزان» واضح کد وختیکه خداوند ره خدای ابراهیم، خدای اسحاق و خدای یعقوب گُفت. ^{۳۸} پس او خدای مُرده ها نییه، بلکه خدای زنده ها آسته، چون دَ پیشِ ازو پگ زنده یه.“

^{۳۹} اوخته بعضی از عالمای دین دَ جوابِ شی گُفت: ”اُستاد، خوب گُفتی.“ ^{۴۰} و بعد ازو اونا دیگه جرات نکد که ازو سوال کنه.

^{۴۱} اوخته عیسی دَ زوا گُفت: ”مردم چطور میتنه بگیه که مسیح اولاده داوود آسته، ^{۴۲} دَ حالیکه داوود خود شی دَ کتابِ زبور موگیه:

’خداوند دَ مولای مه گُفت:

”دِ دِسْتِ رَاسْتِ مِه بَشِي،

۴۳ تا دُشْمَنای تُو ره تِی پِی زِیرِ پایِ تُو جورِ کُنم.“

۴۴ پس اگه داؤود مسیح ره مولا مَوگه، چِطور مِیتنه که باچه شی بَشه؟“

ریاکاری

۴۵ دَ حالیکه پگِ مردُمِ گوشِ مَوکد، عِیسی دَ یارایِ خُو کُفت: ۴۶ ”از عالِمایِ دینِ خود ره احتیاطِ کُنید، از کسایِ که خوشِ دَره قد چِپِنِ هایِ دِرازِ ای سُو-و-اوسُو بگرده و دَ کوچه-و-بازارِ اِحترامِ شُنه؛ اونا خوشِ دَره که دَ عِبادتِ خانه ها چوکِی هایِ مُهمِ ره دَشته بَشه و دَ مهمانی ها دَ باله-جایِ بَشینه. ۴۷ اونا خانه هایِ خاتونوی بیوه ره قُورتِ مونه و از رُویِ ریاکاریِ نمازِ خُو ره دِرازِ مونه. اونا محکومیتِ سخت تر ره مینگره.“

هدیه بیوه غریب

۲۱ ۱ عِیسی توخِ کد و دید که مردُمایِ دولتَمندِ هدیه هایِ خُو ره دَ صندُوقِ بیتِ اُمالِ میندزه. ۲ دَمزُو غیتِ یگِ خاتونِ بیوهِ غریبِ ره دید که دُو سِکه دَ اُونجیِ اَندخت. ۳ اوخته عِیسی کُفت: ”ما حقیقتِ ره دَزِ شُمُو مَوگم، امی خاتونِ بیوهِ غریبِ از پگِ ازوا کده کلوترِ اَندخت، ۴ چراکه پگِ ازوا از کلونیِ داراییِ خُو اَندخت، مگم اُو از غریبیِ خُو تمامِ دار-و-نَدارِ زندگیِ خُو ره اَندخت.“

خرابی خانه خُدا و بلا هایِ آخِرِ زمان

۵ دَ حالیکه بعضی کسا دَ باره خانه خُدا گپِ میزد و مَوگُفت که چِطور قد سنگایِ نُوربند و تُحفه هایِ وَقفِ شُدِه نَقش-و-نِگارِ شُدِه، عِیسی کُفت:

۶” یگ روز مییه که امزی چیزای که مینگرید، یگ سنگ ام د بِلِه دیگه سنگ باقی نمومنه، بلکه پگ شی زیر-و-زیر موشه.“

۷” اونا ازو پُرسان کده گُفت: ”اُستاد، ای واقعه چی وخت رُخ میدیه و نشانی نزدیک شُدون امزی واقعه چی آسته؟“

۸ عیسی گُفت: ”هُوش خُو ره بگیری که کس شُمور ره گُمراه نکنه. چُون غَدِر کسا د نام ازمه مییه و مَوگیه که ’ما امو اُسْتَم‘ و ام مَوگیه ’اخر زمان نزدیک آسته‘، از پُشت ازوا نروید. ۹ وختیکه خبر جنگ ها و شورش ها ره میشنوید، ترس نخورید؛ چُون لازم آسته که اوّل امی واقعه ها رُخ بدیه، لیکن اُخر زمان دِستی نمییه.“

۱۰ و ادامه دده دزوا گُفت: ”یگ قوم د ضِدِ قَوْمِ دیگه و یگ مَمَلکت د ضِدِ مَمَلکتِ دیگه باله موشه؛ ۱۱ زلزله های سخت رُخ میدیه و د جای های مُختَلِفِ قحطی ها و مَرَضِ وُبا پیدا موشه و نشانی های ترسناک و علامت های بزرگ از آسمو ظاهر موشه. ۱۲ مگم پیش از تمام امزی واقعه ها مردُم شُمور ره دستگیر کده آزار-و-آذیت مونه و بخاطر نام ازمه شُمور ره د شورای عبادت خانه ها تسلیم مونه، د بندی خانه ها میندزه و د حُضورِ پادشایو و والی ها موبره. ۱۳ مگم ای بلده شُمور یگ فرصت آسته که د باره ازمه شاهدهی بدید. ۱۴ د فکر شُمور بَشه که پیش از پیش آمادگی نگیری که بلده دفاع از خود چی بگید، ۱۵ چُون ما دز شُمور قُدرتِ بیان و حکمت میدیم، تا هیچ کُدم از مُخالِفین شُمور تَوان مُقاومت و رد کدون توره شُمور ره ندشته بَشه. ۱۶ حتی آته و آبه، برارو، قوما و دوستای شُمور، شُمور ره د دُشمو تسلیم مونه و بعضی های شُمور ره د قتل میرسنه. ۱۷ پگ مردُم بخاطر نام ازمه از شُمور بد موبره. ۱۸ مگم یگ تار موی از سر شُمور ضایع نموشه. ۱۹ شُمور د وسیله صبر-و-حوصله جان های خُو ره نجات میدید.“

پیشگویی د باره تباہی شار اورشليم

۲۰” وختی مینگرید که اورشليم د وسیله لشکر ها محاصره شده، بدیند که تباہی شی نزدیک آسته. ۲۱ اوخته کسای که د یهودیه آسته د کوه ها دوتا کنه و کسای که د شار آسته بر شنه و کسای که د اطراف آسته د شار داخل نشنه؛ ۲۲ چون امو روزا، روزای انتقام آسته تا تمام چیزای که نوشته شده پوره شنه. ۲۳ وای د حال خاتونوی که شکامتو بشه یا نلغه شیرخور دشته بشه، چراکه مصیبت سخت د بله زمی مییه و غضب خدا د سر امزی قوم نازل موشه. ۲۴ اونا د دم شمشیر موفته یا د مینکل تمام ملت های غیر یهود اسیر برده موشه و اورشليم د وسیله مردمای غیر یهود پایمال موشه تا وختیکه دورون مردمای غیر یهود تیر شنه.

پس آمدون مسیح

۲۵ بعد ازو د آفتو، ماهتو و ستاره ها نشانی ها ظاهر موشه و د روی زمی پریشانی د مینکل ملت های مییه که د وسیله غرش و جلیه های دریا گنگس-و-گیج شده. ۲۶ مردم د باره چیزی که د بله دنیا آمدنی آسته بوی بر شده از ترس بے حال موشه، چون قدرت های آسمونا تکان موخوره. ۲۷ اوخته اونا «باچه انسان» ره مینگره که د بله اور خن قدرت و جلال بزرگ مییه. ۲۸ پس وختیکه رخ ددون امزی چیزا شروع موشه، ایسته شنید و سر های خو ره باله کنید، چراکه نجات شمو نزدیک آسته.“

پند از مثل درخت انجیر

۲۹ بعد ازو عیسی بلده ازوا اینی مثل ره گفت: ”درخت انجیر و دیگه درختا ره بنگرید. ۳۰ امی که بلگای ازوا بر موشه، شمو مینگرید و موفامید که آلی تایستو نزدیک آسته. ۳۱ امی رقم شمو ام وختی مینگرید که ای چیزا واقع موشه، بفامید که پادشاهی خدا

نزدیک شده.

^{۳۲} ما حقیقت ره دَز شُمُو مُوگَم، تا تمام امزی چیزا واقع نَشُنه، ای نسل از بَین نَموره.
^{۳۳} آسمو و زمی از بَین موره، ولے کلام از مه هرگز از بَین نَموره.

اِنْتَظَارِ بَلَدِه پَس اَمَدُونِ مَسِيحِ

^{۳۴} پَس هُوش خُو ره بَگَیَرِید، نَشُنه که دل های شُمُو زیر بارِ عِیاشی، نِشه و تَشویشای زِندگی بوره و اَمُو روز بے بلغه شُمُو ره رقمِ یگ دام گِرِفَتار کُنه. ^{۳۵} چُون اُو روز دَ بِلَه یگ باشنده های رُوی زمی مییه. ^{۳۶} پَس همیشه آماده بَشِید و دُعا کُنید تا تَوَانایی شی ره دَشْتَه بَشِید که از تمام امزی چیزای که رُخ دَدَنی آسته خلاصی پَیدا کُنید و دَ حُضُور «باچه انسان» ایسته شُنید.

^{۳۷} دَمزی رقمِ عِیسی دَ غَیْتِ رُوز دَ خَانِه خُدا تَعْلِیم مِیدَد و دَ وختِ شَاو از شَار بُر شُدِه شَاو ره دَ یگ کوه که کوه زیتون کُفته مُوشُد، تیر مُوکد. ^{۳۸} و مَرْدَم صَبَاح گاه دَ پِیش اَزُو دَ خَانِه خُدا مِیَمَد تا تَعْلِیم شی ره گوش بَگیره.

تَصْمِیمِ قَتْلِ عِیسی

^{۲۲} ^۱ عَیدِ فَطِیرِ که عَیدِ پِصَح ام کُفته مُوشُد، نزدیک بُود. ^۲ پِیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دِین دَ تَلَاشِ اَزی بُود که عِیسی ره خَپ-و-چُپ دَ قَتْلِ بَرَسَنه، چُون اَوْنَا از مَرْدَم ترس مُوخورد.

^۳ دَمزُو غَیْتِ شَیْطُو دَ پُوسْتِ یَهُودَا که اِسْخَرِیوْطی کُفته مُوشُد و یکی از دوازده یارای عِیسی بُود، دَر اَمَد؛ ^۴ و اُو رَفْتَه قَد پِیشوایونِ عالی مقام و قَوْمَدانای مُحَافِظِینِ خَانِه خُدا

مشوره کد که چی رقم عیسی ره دزوا تسلیم کُنه.^۵ اونا خوشحال شد و قول دد که بلده ازو پیسه میدیه.^۶ یهودا قبول کد و پشت یگ فرصت میگشت تا د نبود مردم عیسی ره دزوا تسلیم کُنه.

آخری شام عیسی قد یارای شی

۷ پس روز عید فطیر که دمزو روز باره پصح باید قربانی شنه رسید.^۸ اوخته عیسی پترس و یوحنا ره ری کده گفت: ”بورید و نان پصح ره بلده مو تیار کُنید تا بخوری.“^۹ اونا پُرسان کد: ”د کجا میخاهی که نان ره تیار کنی؟“^{۱۰} او دزوا گفت: ”وختیکه د شار داخل موشید، یگ آدم قد شمو روی د روی موشه که یگ کوزه او ره موبره. از پشت ازو بورید و د خانه که او موره داخل شنید^{۱۱} و د صاحب خانه بگید، ’استاد موهگه، مهمونخانه مه د کجا یه تا نان پصح ره قد یارای خو د اونجی بخورم؟‘^{۱۲} اوخته او یگ اتاق کته ره د باله خانه دز شمو نشو میدیه که فرش شده آسته. د اونجی بلده مو تیاری بگیریید.“

۱۳ پس اونا رفت و امو رقم که عیسی دزوا گفتد، تمام چیزا ره پیدا کد و نان پصح ره تیار کد.

۱۴ وختیکه ساعت نان خوردو رسید عیسی قد دوازه رسول خو د سر دسترخو ششت.
۱۵ اوخته او دزوا گفت: ”ما کلو شوق دشتُم که امی نان پصح ره پیش از رنج-و-عذاب خو قد شمو بخورم.“^{۱۶} چون ما دز شمو موگم که دیگه نان پصح ره نموخورم تا غیتیکه ای قربانی د پادشاهی خدا پوره شنه.“

۱۷ اوخته او جام ره د دست خو گرفته شکرگزاری کد و گفت: ”ای ره بگیریید و د مینکل خو تقسیم کنید،^{۱۸} چون ما دز شمو موگم که بعد ازی از میوه تاگ انگور دیگه وچی

نَمُونَم تا وختیکه پادشاهی خُدا بییه.

^{۱۹} بعد از و نان ره گِرِفَت و شُکرگُزاری کده تُوته کد و دَ یارای خُو دَده گُفت: ”ای جِسَم مه آسته که بَلده نِجات شُمُو دَده مُوشه. ای مَراسِم ره دَ یادِ ازمه دَ جای بیرید.“ ^{۲۰} دَ عینِ رَقم، بعد از نان خوردو جام ره گِرِفَت و گُفت: ”ای جام عهدِ نو آسته که قد خُون مه بسته مُوشه؛ خُون مه بَلده بَخَشِشِ گُناهای شُمُو ریختنده مُوشه. ^{۲۱} مگم اینه، دِستِ کسی که مَره تسلیم مونه قد ازمه قتی دَ دِسترخو دِراز مُوشه. ^{۲۲} «باچه انسان» امو رَقم که بَلده شی تعیین شُده، ازی دُنیا موره، مگم وای دَ حالِ کسی که دَ وسیله ازو تسلیم مُوشه!“ ^{۲۳} اوخته یارا از یگدیگه خُو دَ پُرسان کدو شد که کُدم شی دِست دَمزی کار میزنه.

بَحْث دَ باره بُزرگی

^{۲۴} دَ امزو غِیت دَ بَینِ یارا جنجال پیدا شُد که دَ مینکلِ ازوا کی بُزرگتر آسته؟

^{۲۵} عیسی دَزوا گُفت: ”پادشاه های مردمای غیرِ یهود دَ بله ازوا باداری مونه و صاحبای قُدرت خودون ره آدمای سخی میدنه. ^{۲۶} مگم شُمُو ای رَقم نَبَشید، بلکه بُزرگترین دَ بَینِ شُمُو باید مثلِ ریزه‌ترین بَشه و رهبرِ مثلِ یگ خدمتگار. ^{۲۷} چُون کی بُزرگ آسته: کسی که دَ سرِ دِسترخو میشیننه یا کسی که خدمت مونه؟ آیا کسی که دَ سرِ دِسترخو میشیننه بُزرگتر نییه؟ مگم ما دَ مینکلِ شُمُو مثلِ یگ خدمتگار اَسْتُم.

^{۲۸} شُمُو کسای اَسْتید که دَ آزمایش ها قد مه ایسته بُودید. ^{۲۹} پس امو رَقم که آته مه دَز مه یگ پادشاهی عطا کد، ما ام دَز شُمُو عطا مُونَم ^{۳۰} تا شُمُو دَ پادشاهی مه دَ دِسترخون مه شِشته بُخورید و وُچی کنید و دَ تَخْت ها شِشته دَ بله دوازده طایفه اسرائیل قضاوت کُنید.

۳۱ آی شِمعون، آی شِمعون، شَيْطو تقاضا كده كه شُمو ره مِثْل گندُم از ایلگِ وِسوسه تیر كُنه، ۳۲ مگم ما بَلدِه تُو دُعا كدُم، تا ايمان تُو از بَيْن نَرَوِه. و غَيْتِيكه تُو پس سُون خُدا مِيِي، بَرارونِ ايماندار خُو ره تقوِيَت كُو.

۳۳ پِترُس دَزشی گُفت: ”يا مَولا، ما حاضرِ اَسْتُم كه قد تُو دَ بَندي خانِه بورُم و حتّی بُمُرَم.“ ۳۴ عيسی گُفت: ”پِترُس، ما دَز تُو مَوگُم كه اِمروز خُرُوس بَنگ نَمِيديه تاكه تُو سِه دفعه مَرِه اِنكار كده نگی كه مَرِه نَمِيخشي.“

پيشگویی عيسی دَ باره خطر های آينده

۳۵ بعد ازو عيسی ازوا پُرسان كد: ”وختِيكه ما شُمو ره بَدُونِ خَلطِه پَيسه، خُرَجين و چِپلی رِي كدُم، آيا دَ كدُم چيز مُحتاج شُدِيد؟“

اونا گُفت: ”نه، دَ هيچ چيز مُحتاج نَشُدِي!“

۳۶ اوخته اُو دَزوا گُفت: ”مگم آلی هر كسی كه خَلطِه پَيسه دَرِه، بايد اُو ره بَگيرِه و اَمچنان خُرَجين خُو ره. و كسی كه شَمشِير نَدَرِه، بايد چَپَن خُو ره سَودا كده يگ شَمشِير بَخَرِه.

۳۷ چُون ما دَز شُمو مَوگِيم كه اِي نَوشته بايد دَ بارِه ازمه پُوره شُنه كه مَوگِيه: ’اُو از جُمْلِه خَطاكارا حِسَاب شُد.‘ اَرِي، هر چيزی كه دَ بارِه ازمه نَوشته شُدِه، دَ حالِ پُوره شُدو اَسْتِه.“

۳۸ يارا گُفت: ”يا مَولا، اينه، دَ اِينجی دُو شَمشِير اَسْتِه.“

مگم عيسی گُفت: ”بَس كُنِيد!“

دُعای عیسی د کوه زیتون

۳۹ بعد ازو عیسی برو آمد و مطابقِ عادت خو د کوه زیتون رفت و یارای شی از پشت ازو رفت. ۴۰ وختیکه او د امزو جای رسید، دزوا گُفت: ”دعا کنید تا د آزمایش قرار نگیرید.“

۴۱ اوخته او د اندازه یگ سنگرس راه ازوا دورتر رفته زانو زد و دعا کده گُفت: ”ای آته آسمانی، اگه خاست تو آسته، ای جام ره از مه دور کو؛ مگم نه د خاست ازمه، بلکه د خاست-و-اراده خود خو.“ ۴۲ دَمزُو غیت از عالم باله یگ ملایکه بلده شی ظاهر شد و او ره قوت دد. ۴۳ پس عیسی د حالیکه سخت کوئیوبار بود قد قوت کلو دعا کد و عرق شی مثل قطره های خون د زمی میچقید.

۴۵ وختیکه او از دعا کدو باله شده د پیش یارای خو آمد و دید که اونا از غم-و-غصه خاو رفته، ۴۶ او دزوا گُفت: ”چرا خاو کدید؟ باله شنید و دعا کنید تا د آزمایش قرار نگیرید.“

گرفتار شدن عیسی

۴۷ د حالیکه عیسی هنوز توره موگُفت، بے بلغه یگ دل رسید و یهودا که یکی از دوازده یارا بود، پیش پیش ازوا میمد. او د بیخ عیسی آمد تا قد شی روی ماخی کنه. ۴۸ مگم عیسی دزو گُفت: ”ای یهودا، آیا «باچه انسان» ره قد یگ روی ماخی تسلیم مونی؟“

۴۹ وختی نفرای گرد-و-بر شی فامید که چی موشه، اونا گُفت: ”یا مولا، آیا مو قد شمشیرای خو حمله کنی؟“ ۵۰ اوخته یکی ازوا غلام پیشوای بزرگ ره زد و گوش راست شی ره منٹی کد.

۵۱ مگم عیسیٰ گُفت: ”بَس کُنید ای کارا ره!“ و گوشِ ازو ره دست زده او ره شفا دد.

۵۲ بعد ازو عیسیٰ د پیشوایونِ عالی مقام، قومندانای پیردارای خانه خدا و ریش سفیدای که بلده دستگیر کدون شی امدد گُفت: ”آیا ما راهزن اَسْتَم که قد شمشیر و سوته پُشت مه امدید؟“ ۵۳ ما هر روز قد شمو د خانه خدا بوئم و شمو د بله مه دست دراز نکدید. مگم ای ساعت از شمو و ساعت قدرتِ تریکی اَسْتَه.“

پترس عیسیٰ ره انکار مونه

۵۴ اوخته اونا عیسیٰ ره گرفت و او ره پیش اندخته د خانه پیشوای بزرگ اورد و پترس از دور او ره دُمبال موكد. ۵۵ پیره دارا د منه حولی آتش در دده د گرد شی شستند؛ اوخته پترس ام قد ازوا شست. ۵۶ اوخته یگ کنیز او ره د روشنی آتش دید و دزو چیم دوخته گُفت: ”ای آدم ام قد ازو بود.“

۵۷ مگم پترس انکار کده گُفت: ”او خاتو، ما او ره نمینخشم.“

۵۸ بعد از کم وخت یگ نفر دیگه او ره هوش کده گُفت: ”تو ام یکی امزوا استی.“

پترس گُفت: ”او آدم، ما نیستم.“

۵۹ تقریباً بعد از یگ ساعت یگ نفر دیگه تاکید کده گُفت: ”یقیناً، ای آدم ام قد ازو بود، چون ای ام از جلیلیه اَسْتَه.“ ۶۰ پترس گُفت: ”او آدم، ما هیچ نموفامم که تو چیزخیل موگی.“

د امزو لحظه، د حالیکه او هنوز توره موگفت، خرّوس بنگ دد. ۶۱ اوخته مولا عیسیٰ روی خو ره دور دد و سون پترس توخ کد؛ و پترس توره مولا ره د یاد خو اورد که

دَژشی گُفُتد: «امروز پیش از بَنگِ خَروس سِه دفعه مَره اِنکار مونی.» ^{۶۲} پس پترُس ازونجی بُرو رفت و زار زار چخرا کد.

بے اِحترامی دَ عیسیٰ

^{۶۳} نفرای که عیسیٰ ره دَ بَندِ نِگاهِ مُوکد دَ ریشخند کدو و زدونِ ازو شروع کد. ^{۶۴} اونا چیمای شی ره بسته کدو و پُرسان کده مُوگُفت: «نُبوت کُو، کی تُو ره زد؟» ^{۶۵} و اونا اُو ره غدر تحقیر-و-توهینِ دِیگه ام کد.

عیسیٰ دَ پیشِ شورایِ یهودیا

^{۶۶} امی که روز واز شد، شورایِ ریش سفیدای قوم، یعنی پیشوایونِ عالی مقام و عالمای دینِ جَم شد و عیسیٰ ره دَ شورا اُورده ^{۶۷} دَژ شی گُفت: «اگه تُو مسیح اَستی، دَژ مو بُگی.»

اُو دَ جوابِ ازوا گُفت: «اگه دَژ شُمو بُگم، شُمو باورِ نَمونید، ^{۶۸} و اگه از شُمو سوال کنم، شُمو جواب نَمیدید. ^{۶۹} مگم ازی اوسو «باچه انسان» دَ دِستِ راستِ خدایِ قادرِ مِیشینه.»

^{۷۰} پگِ ازوا چیغ زده گُفت: «پس تُو باچه خدا اَستی؟»

اُو دَژوا گُفت: «خودون شُمو مُوگید که ما اَستُم.»

^{۷۱} اوخته اونا گُفت: «دِیگه مو دَ شاهدی چی ضرورتِ دَری؟ مو خودون مو از دان شی شِنیدی!»

عیسی د مرگ محکوم موشه

۲۳ اوخته تمام شورا باله شد و عیسی ره د پیش پیلاتس بُرد ۲ و د بله ازو د تهمت کدو شد و گُفت: ”مو ای آدم ره دیدی که قوم مو ره از راه بر مونه و مو ره از مالیه ددو بلده قیصر منع موکنه و موگه که خود شی «مسیح» و پادشاه آسته.“

۳ پیلاتس از عیسی پُرسان کد: ”آیا تو پادشاه یهودیا آستی؟“

عیسی د جواب شی گُفت: ”خود تو موگی.“

۴ اوخته د پیشوایونِ عالی مقام و جمعیتِ مردم گُفت: ”ما هیچ دلیل نَمینگرُم که ای آدم ره محکوم کنم.“ ۵ لیکن اونا پای خو ره بند کده گُفت: ”او د سراسر یهودیه مردم ره د وسیله تعلیم خو د شور میره، از جلیلیه شروع تا اینجا.“ ۶ وختی پیلاتوس ای توره ره شنید، پُرسان کد: ”آیا ای آدم از جلیلیه آسته؟“

۷ و غیتی فامید که عیسی از جلیلیه و مربوطِ سمتِ هیرودیس آسته، او ره د پیش هیرودیس ری کد که او دمزو روزا د اورشلیم بود.

۸ امی که هیرودیس عیسی ره دید، او غدر خوش شد، چون از کلو وخت میخاست که او ره بنگره، چراکه او د باره شی شنیدد و امید دشت یگو مُعجزه شی ره بنگره. ۹ او سوال های کلو از عیسی پُرسان کد، مگم عیسی دزو هیچ جواب ندد. ۱۰ اوخته پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین ایسته شده سخت د بله عیسی تهمت کد.

۱۱ هیرودیس و عسکرای شی او ره تحقیر و توهین کده د بله شی ریشخندی کد و کالای شاهی دزو پوشنده او ره دوباره پیش پیلاتس ری کد. ۱۲ دمزو روز پیلاتس و هیرودیس قد یگدیگه خو دوست شد، چون اونا پیش ازو د بین خو دشمنی دشت.

۱۴ اوخته پیلاتس پیشوایونِ عالی مقام، ریش سفیدا و مردُم ره طلب کده ۱۴ دَزوا گُفت: “شُمو ای آدم ره دَ پیشِ ازمه اُورده اِدا کدِید که مردُم ره دَ شور میره؛ و ما دَ حُضُور شُمو از شی تحقیق کُدم و دَ امزی آدم هیچ اَثری از اِدا ای که شُمو دَ بِلِه شی مُونید پَیدا نَکُدم ۱۵ و نَه ام هیرودیس پَیدا کد، امزی خاطر ای ره بسم دَ پیشِ ازمو رَی کد. اینه، ای آدم کاری نَکده که سزاوارِ مرگ بَشه. ۱۶ پس ما او ره قَمچی مِیزنم و بعد ازو ایلِه مونم.” ۱۷ [چُون او باید دَ هر عید یگ بَندی ره بَلده ازوا ایلِه مَوکد.]

۱۸ اوخته یگ ازوا یگجای چِیغ زده گُفت: “ای ره بُرده گم کُو! باراباس ره بَلده مو ایلِه بَدی!” ۱۹ باراباس نفری بُود که بخاطرِ یگ شورش که دَ شار رُخ دَد و بخاطرِ قتل دَ بَندی خانه اَندخته شُد.

۲۰ لیکن پیلاتس که میخاست عیسی ره ایلِه کنه، بسم قد ازوا توره گُفت: ۲۱ مگم اونا دَ چِیغ زِدو اِدا ده گُفت: “دَ صلیب میخکوب کُو، او ره دَ صلیب میخکوب کُو!” ۲۲ پیلاتس بَلده دفعه سَوَم دَزوا گُفت: “چرا، چی بَدی کده؟ ما هیچ دلیل نَمینگرُم که ای آدم ره دَ مرگ محکوم کنم. امزی خاطر ما ای ره قَمچی مِیزنم و ایلِه مِیدیم.”

۲۳ لیکن مردُم سخت پای خُو ره بَند کد و قد آوازِ بلند چِیغ زده درخاست کد که او دَ صلیب میخکوب شُنه. خلاصه چِیغ-و-شورِ ازوا زور شُد ۲۴ و پیلاتس حُکم کد که مُطابقِ درخاستِ ازوا عمل شُنه. ۲۵ پس باراباس ره که بخاطرِ شورش و قتل دَ بَندی خانه بُود و مردُم بَلده ایلِه شُدون شی درخاست کُدد، ایلِه کد و عیسی ره دَ خاستِ ازوا تسلیم کد تا دَ صلیب میخکوب شُنه.

میخکوب شُدونِ عیسی دَ صلیب

۲۶ وختی عسکرا عیسی ره مَوبُرد، اونا شِمعونِ قیروانی ره که از اطراف میمد، گِرِفت و

صَلِيبِ عِيسَى رَه دَ شَانِه شَى ايشْت تا اُو رَه از پُشتِ عِيسَى بُرِه.

۲۷ جمعیتِ کُتِه مُردُم از پُشتِ شَى رِیِ بُود و دَ مینکلِ ازوا خاتُونوی بُود که سینه میزد و بلده ازو ناله-و- ماتم مُوکد. ۲۸ لیکن عِيسَى رُوی خُو رَه سُون امزُو خاتُونو کده گُفت: ”اى دُخترای اورشَلیم، بلده ازمه چخرا نکنید، بلکه بلده خودون خُو و بچکِچای خُو چخرا کُنید. ۲۹ چُون اینه، روزای مییه که مُردُم مُوگه، ’نیک دَ بختِ خاتُونوی نازای و رَحَم های که نَزیده و پستونای که هرگز شیر نَدده.‘ ۳۰ اوخته اونا دَ کوه ها مُوگیه ’دَ بله مو کوچ کُنید‘ و دَ تپه ها مُوگیه، ’مو ره پُوشنید.‘ ۳۱ چُون اگه دَ حقِ چيو تر اى کار مُوشه، پس دَ حقِ چيو خُشک چیز کار مُوشه؟“

۳۲ دَمزُو غَيْت دُو مُجرِمِ دِیگه ره ام پیش اَندخت تا قد عِيسَى قتی کُشته شُنه. ۳۳ وختی دَ یگ جای دَ نامِ «کاسه سر» رسید، اونا اُو رَه قد امزُو دُو مُجرِمِ دَ اُونجی دَ صلیب میخکوب کد، یکی ازوا رَه دَ دِستِ راستِ شَى و دِیگه شَى رَه دَ دِستِ چپِ ازو. ۳۴ اوخته عِيسَى گُفت: ”اى آته آسمانی، امیا ره بُبخش، چُون نَموفامه که چیز کار مُونه.“

و عسکرا پُشک اَندخته کالای عِيسَى رَه مَنه خُو تقسیم کد. ۳۵ مُردُم دَ اُونجی ایسته شُد و تُوخ مُوکد، مگم کتِه کَلونا دَ بله ازو ریشخندی کده مُوگُفت: ”اى دِیگرو رَه نجات دد؛ آلی خود رَه نجات بدیه اگه مسیح و اِنْتخاب شُدِه خُدا آسته!“

۳۶ عسکرا ام اُو رَه ریشخند کد. اونا اَمده سِرکه انگور رَه دَزُو پیش مُوکد ۳۷ و مُوگُفت: ”اگه تُو پادشاهِ یهودیا آستی خود رَه نجات بدی!“

۳۸ دَ بله سر شَى یگ جُرمنامه بُود [که دَ زبونِ یونانی، لاتینی و عبرانی نوشته شُد]: ”اى پادشاهِ یهودیا آسته.“

۳۹ یکی امزُو دُو مُجرِمِ که دَ صلیب میخکوب شُد، اُو رَه تحقیر-و- توهین کده گُفت:

”آیا تو مسیح نیستی؟ پس خود خو و مو ره نجات بدی؟“

^{۴۰} مگم دیگه شی او ره سرزنش کده گُفت: ”از خُدا نَمیترسی؟ دَ سرِ ازتو ام عینِ رقم حُکم شده. ^{۴۱} و محکومیتِ ازمو واقعاً برحق آسته، چُون مو سزای اعمالِ خو ره مینگری، مگم ای آدم هیچ کارِ بد نَکده.“ ^{۴۲} بعد ازو دَ عیسی گُفت: ”ای عیسی، وختیکه دَ پادشاهی خو رسیدی، مره ام دَ یاد خو بیر.“

^{۴۳} عیسی دَ جواب شی گُفت: ”ما حقیقت ره دَز تو موگیم، امی امروز تو قد ازمه دَ بهشت داخلِ موشی.“

فوتِ عیسی

^{۴۴} تقریباً ساعتِ ششم بود که تریکی تمامِ زمی ره گرفت و تا ساعتِ نهم ادامه دشت، ^{۴۵} دَ عینِ حال آفتو تریک شد و پردهِ خانه خُدا از مینکل خو دُو پاره شد. ^{۴۶} اوخته عیسی دَ آوازِ بلند چیغ زده گُفت: ”ای آته آسمانی، ما روحِ خو ره دَ دستِ ازتو میسپارم.“ امی ره گُفت و جان دَد.

^{۴۷} وختی قومندانِ رومی ای واقعه ره دید، او خُدا ره ستایش کده گُفت: ”واقعاً که ای آدم بی‌گناه بود.“

^{۴۸} تمامِ مردمِ که بلده سیل کدو جم شد، وختی ای واقعه ها ره دید، دَ سینه خو زده پس سون خانه های خو رفت. ^{۴۹} مگم تمامِ کسای که قد عیسی آشنا بود دور ایسته شد، دَ شمولِ خاتونوی که از جلیلیه دَ دُمال شی آمد، اونا امی چیزا ره توخ موکد.

دَفْنِ كَدُونِ عِيسَى

^{۵۰} دَ اُونجی یگِ آدَمِ دَ نَامِ یوسُفِ اَمَدِ که یکی از اَعْضای شورا ی هُودِ بُوَد و یگِ آدَمِ نیک و عادل. ^{۵۱} اُو قَد نَقْشَه و فِیصَلَه شورا دَ بَارَه عِيسَى موافقت نکُود. اُو از شارِ رَامَه بُوَد، یکی از شارای که دَ یهودیا تعلق دَشت و خود ازو امِ اِنْتَظارِ پادشاهی خُدا ره می کشید. ^{۵۲} اُو دَ پِیشِ پِیلاطُسِ رَفْت و جَسَدِ عِيسَى ره ازو طلب کد. ^{۵۳} پس یوسُفِ جَسَدِ مَولا ره از صلیب تاه کد و اُو ره دَ یگِ رختِ کتانِ پیچنده دَ قبری که دَ قاده کنده شُد اِیشت، دَ جایی که هیچ کس هرگز دَفن نَشُد. ^{۵۴} اَمو روز، روزِ تیاری بُوَد و روزِ آرامِ دَ حالِ شروعِ شُدو بُوَد.

^{۵۵} خاتونوی که از جلیلیه قد عیسی اَمَد دَ دُمبالِ یوسُفِ رَفْت و اونا امِ قبر ره دید و امِ ای که جَسَدِ عِيسَى دَ کُجا اِیشته شُد. ^{۵۶} اوخته اونا پس دَ خانه خُو اَمَد و عَطْر و مَوادِهای خوشبوی ره آماده کد. بعد ازو دَ روزِ آرامِ مُطابقِ حُکمِ شریعتِ آرامِ گِرِفْت.

عِيسَى دُوباره زنده مَوشه

۲۴ ^۱ روزِ یگشمبه دَ وختِ روزِ واز شُدو اونا مَوادِهای خوشبوی ره که آماده کُود قَد خُو گِرِفْتَه دَ سرِ قبرِ رَفْت ^۲ و دید که سنگ از دانِ قبر لول دَدَه شُد. ^۳ مگم وختیکه اونا داخلِ قبرِ رَفْت، جَسَدِ مَولا عِيسَى ره دَ اُونجی پَیدا نَتَنِست. ^۴ دَ حالیکه اونا حَیرو مَنَد، بے بلغه دُو نفر که کالای سفیدِ جَلو دَشت دَ پالوی ازوا ایسته شُد. ^۵ خاتونو ترس خورده قَد رُوی خُو دَ زمی خَم شُد، مگم اونا دَ خاتونو گُفت: ”چرا زنده ره دَ مینکلِ مُرده ها مَویالید؟“ ^۶ اُو دَ اِنجی نِیسته، اُو دُوباره زنده شُد. دَ یاد خُو بَیرید وختیکه اُو دَ جلیلیه بُوَد چَطور قَد شَمو گپ زده ^۷ گُفت که «باچه اِنسان» باید دَ دِستِ گُناهارا تسلیم دَدَه شُنه و دَ صلیب میخکوب شُنه و دَ روزِ سِوَمِ دُوباره زنده شُنه.“

^۸ اوخته خاتونو توره عیسی ره د یاد خو اورد^۹ و از سر قبر پس آمد و پگ امزی چیزا ره د یازده رسول و دیگر و نقل کد. ^{۱۰} امو خاتونو مریم مجدلیه، یونا، مریم آبه یعقوب و چند خاتون دیگه بود که امی چیزا ره د رسولا گُفت. ^{۱۱} مگم تورای خاتونو بلده ازوا مثل ایله گویی معلوم شد و اونا باور نکد. ^{۱۲} لیکن پترس باله شد و دویده دویده سون قبر رفت؛ وختیکه رسید، خم شده منه قبر ره توخ کد و تنها کفن ره دید و بس. اوخته او حیرو شده پس سون خانه رفت.

د راه آغیل عمائوس

^{۱۳} دمزو روز دو نفر از پیروا طرف یگ آغیل مورفت که عمائوس نام دشت و امو آغیل تقریباً دو ساعت از اورشلیم دور بود. ^{۱۴} اونا قد یگدیگه خو د باره پگ امزی چیزای که رخ دد، توره موگفت. ^{۱۵} د حالیکه اونا توره موگفت و جر-و-بحث موکد، عیسی خود شی دزوا نزدیک شد و قد ازوا همراه شد. ^{۱۶} مگم از چیمای ازوا قدرت شناس گرفته شد تا عیسی ره شناخته نته. ^{۱۷} او دزوا گُفت: ”شمو د بین راه قد یگدیگه خو د باره چی نقل مونیید؟“

اونا ایسته شد و غمگی معلوم موشد. ^{۱۸} اوخته یکی ازوا که کلیوپاس نام دشت د جواب شی گُفت: ”آیا د مینکل مسافرا د اورشلیم تو تنها کسی آستی که از چیزای که د ای روزا رخ دد خبر ندری؟“

^{۱۹} عیسی ازوا پرسان کد: ”از کدم چیزا؟“

اونا دزشی گُفت: ”از چیزای که قد عیسای ناصری رخ دد. او پیغمبری بود که د حضور خدا و تمام مردم د گفتار و د کردار خو قوی بود. ^{۲۰} ولے پیشوایون عالی مقام و رهبرای مو او ره تسلیم کد تا د مرگ محکوم شنه و او د صلیب میخکوب شد، ^{۲۱} د

حالیکه مو اُمید دشتی که او اُمو کس آسته که اسرائیل ره نجات میدیه. د پالوی پگ امزی توره ها فعلاً سه روز امزو واقعه تیر شده. ^{۲۲} علاوه ازی، چند خاتو که از جم امزو یه، مو ره حیرو کد، چون اونا امروز صباح گاه د سر قبر رفت ^{۲۳} و جسد عیسی ره پیدا ننتست. اوخته اونا پس آمد و دز مو نقل کد که ملایکه ها ره د رویا دیده و ملایکه ها گفته که عیسی زنده شده. ^{۲۴} پس چند نفر امزو سر قبر رفت و وضعیت ره اُمو رقم دید که خاتونو نقل کد؛ لیکن اونا عیسی ره ندید.

^{۲۵} اوخته عیسی دزوا گفت: ”ای آدمای نافام و کُند ذهن، باور کدون پگ تورای پیغمبرا چیقس بلده شمو سخت آسته! ^{۲۶} آیا لازم نبود که مسیح امی رنج ها ره بنگره و بعد ازو د بزرگی-و-جلال خو برسه؟“ ^{۲۷} اوخته او از نوشته های موسی و پگ پیغمبرا شروع کده چیزای ره که د باره خود شی د تمام نوشته های مقدس بود، بلده ازوا تشریح کد.

^{۲۸} امی که اونا د آغیل عمائوس نزدیک شد، عیسی رقمی رفتار کد که پیشتر مورده. ^{۲۹} مگم اونا سخت شله شده گفت: ”لطفاً قد امزو بمن، چراکه روز تیر شده و شام نزدیک آسته. پس عیسی داخل رفت تا قد ازوا بمنه.“

^{۳۰} وختیکه عیسی قد ازوا د سر دسترخو شست، او نان ره گرفته شکرگزاری کد و ثوئه کده دزوا دد. ^{۳۱} بے بلغه چیمای ازوا واز شد و اونا او ره سنخت؛ و او از نظر ازوا غیب شد. ^{۳۲} اوخته اونا قد یگدیگه خو گفت: ”آیا دل های مو د درون مو نمیتپید وختیکه او د راه قد امزو توره موگفت و نوشته های مقدس ره بلده مو تشریح موکد؟“

^{۳۳} و اونا دمزو ساعت باله شده پس د اورشلیم رفت. د اونجی اونا یازده یار عیسی و مردمای ره که قد ازوا جم شد، پیدا کد ^{۳۴} که اونا موگفت: ”مولا عیسی واقعاً دوباره زنده شده و د شمعون ظاهر شده!“

^{۳۵} اوخته اُمو دو نفر ام نقل کد که د راه چی رخ دد و چی رقم اونا عیسی ره د وخت نان

عیسیٰ دَ یارای خُو ظاهرِ مُوشه

^{۳۶} دَ حالیکه اُونَا دَ امزی باره توره مُوگُفت، بے بلغه عیسیٰ خود شی دَ مینکل ازوا ایسته شد و دَزوا گُفت: ”سلام عَلَیْکُمْ.“

^{۳۷} مگم اُونَا وَحَشَت زده شُدّه ترس خورد و فکر کد که یگ ره روح ره مینگره. ^{۳۸} عیسیٰ دَزوا گُفت: ”بچی ترس خوردید؟ چرا دَ دلِ های شَمو شک پیدا مُوشه؟ ^{۳۹} دِستا و پایای مره توخ کُنید؛ بنگرید که خود مه اَسْتُم. دَز مه دِست بَزَید و بنگرید، چُون روح گوشت و اَسْتُو ندره، مگم رَقمی که مینگرید ما دَرُم.“

^{۴۰} وَخْتیکه امی توره ره گُفت اُو دِستا و پایای خُو ره دَزوا نِشو دَد. ^{۴۱} دَ حالیکه اُونَا خوش و حَیرو بُود و هنوز نَمِیتِنِست باور کنه، اُو دَزوا گُفت: ”کُدَم چیز دَ اینجی بلده خوردو دَرید؟“ ^{۴۲} اُونَا یگ مقدار ماهی بِریو کده بلده ازو دَد ^{۴۳} و اُو ماهی ره گِرِفته دَ پیش رُوی ازوا خورد.

^{۴۴} اوخته عیسیٰ دَزوا گُفت: ”اینی تورای اَسْتِه که وختی قد شَمو بُودم گُفتم، هر چیزی که دَ توراتِ مُوسی، نوشته های اَنبیا و زبُور دَ باره مه نوشته شُدّه، باید پُوره شُنّه.“

^{۴۵} بعد ازو عیسیٰ دَهنای ازوا ره روشو کد تا نوشته های مُقَدَّس ره پی بُبره ^{۴۶} و دَزوا گُفت: ”اینی رقم نوشته شُدّه، مسیح باید رَنج-و-عذاب بنگره و دَ روزِ سِوَم از مُرده ها دُوباره زنده شُنّه؛ ^{۴۷} و توبه و بخشِشِ گُناها دَ نامِ ازو دَ تمامِ مِلّت ها اِعلانِ شُنّه و شُرُوعِ شی از اورشَلِیم بَشّه. ^{۴۸} شَمو شاهدِ امزی چیزا اَسْتِید. ^{۴۹} اینه، ما روحِ اَلْقُدَس ره که آتِه مه وعده کده، دَز شَمو رَیی مُوئم. پس دَ شارِ بُمَید تا وَخْتیکه از عالمِ باله قد قُدرتِ روحِ اَلْقُدَس پوَشَنده شَید.“

رفتونِ عیسی دَ عالمِ باله

۵۰ اوخته عیسی اونا ره تا بیت عنیا بُرد و دَ اُونجی دِستای خُو ره باله کده اونا ره بَرکت دَد. ۵۱ دَ حالیکه اونا ره بَرکت مِیدد، ازوا جدا شُدِه طرفِ آسمو بُرده شُد. ۵۲ یارا اُو ره سَجده کد و قد خوشی کلو پس دَ اورشَلیم اَمَد. ۵۳ دَ اُونجی اونا همیشه وخت دَ خانه خُدا بُود و خُدا ره حمد-و-ثنا مُوگُفت.